

kpedu.fi

TALOUSARVIO VUODELLE 2017
YHTYMÄSUUNNITELMA VUOSILLE 2017 - 2019

Johtoryhmä 27.9.2016 • Yhtymähallitus 13.10.2016 • YT-ryhmä 27.10.2016 • Yhtymävaltuusto 27.10.2016

**KESKI-POHJANMAAN
KOULUTUSYHTYMÄ**
Mellersta Österbottens utbildningskoncern

Sisällys

1. JOHDON KATSAUS SUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEISIIN	1
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS	3
2.1 Työllisyyden ja suhdanteiden kehitys	3
2.2 Nuorisoikäluokan kehitys ja ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärät	5
2.3 Valtion ohjaustoimenpiteiden vaikutukset	6
2.4 Aluekehittäminen	7
2.5 Koulutusyhteistyö ja kumppanuudet	8
2.8 Henkilöstötavoitteet ja henkilöstömäärän kehitys	11
2.9 Koulutusyhtymän organisaatio	12
3. STRATEGIA 2016 – 2020 SEKÄ YHTEISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2017–2019	14
3.1 STRATEGIA 2016 – 2020	14
3.2 Suunnitelmakauden päätavoitteet ja toimenpiteet	15
3.3. Yhtymän yhteiset tunnusluvut ja tuloksellisuusrahoitus vuosille 2014–2019	16
3.4 Yhteiset toimintapolitiikat	20
3.4.1 Konsernitoiminta	20
3.4.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	20
3.4.3 Henkilöstön yhteistoiminta	21
3.4.4 Työsuojelu ja turvallisuus	21
3.4.5 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	22
3.4.6 Kestävä kehitys	23
3.5 Talousarviovuoden tavoitteet	24
4. TALOUSARVION 2017 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2017–2019 PERUSTELUT	28
4.1 Talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017–2019 rakenne ja tasapainotus	28
4.2 Talousarvion 2017 käsittely yhteistoimintaneuvottelussa	28
4.4 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	31
4.5 Talousarviovuoden 2017 sitovat määrärahat ja perustelut	32
5. TULOSALUEITTEN TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2017	33
5.1 Konsernipalvelut	33
5.2 Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	37
5.2.1 Ammatillinen peruskoulutus	37
5.2.2 Valmentava koulutus	39
5.2.3. Nuorten koulutusta tukevat toiminnot ja yhteistyön osa-alueet	39
5.3 Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus	43
5.3.1 Aikuisten ammatilliseen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus ja näyttötutkinnot	43
5.3.2 Ammatillinen lisäkoulutus	44
5.3.3 Oppisopimuskoulutus	45
5.3.4 Vapaa sivistystyö	45
5.3.5 Työvoimakoulutus	46
5.3.6 Projektitoiminta alueen elinkeinojen ja työelämän kehittäjänä	46
6. INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2017–2019	49
6.1 Toimitilat ja kiinteistöt	49
6.2 Irtaimen omaisuuden hankinta	49
6.3 Muut investoinnit	50
Vuoden 2017 osalta varaudutaan 0,1 milj. euron osakemerkintöihin. Metsämaan- ja tonttialueiden ostoon on varattu 0,1 milj. euroa.	50
6.4 Käyttöomaisuuden poistolaskentaohjeet ja poistosuunnitelman noudattaminen	50
6.5 Investoinnit vuosina 2017–2019	50
7. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET	51
TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	52
Liite 1. Opiskelijamäärät, yksikköhintarahoitus ja hallinnon osuudet 2017	52
Liite 2. Yhdistelmä investoinneista vuosille 2017–2019	55
Liite 3. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	56

1. JOHDON KATSAUS SUUNNITELMAKAUDEN TAVOITTEISIIN

Talousarviovuoden 2017 ja koko suunnitelmakauden toimintaan vaikuttavia merkittäviä muutoksia ovat vuonna 2017 toimeenpantava 190 miljoonan pysyvä leikkaus ammatillisen peruskoulutuksen rahoitukseen sekä vuonna 2018 käynnistyvä ammatillisen koulutuksen reformi. Nämä edellyttävät koulutuksen järjestäjiltä ammatillisen koulutuksen toteutustapojen uudistamista ja rakenteellisten säästöjen aikaansaamista.

Koulutusyhtymän vuosien 2017-2019 toiminnalliset tavoitteet on linjattu vuonna 2016 uudistetun koulutusyhtymän strategian ja ammatillisen koulutuksen reformin pohjalta. Koulutusyhtymän strategian kehittämisvisio on ”Yhdessä oppien tulevaisuuden osajaksiksi”. Strategian kolme keskeistä tavoitetta ovat tiivistetysti: 1. Asiakkaan kanssa menestyminen, 2. Yksilöllisen oppimisen korostaminen ja 3. Edistysellinen, kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö.

Koulutusyhtymän perustehtävänä ja tavoitteena on edelleen kyetä tuottamaan ammatillista koulutusta laadukkaasti ja monipuolisesti koko toiminta-alueen, sen väestön ja työelämän tarpeisiin. Se edellyttää oppimisenäkemyksen ja –prosessien uudistamista ja oppimisympäristöjen kehittämistä. Reformin periaatteiden mukaisesti työpaikalla tapahtuvaa oppimista tulee lisätä ja hyödyntää digitalisaation mahdollisuuksia opetuksessa ja kaikessa toiminnan tehostamisessa. Osaamisperusteisuus ja ohjauksen merkitys lisääntyvät. Raja-aitoja nuorten koulutuksen ja aikuiskoulutuksen väliltä puretaan: perustutkintojen osalta siirrytään todennäköisesti yhteen tutkintojärjestelmään nuorten ja aikuisten koulutuksessa vuonna 2018. Vuonna 2018 myös rahoitus uudistuu siten, että suurempi osa rahoituksesta määräytyy koulutuksen suoritteiden ja vaikuttavuuden perusteella. Entistä tärkeämpää on tunnistaa ammatillisen koulutuksen perustehtävä työelämän tarvitseman osaamisen tuottajana sekä yksilön ammatillisen kasvun ja ihmisenä kasvamisen edistäjänä. Koulutustarjontaa tulee jatkuvasti arvioida työelämän tarpeista käsin. Toimitilojen vähentäminen ja toimipaikkarakenteen arvioiminen ovat edelleen ajankohtaisia taloudellisten realiteettien vuoksi. Organisaatio- ja johtamisjärjestelmää uudistetaan strategiaan kirjatun mukaisesti toimialapohjaiseksi vuoden 2017 aikana. Koulutuksen ja oppimisen toteutustapojen uudistaminen tuo mahdollisuuksia, mutta se edellyttää uuden oppimista ja muutostarpeen hyväksymistä koko organisaatiolta. Henkilöstöstrategia laaditaan tukemaan tätä uudistumista ja siinä pyritään myös löytämään keinoja tukea henkilöstön hyvinvointia muutoksessa.

Hanketoiminta on koulutusyhtymässä edelleen vahvaa. Ohjelmakaudelle 2014 -2020 on laadittu projektitoiminnan suunnitelma, jossa kehittämistoimintaan edelleen sitoudutaan. Entistä tarkemmin arvioidaan, missä hankkeissa ollaan mukana ja miksi. Hanketoiminta kehittää omaa toimintaa ja aluetta, sen kautta on mahdollisuus saada kehittämiseen lisärahoitusta. Alueen yhteistyöverkostoissa on arvioitava, mikä taho mihinkin hankkeeseen on sopivin ja osaavin toteuttaja. Laajat verkostot ovat tärkeitä

Vuoden 2017 valtionosuusrahoitukseen kohdistuu valtakunnallisesti 190 miljoonan euron leikkaus ammatilliseen peruskoulutukseen. Koulutuksen järjestäjille myönnetään noin 87,5 % järjestämisluvan enimmäisopiskelijamäärän mukaisesta rahoituksesta. Lisäksi esimerkiksi työvoimakoulutukseen osoitettava rahoitus vähenee. Toimintatuotot vuodelle 2017 vähenevät noin 5,5 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2016. Hanketoiminta on vuoden 2015 notkahduksen jälkeen nousussa ja vuosi 2017 näyttää sen osalta paremmalta.

Vuoden 2017 talousarvion toimintatuotot ovat noin 35,3 miljoonaa euroa ilman mahdollista tulokselisuusrahan osuutta, kun ne vuoden 2016 talousarviossa olivat noin 38,5 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen merkittävä aleneminen edellyttää vastaavasti merkittävää menojen vähentämistä. Budjetin laadinnan aikana käyttötalousmenot arvioitiin noin 34,3 miljoonaksi euroksi ja poistojen sekä rahoituksen kanssa kokonaiskustannukset olivat n. 37,4 milj. euroa. Budjetoinnissa vuoden 2017 tilikauden tulos oli 3,3 milj. euroa negatiivinen ennen YT-menettelyssä määriteltyjä sopeuttamistoimia, joiden jälkeen tulokseksi arvioidaan noin - 2.100.000 € ja alijäämäksi 1.570.900 €. Vuosikate jää 661.100 euron tasolle, joka ei riitä poistoihin. Poistojen määrä vuodelle 2017 on n. 2.761.100 euroa.

Investointisuunnitelmia tarkastellaan edelleen kriittisesti. Tarvetta investointeihin kuitenkin edelleen on, jotta oppimisympäristöt säilyvät laadukkaina. Vuodelle 2017 rakennusinvestointeja on erittäin harvita, noin 2 milj. euroa. Kokkolassa jatketaan kone- ja metallialan opetustilojen muutostöitä ja käynnistetään ns. rakennusklusterin muutostyöt. Kannuksessa on ohjelmassa Koivukartanon vesikaton ja

julkisivun korjaus. Lypsykarjanavetan suunnittelu Kannukseen on käynnistetty, mutta investointivaraus sitä varten siirretään vuodelle 2019. Investoinnit toteutetaan kokonaisuudessaan lainarahalla. Kaikki investointitarpeet on arvioitava tulevan koulutustarjonnan ja taloudellisen kestävyysnäkökulmasta.

Yhteistyömuodot ja rakenteet kampusalueella ovat muutoksessa ja yhteistyömalleja kehitetään. Innogate-kiinteistöön muuttavat Luonnonvarakeskus (LUKE) ja GTK uusina toimijoina tuovat uusia mahdollisuuksia. Ketekin osakassopimus päättyy vuoden 2016 lopussa ja Ketekin toiminta loppuu selvitystilan kautta. Centria-ammattikorkeakoulua kehitetään pyrkien ottamaan huomioon alueelliset tarpeet ja opetus- ja kulttuuriministeriön painotukset.

SoTe-uudistus ja valtion aluehallinnon kokoaminen itsehallintoalueiksi tapahtuu suunnitelmakaudella. Aluehallintouudistuksella on vaikutusta kuntien tehtäviin ja alueellisiin rakenteisiin sekä mahdollisesti myös koulutusyhtymän toimintaan.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymällä on monipuoliset koulutusmuodot ja henkilöstön osaaminen nuorten ja aikuisten kouluttamiseen ja työelämän kehittämiseen yhteistyössä työelämän ja alueen muiden koulutus- ja kehittämistoimijoiden kanssa. Rakenteiden muutoksissa haluamme edelleen palvella aluetta ja sen elinkeinoelämää parhaalla mahdollisella tavalla.

Monien muutosten aikana on tärkeää tukea henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia. Muutosprosessin toteutuksessa on kiinteästi mukana viestintä, osallistuminen ja osallistaminen sekä tuen saamisen mahdollisuus. Alkavan suunnitelmakauden monet muutokset ovat ehkä suurimpia pitkään aikaan ammatillisen koulutuksen ja toisen asteen koulutuksen lähihistoriassa. Laadittavalla henkilöstöstrategialla määritellään keinoja uudistumisen ja työhyvinvoinnin tukemiseen.

Koulutusyhtymän vaikutusalue kuuluu Suomessa elinvoimaisuutensa keskimääräistä paremmin säilyttäneiden alueiden joukkoon. Alueen teollisuuslaitokset tekevät merkittäviä investointeja, elinkeinorakenne on monipuolinen, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan muotoja ja rakenteita ollaan kehittämässä. Yhtymällä on hyvä vetovoima ja alueen väestöpohjaan nähden paljon koulutuspaikkoja. Tässä kentässä koulutusyhtymällä on hyvät lähtökohdat toimintansa jatkuvaan kehittämiseen yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Suomi 100-juhlavuoden valtakunnallinen teema ”Yhdessä” on kiteytys, jota haluamme olla tekemässä todeksi toimintaympäristön muutoksissakin. Koulutusyhtymä juhlistaa Suomi 100 juhlavuotta yhdessä opiskelijoiden kanssa suunniteltavalla teemaviikolla sekä toimipaikkojen omilla tapahtumilla vuoden aikana.

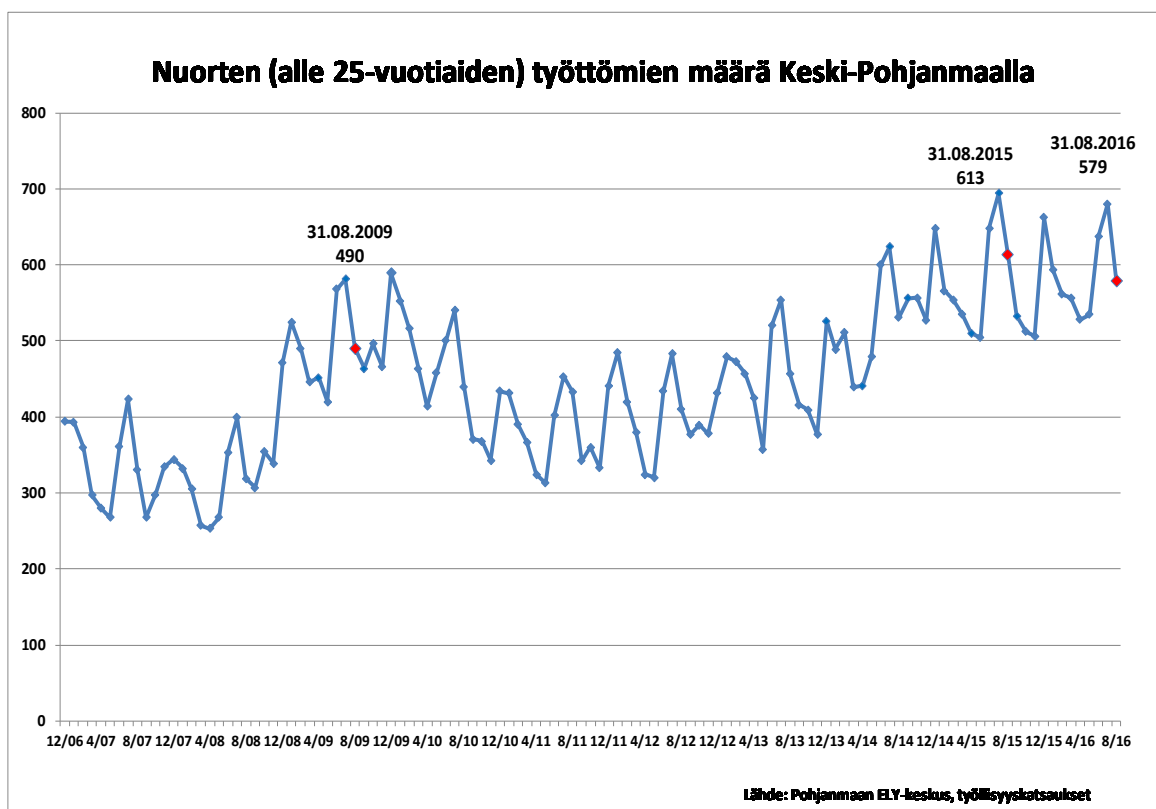
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA TOIMINNAN KUVAUS

2.1 Työllisyyden ja suhdanteiden kehitys

Suomen taloudessa jatkuu epävarmuus ja arvioitua hitaampi talouskasvu. Vuoden 2015 aikana Suomen kansantalous kasvoi n. 0,5 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Valtionvarainministeriön ennusteiden mukaan vuoden 2016 talouskasvu olisi n. 0,9 %. Vuosille 2017-18 ennustetaan vaimeaa n. 1,2 % kasvua. Työllisyystilanteen arvioidaan kohenevan hieman ja työttömyysasteen ennustetaan alenevan vuoteen 2018 mennessä.

Työttömyysaste on alueellamme edelleen koko maan keskiarvon alapuolella, mutta junnaava taloustilanne pitää työttömyysasteen meilläkin korkealla tasolla. Alueen sisällä on isoja eroja työllisyystilanteessa. Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan työttömyysaste oli elokuun 2016 lopussa Kokkolan seutukunnassa 10,8% (10,9 % vuosi sitten), Pietarsaaren seutukunnassa 7,5% (6,9 %) ja Kaustisen seutukunnassa 9,1% (8,3 %). Koko maan työttömyysaste oli 13,0% (13,2 %). Kokkolan seutukunnassa työttömyysaste on lievässä laskussa, mutta Kaustisen ja Pietarsaaren seutukunnissa lievässä nousussa edellisvuoteen verrattuna.

Nuorten työttömyysluvut ovat olleet usean vuoden kasvussa, mutta nyt näyttäisi ainakin viimeisimpien kuukausien osalta tapahtuneen käänne parempaan suuntaan. Elokuussa 2016 Keski-Pohjanmaan maakunnassa oli 579 alle 25-vuotiaasta työttömänä, mikä on 34 vähemmän (-5,5% %) kuin vuonna 2015 samaan aikaan (kuva 1). Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli Keski-Pohjanmaalla elokuussa 2016 16,5% ja koko maassa 17,1%. Vaikka nuorten osalta työllisyystilanne on hieman parantunut, toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi on syytä tehostaa edelleen yhdessä työhallinnon, kuntien, yhteistyökumppaneiden ja työnantajien kanssa, jotta nuorten työttömyyslukemat saataisiin jatkamaan putoamistaan.

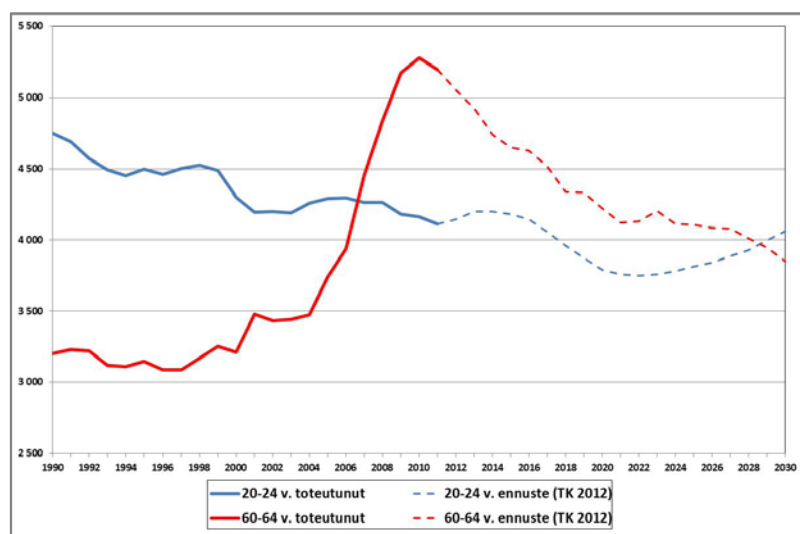

Kuva 1. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä Keski-Pohjanmaan maakunnassa (Lähde: Pohjanmaan ELY-keskus, työllisyyskatsaukset)

Pohjanmaan ELY-keskuksen viimeisimmän ammattibarometrin (maaliskuu 2016) mukaan Kokkolan seutukunnassa arvioitiin lähitulevaisuudessa olevan pulaa puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myy-

jistä ja rekrytointien lisääntyvän hitsaajien ja levyseppien osalta. Vastaavasti ”paljon liikaa työnhakijoita” olisi lähitulevaisuudessa Kokkolan seutukunnassa yleissihteereissä, myyjissä, vaatetusalan ammateissa sekä ICT-alan erityisasiantuntijoissa. Kaustisen seutukunnassa ei ole suurta pulaa eikä liikatarjontaa missään ammattiryhmässä eli työmarkkinat ovat hiukan paremmin tasapainossa. Pietarsaaren seudulla oli pulaa puhelin- ja asiakaspalvelukeskusten myyjistä ja kemianteollisuuden prosessinhoitajista ja vastaavasti liikatarjontaa myyjissä ja maataloustyöntekijöissä ja rekrytointien arveltiin lisääntyvän varsinkin rakennusosalalla. Sairaanhoidajista on Kokkolan seudulla pulaa, mutta lähihoitajista on lievää ylitarjontaa.

Pitkällä tähtäimellä tulevaisuuden työntekijätarpeita on vaikea ennustaa. Eläkkeelle poistumat jatkuvat poikkeuksellisen korkealla tasolla vielä pitkään (Kuva 2). Samaan aikaan työmarkkinoille tulevien nuorten työntekijöiden määrät ovat huomattavasti pienemmät ja laskevat edelleen lähivuosina. Suhdanteet ja työn tekemisen tehostuminen mm. digitalisaation ja robotisoinnin myötä tulevat vaikuttamaan työvoiman kysyntään eri toimialoilla.

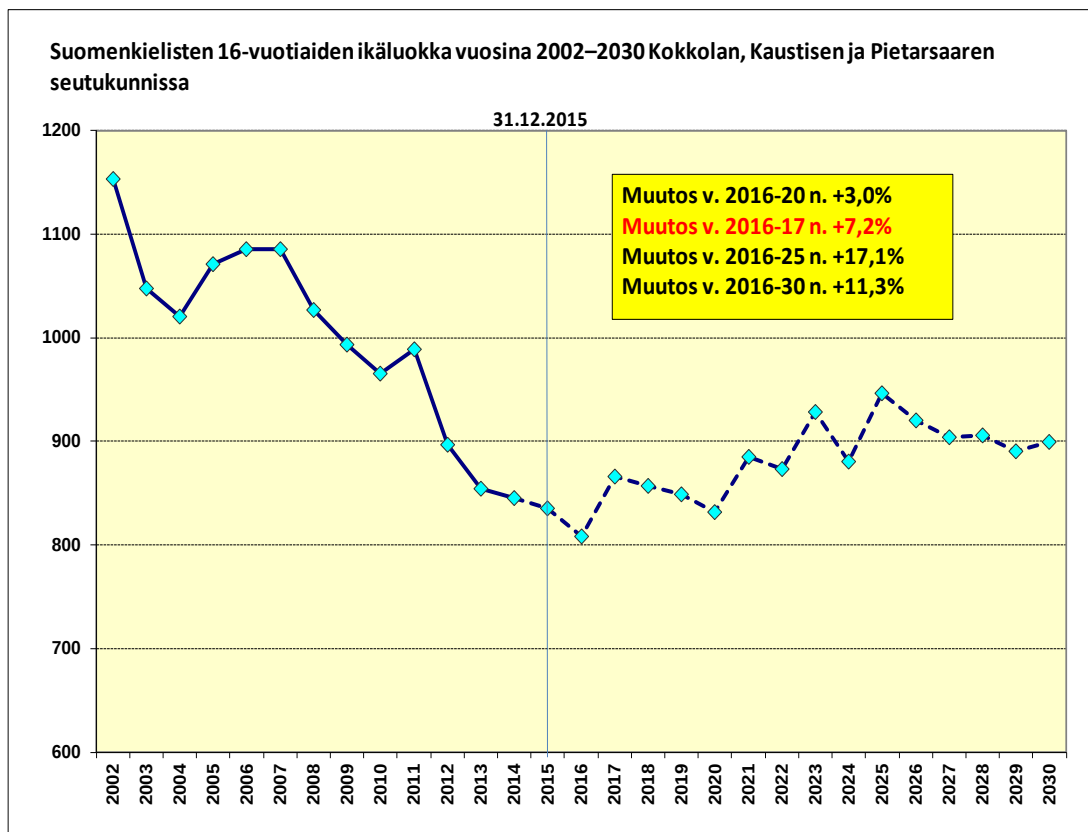
Kuva 2. Keski-Pohjanmaan työ- ja eläkeikään tulleet v. 1990-2020 (Lähde: Pohjanmaan ELY-keskus, Olli Peltola)

Sosiaali- ja terveysalalle ennustetaan edelleen työvoimatarpeen kasvua väestön ikääntymisen ja alalta eläköitymisen vuoksi. Lähivuosina toteutuva sosiaali- ja terveysalan rakenteellinen uudistaminen tuo todennäköisesti muutoksia toimialan työmarkkinoihin. Aiemmin tehtyjen ennusteiden mukaiset työntekijämäärät eivät todennäköisesti toteudu rahoituksen vähentymisen sekä rakenteiden ja prosessien tehostumisen vuoksi. Suuria poistumasta johtuvia työvoiman tarpeita on alueellamme myös kemian ja metallien jalostuksen suurteollisuudessa, rakennusaloilla, kone- ja metalliteollisuudessa, kaupan alalla, logistiikka-alalla sekä julkisissa palveluissa. Todennäköistä on, että uusia työpaikkoja tulee syntyään biotalouteen, uusiutuviin energiamuotoihin ja aivan uudenlaisiin ammatteihin, joissa tarvitaan osaamisalueita useista nykyisistä ammateista. Mahdollisten suurhankkeiden (Pyhäjoen ydinvoimala sekä kaivosohjelmat) aiheuttamaa työvoiman kysynnän kasvua saattaa syntyä vuosikymmenen loppupuolella lähinnä kuljetus, metalli-, rakennus- ja kaivosaloille.

Uudet alat ja ammatit, digitalisaatio ja työn tekemisen muutos tarkoittavat sitä, että koulutusjärjestelmämme tehokkuus ja reagoitavuus ovat jatkossakin keskeisiä tekijöitä. Joustavat ja tehokkaat aikuiskoulutuksen mallit rekrytointiin ja ammatillisen liikkuvuuden edistämiseksi ovat tulevaisuudessa erityisen tärkeitä. Työvoiman ja osaamistarpeen ennakointi nousee tärkeään rooliin. Aiempaa ennakoitiverkoston työtä onkin jatkettava ja edelleen tehostettava yhdessä työhallinnon, maakuntaliiton, kauppakamarin, elinkeinoyhtiöiden ja muiden keskeisten tahojen kanssa. Ennakointityön painopisteeksi on otettava jatkossa työn tekemisen sisällölliset muutokset ja kuinka tähän haasteeseen vastataan ammatillisella koulutuksella.

2.2 Nuorisoikäluokan kehitys ja ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärät

Nuorten ikäluokat lähtevät kasvuun toiminta-alueellamme lähivuosina. Vuoden 2015 lopussa 16-vuotiaiden määrä oli Kokkolan, Kaustisen ja Pietarsaaren seutukunnissa yhteensä 1463 henkeä, joista suomenkielisiä oli 835 (57,1 %). Suomenkielisten 16-vuotiaiden määrä saavuttaa todennäköisesti alhaisimman tasonsa v. 2016 (kuva 3). Tämän jälkeen ikäluokat lähtevät lievään nousuun, mutta takavuosien lukemia ei tulla saavuttamaan, ellei muuttoliikkeessä tapahdu suurta muutosta. Nuorisoikäluokkien positiivinen kehitys tulee lisäämään alueella olevan nuorten toisen asteen ammatillisen koulutuksen kysyntää erityisesti vuonna 2017.

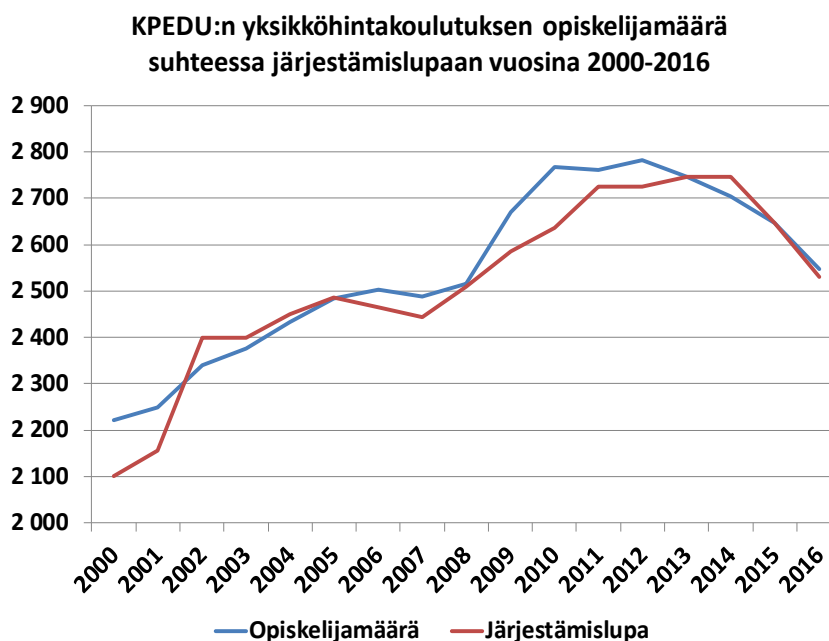
Kuva 3. Suomenkielisten 16-vuotiaiden ikäluokka vuosina 2002–2030 Kokkolan, Kaustisen ja Pietarsaaren seutukunnissa (lähde: Tilastokeskus väestö ikäluokittain – vuosien 2002–15 lukemat toteutuneita, vuosien 2016–30 lukemat perustuvat 0–15 v. ikäluokkiin v. 2014 lopussa, muuttoliikkeen vaikutusta ei ole otettu huomioon)

Koulutusyhtymän ammatillisen peruskoulutuksen kokonaisopiskelijamäärä kasvoi voimakkaasti aina vuoteen 2012 asti. Syitä kehitykseen on monia. Alkuvuosien kasvu johtui lähinnä koulutuksen muuttumisesta kolmivuotiseksi. Tämän jälkeen kasvua aiheutti hieman ammatilukion käynnistyminen ja ennen kaikkea ammatillisen koulutuksen suosion kova kasvu sekä näyttötutkintoperusteisen aikuis-koulutuksen lisääminen. Koulutusyhtymä sai lisäystä opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisluvan opiskelijamäärään vuosina 2000–12 yhteensä noin 650 paikkaa (+30,8 %). OKM:n kesäkuussa 2013 tekemän päätöksen mukaisesti ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä laski vuosina 2015–16 yhteensä 216 paikkaa (-7,9 %).

Koulutusyhtymän vuoden 2016 toteutunut kokonaisopiskelijamäärä perustutkinnoissa on yhteensä 2.547 opiskelijaa, joista nuorten koulutuksessa oli 1.933 opiskelijaa ja aikuisten näyttötutkintoperusteisessa 614 opiskelijaa. Tämä ylitti järjestämisluvan yhteensä 17 opiskelijalla. Aikuisten osuus kokonaisopiskelijamäärästä on 24,1 %. Lisäksi erillisten osaamisohjelmien rahoituksella opiskeli 55 henkilöä ammatillista perustutkintoa.

Nuorten koulutuksen ensisijaiset hakijamäärät ovat vähentyneet n. 29 % vuosina 2013–16. Syynä kehitykseen on edellä kuvattu peruskoulun päättävien ikäluokkien pieneneminen, mutta ennen kaikkea

yhteishakumuutos. Aikaisemman ammatillisen perustutkinnon omaavat ovat saaneet hakea vuosina 2014-15 ainoastaan erillishauissa varsinaisen yhteishaun jälkeen, mikä omalta osaltaan vähensi aloittajamääriä nuorten koulutuksessa. Jonkin verran saattoi olla vaikutusta myös sillä, että ammatillukioon ei ole voinut enää hakea omalla hakukoodilla. Kokkolan kaupungin lukiokoulutuksen aloittajamäärät ovat samaan aikaan kasvaneet hieman, millä on luonnollisesti ollut myös vaikutusta.

Kuva 4. KPEDU:n ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä suhteessa järjestämislupaan vuosina 2000-2016

2.3 Valtion ohjaustoimenpiteiden vaikutukset

Valtion ohjaustoimenpiteistä suunnitelmakaudella 2017 - 2018 keskeisiä ovat vuonna 2017 toimeenpantava 190 milj. euron rahoitusleikkaus ammatilliseen peruskoulutukseen sekä vuonna 2018 voimaan astuvan ammatillisen koulutuksen reformin valmistelu ja toimeenpano.

Ammatilliseen koulutukseen kohdennetaan 190 milj. euron säästö vuodesta 2017 lukien. Säästö toteutetaan määräämällä oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä 12,5 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle. Menettely mahdollistaa säästön toteuttamisen kunkin koulutuksen järjestäjän kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla joko toimintaa tehostamalla, opiskelijamäärää vähentämällä tai näiden yhdistelmällä. Säästö kohdennetaan kokonaisuudessaan ammatillisen peruskoulutuksen kuntarahoitusosuuteen valtion ja kuntien välistä rahoitussuhdetta eli valtionosuusprosenttia muuttamalla. Säästö on pysyvä, mutta sen järjestäjäkohtainen kohdentuminen voi muuttua vuoden 2017 jälkeen. Koulutusyhtymässä vuoden 2017 osalta rahoitusleikkaus kohdennetaan opiskelijakohtaiseen rahoitukseen, mutta suunnitelmakauden aikana arvioidaan myös koulutustarjontaa ja opiskelijamääriä eri koulutuksissa.

Ammatillisen koulutuksen reformi on yksi pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman (2015) kärkihankkeista. Siihen liittyvä toiminta- ja rahoituslainsäädännön valmistelu on käynnissä syksyllä 2016. Reformin valmistelu on tavoitteena saattaa päätökseen vuoden 2017 aikana, ja uudistukset tulevat voimaan pääsääntöisesti vuoden 2018 alusta lukien. Ammatillisen koulutuksen reformissa tehdään ammatillisen koulutuksen säätely-, rahoitus- ja ohjausjärjestelmästä yhtenäinen kokonaisuus yhdistämällä ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä oppisopimuskoulutuksen erilliset säätely-, ohjaus- ja rahoitusjärjestelmät. OKM:n alaisuuteen siirretään vuoden 2018 alusta lukien myös tutkintotavoitteinen ja osa ei-tutkintotavoitteisesta työvoimakoulutuksesta. Jatkossa ammatillista koulutusta säädelään yhdellä toimintalailla ja yhdellä järjestämisluvalla.

Koulutuksen järjestäjiä kannustetaan toiminnan tehostamiseen lisäämällä koulutuksen vaikuttavuuden (työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen) ja opiskelijoiden osaamisen kertymisen (suoritetut tutkinnot ja tutkinnon osat) painoarvoa rahoituksessa. Rahoitusperusteilla pyritään lisäksi tehostamaan aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamista, parantamaan koulutuksen läpäisyä, lisäämään oppisopimuskoulutusta ja muuta työpaikalla tapahtuvaa oppimista sekä mahdollistamaan koulutuksen eri järjestämismuotojen joustava yhdistely työelämän ja yksilöiden tarpeiden mukaisesti. Uudistuksessa pyritään turvaamaan koulutuksen järjestäjien saaman rahoituksen ennakoitavuus ja riittävä vakaus.

Valtionavustuksilla tuetaan ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoa, edistetään reformin tavoitteiden toteuttamista, kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaa ja tuetaan uusien toimintaprosessien ja oppimisympäristöjen käyttöönottoa. Avustukset myönnetään pääosin verkostohankkeille, joissa on mukana useita koulutuksen järjestäjiä.

Maahanmuuttajien lisääntyvään koulutustarpeeseen vastaamiseksi ammatillisen koulutuksen määrärahaa lisätään 21 milj. eurolla. Määrärahalla on tarkoitus tarjota ammatillista koulutusta ja opiskelua tukevia palveluja n. 2 000 maahanmuuttajalle. Määrärahalla lisätään erityisesti ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta sekä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta ja siihen kytkeytyviä opiskeluvälmiuksia parantavia opintoja.

Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmää kehitetään siten, että se muodostuu selkeästä, joustavasta, elinikäistä oppimista tukevasta ja työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin nopeasti reagoivasta tutkintorakenteesta ja tutkinnoista. Ammatillisen koulutuksen tutkintorakennetta ja tutkintojen perusteita kehitetään kokonaisuutena yhteistyössä työelämän kanssa päällekkäisyyksien poistamiseksi ja nykyistä laaja-alaisempien tutkintojen muodostamiseksi. Opintopolkujen joustavoittamiseksi ja monipuolistamiseksi yksilöllisiä valinnan mahdollisuuksia lisätään ja tutkintojen muodostuminen määritellään siten, että tutkinnon osien joustava yhdistely työelämän tarpeiden mukaisesti on mahdollista. Tutkinnon osien suorittamismahdollisuutta edistetään, kuitenkin siten että vailla ammatillista tutkintoa oleville ensisijaiseksi tavoitteeksi asetetaan koko tutkinnon suorittaminen.

Toteutetaan vuonna 2016 käynnistettyä ammatillisen koulutuksen järjestäjä rakenteen kehittämisohjelmaa, jossa koulutuksen järjestäjiä kannustetaan muun muassa taloudellisin kannustein vapaaehtoiseen fuusioihin. Tavoitteena on aikaansaada toimintaedellytyksiltään vahvoja monialaisia ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, jotka kykenevät vastaamaan omalla toiminta-alueellaan työelämän ja yksilöiden osaamistarpeisiin asiakaslähtöisesti ja tehokkaasti käyttäen hyödyksi koko ammatillisen koulutuksen palveluvalikoimaa. Lisäksi järjestäjäverkkoon kuuluu erikoistuneita, toimintaedellytyksiltään vahvoja koulutuksen järjestäjiä, jotka kykenevät tarjoamaan valtakunnallisesti, toimialakohtaisesti tai muutoin merkittäviä koulutuspalveluja. Järjestäjä rakenteen kehittämisohjelman avulla varmistetaan yksilöiden ja työelämän tarpeisiin vastaavien koulutuspalveluiden saatavuus maan kaikissa osissa ja molemmissa kieliryhmissä.

Toteutetaan vuonna 2016 käynnistettyä kehittämisohjelmaa, jossa ammatillisen koulutuksen järjestäjien toimintaprosesseja ja oppimisympäristöjä uudistetaan muun muassa hyödyntämällä digitaalisia ratkaisuja, purkamalla toiminnan päällekkäisyyksiä ja virtaviivaistamalla koulutuksen järjestäjien hallintoa.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijavalintoja ja hakupalveluja kehitetään siten, että perusasteen päättäneiden ja muiden vailla toisen asteen tutkintoa tai koulutuspaikkaa olevien nuorten pääsy ammatilliseen koulutukseen turvataan ja työikäisen väestön koulutukseen hakeutuminen on joustavaa.

2.4 Aluekehittäminen

Keski-Pohjanmaalla on käytettävissä ohjelmakaudella 2014-20 lähes samansuuruinen määrä rakennerahastojen (ESR- ja EAKR) sekä maaseutuohjelman rahoituksia verrattuna edelliseen ohjelmakauteen. Alueellisen rahoituksen painotuksissa suurin muutos on se, että ESR-rahoitus lähes kaksinkertaistui ja EAKR-rahoituksen osuus vastaavasti pieneni n. 21,4 %. Tämä tarkoittaa sitä, että osaamiseen, työllisyyden edistämiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn on tarjolla hiukan enemmän alueella päätettäviä resursseja. EAKR-rahoitusta on kuitenkin edelleen valtaosa eli noin kaksi kolmannesta kokonaisrahoituksesta. Edellisellä ohjelmakaudella koulutusyhtymä on saanut merkittävästi lisäpanoksia mm. oppimisympäristöjen – tilojen ja laitteiden – kehittämiseen EAKR-rahoituksen kautta. Myös kuluvalle

ohjelmakaudella on tärkeää saada kanavoitua näitä rahoituksia ammatillisen koulutuksen toiminta-edellytysten turvaamiseen. Hankerahoituksen merkitys oppimisympäristöjen ajanmukaisuuden varmistamisessa on entistä suurempi Kpedun kokonaisrahoituksen vähentyessä merkittävästi. Osa ESR- ja EAKR-rahoituksesta on edelleen valtakunnallista, ja se pitää pystyä kanavoimaan alueellemme tärkeisiin kehittämishankkeisiimme. Maaseuturahasto antaa myös jatkossa erittäin hyviä edellytyksiä kehittämään maa-, metsä ja turkistalouden osaamista alueellamme. Kpedulla tulee olla jatkossakin tärkeä rooli em. toimialojen osaamisen uudistamisessa hanketoiminnan keinoin.

Koulutusyhtymän kaikessa hanketoiminnassa on yhteys perustehtäväämme eli ammatilliseen koulutukseen. Uuden ohjelmakauden ja kansallisten rahoitusten painotukset mahdollistavat edelleen Kpedun keskeisten kehittämisteemojen jatkuvuuden. Näitä ovat mm. työllisyyden ja työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen, yritysten osaamisen ja kasvun tukeminen, ammatillisen koulutuksen ja oppimisympäristöjen kehittäminen, syrjäytymisen ehkäisy sekä kansainvälistymisen edistäminen. Koulutusyhtymän aluekehityksen ja hanketoiminnan päämääränä on jatkossakin tukea alueen elinkeinoelämän kehittämistä ja ihmisten hyvinvointia erityisesti ammatillista osaamista kehittämällä.

Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia on keskeisin aluekehitystämme ohjaava asiakirja. Koulutusyhtymä osallistuu jatkossakin aktiivisesti sen laatimiseen ja toteuttamiseen. Tavoitteena on olla jatkossakin merkittävässä roolissa alueemme kehittämisessä yhdessä tiiviiden kumppanuusverkostojen kanssa. Työnjako keskeisten kumppaneiden kanssa onkin tärkeää, jotta aluekehittämisen resursseista saadaan lisää vaikuttavuutta.

EU:n ohjelmakausi 2014-20 käynnistyi odotettua pidemmän viiveen jälkeen rakennerahastohankkeiden (ESR ja EAKR) osalta vasta kuluvan vuoden alkupuolella ja maaseutuohjelman osalta ensimmäiset hankkeet ovat vasta juuri päässeet käyntiin. Talousarviota laadittaessa Kpedu:lla oli käynnissä yhteensä 22 uuden ohjelmakauden EU-hanketta. Tällä hetkellä näyttäisi siltä, että projektitoimintamme tulee kasvamaan selvästi vuosina 2016-18, mutta asettuu hieman alemmalle tasolle verrattuna edelliseen ohjelmakauteen. Jotta projektitoiminnan tulokset ja rahoitus saadaan pidettyä hyvällä tasolla vaatii se jatkossa nykyistä enemmän panostamista henkilöstöresursseihin ja erityisesti kumppanuusverkostoihin osallistumiseen.

2.5 Koulutusyhteistyö ja kumppanuudet

Uudistetussa koulutusyhtymän strategiassa vuosille 2016-2020 kehittämisvisiona on ”Yhdessä oppien tulevaisuuden osaajaksi”. Strategiaa laadittaessa vahvuudeksi tunnistettiin toimiva alueellinen koulutusyhteistyö, monipuoliset koulutusväylät sekä hyvät suhteet alueen työnantajien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa. Kehittämisvisiomme saavuttaminen edellyttää strategisten kumppanuuksien tunnistamista ja tiivistyvää yhteistyötä opiskelijoidemme tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi ja alueen menestystekijöiden vahvistamiseksi.

Koulutusyhtymän toiminta-alueella toimii toisen asteen koulutuksen yhteistyöverkosto, johon kuuluvat alueen ammatillisen ja lukiokoulutuksen järjestäjät, Centria-ammattikorkeakoulu Oy ja Keski-Pohjanmaan liitto. Yhteistyön tavoitteista ja toimintatavoista on sovittu yhteistyösopimuksessa, joka on ollut voimassa vuodesta 2011. Yhteistyöverkoston tavoitteena on yhteistyössä kehittää laadukasta alueen toisen asteen koulutusta sekä vahvistaa opiskelijoiden elinikäistä oppimista ja mahdollisuuksia joustaviin opintopolkuihin työelämä- ja jatko-opintovalmiuksien saavuttamiseksi. Päivitettyyn toisen asteen koulutuksen yhteistyön strategiaan vuosille 2015-2020 verkoston päätavoitteeksi on kirjattu: ”Toisen asteen koulutus on opiskelijoiden, työelämän ja yhteiskunnan arvostamaa. Tavoitteena on yksilön sekä alueen hyvinvointi ja menestyminen”.

Toisen asteen yhteistyön osa-alueita ovat mm. alueella aktiivisesti toimivat rehtori- ja opinto-ohjaajaverkostot. Opinto-ohjaajat ja opiskeluohjauksen henkilöstö tekevät yhteistyötä peruskoulusta toiselle asteelle siirtyvien opiskelijoiden nivelvaiheen tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Yhteistyö kuntien kanssa nuorten ohjauspalveluissa ja syrjäytymisen ehkäisyssä on aktiivista. Koulutusyhtymän opiskeluohjauksen kuraattoripalveluja koskevat sopimukset päättyivät vuoden 2016 aikana ja vuoden 2017 alusta kuraattoripalvelut tuotetaan vuonna 2014 uudistuneen opiskeluohjauksellain periaatteiden mukaisesti kuntien toimesta. Alueella toimivassa Urheiluakatemiassa voi yhdistää urheiluvalmentautumisen toisen asteen opintoihin.

Pietarsaassa toimivan Optima samkommunin sekä Kalajokilaaksossa toimivat Jedun kanssa vuoropuhelua käydään yhteisistä asioista sekä yhteistyömahdollisuuksista. Jedun ja Optiman kanssa on selkeästi yhteinen työssäkäyntialue.

Nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi seurataan nuorten elinolindikaattoreita ja kouluterveyskyselyn tuloksia yhdessä alueen kuntien kanssa ja ollaan mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa toimenpiteitä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Yhteistyötä tehdään kuntien opetus- ja nuorisopalveluiden lisäksi tulevan Soiten, Ohjaamo-hankkeen, Kokkotyösäätiön ja Villa Elban kanssa.

Hallitusohjelman ja OKM:n ammatillista koulutusta koskeissa tavoitteissa korostuvat voimakkaasti koulutuksen ja työelämän välisen vuorovaikutuksen tiivistäminen, ammatillisen koulutuksen työelämävastaavuuden parantaminen ja työpaikoilla tapahtuvan oppimisen lisääminen. Tämä tarkoittaa sitä, että Kpedun on panostettava entistään enemmän työelämän kumppanuuksiin ja luotava uusia menetelmiä alueemme työnantajien saamiseksi mukaan ammatillisen koulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Maakunnallinen ja työhallinnon kanssa tehtävä yhteistyö on perustunut erityisesti yhteistyöhön työvoima- ja koulutustarpeen ennakoinnissa. Rakenteet ovat uudistumassa. Keski-Pohjanmaa on valittu yhdeksi kokeilumaakunnaksi TEM:n organisoimassa alueellisen työvoima- ja yrityspalvelujen kokeilussa. Kokeilumaakuntia valittiin yhteensä kolme sekä 6 kuntayhteistyöhön perustuvaa kokeilua. Keski-Pohjanmaan liitto koordinoi kokeilutoimintaa TEM:n suuntaan.

Vuonna 2017 käynnistettävissä kokeiluissa on tarkoitus vuosien 2017 ja 2018 aikana luoda asiakaslähtöinen ja hallintorajat ylittävä toimintamalli työvoima- ja yrityspalveluille.

Maakunnalliset kokeilut ovat järjestäjä-tuottaja –mallin kokeiluja, joissa keskeiset maakunnalliset toimijat ovat mukana luomassa työnhakija ja työnantaja –asiakkaiden näkökulmasta toimivaa kokonaisvaltaista työllisyyttä, yrittäjyyttä ja yritystoiminnan kehittämistä lisäävää toimintamallia. Kokeilulla valmistaudutaan vuoteen 2019, jolloin työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu on maakunnilla. KPEDU on mukana tässä maakunnallisessa kokeilussa rakentamassa uutta toimintamallia.

Koulutusyhtymä tekee yhteistyötä muiden kampusalueen toimijoiden kanssa. Centria-ammattikorkeakoulun kanssa on käynnissä esimerkiksi jatko-opintoväylien kehittämiseen liittyviä hankkeita. Koulutusyhtymä on Centria-ammattikorkeakoulu Oy:n suurin omistaja. Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on tärkeä jatko- ja täydennyskoulutuksen tarjoaja ja hankekumppani. Koulutusyhtymä on myös tukemassa tiettyjä professuureja. Vuoden 2017 aikana kampusalueelle ovat tulossa myös luonnonvarakeskus Luke ja Geologinen tutkimuskeskus, mikä antaa koko alueelle uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Tiivis yhteistyö alueen kehittäjäverkostojen ja yritysten kanssa on tärkeä osa Kpedun kumppanuuksia. Koulutus- ja kehittämis-yhteistyötä tehdään Keski-Pohjanmaan alueen lisäksi aktiivisesti Pietarsaaren ja Oulun Eteläisen seudun toimijoiden kanssa. Koulutuksen järjestäjätasolla koulutusyhtymä on tiiviissä yhteistyössä valtion opetusviranomaisten, Kuntaliiton, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry:n, Skills-taitajatoiminnan ja Saku ry:n kanssa. Lisäksi Kpedu osallistuu jatkossakin aktiivisesti projektitoiminnan kehittäjäverkostoihin mm. aluekehitysrahastojen, maaseuturahaston sekä Opetushallituksen valtionavustusten kautta.

Keski-Pohjanmaa on ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kansainvälisissä vaihdoissa valtakunnan aktiivisinta aluetta. Vuosittain lähes 200 Kpedun opiskelijaa on ulkomaanvaihdoissa ja heistä puolet on työssäoppimassa. Oppilaitosverkostot ulkomailla takaavat työssäoppimispaikkojen löytymisen kaikkien alojen opiskelijoille sekä sopivien kansainvälisten projektipartnerien tavoittamisen. Vastavasti alueemme työnantajat vastaanottavat vuosittain 30-40 ulkomaista opiskelijaa työssäoppimisjaksoille. Tämä mahdollistaa työpaikan ja sen henkilökunnan kontaktit opiskelijan kautta ulkomaiseen saman alan oppilaitokseen tai työpaikkaan. Henkilöstön liikkuvuus liittyy kansainvälisiin työelämäjaksoihin ja kehittämisprojekteihin. Henkilökunnan työelämäjaksot ulkomailla tuovat opetustoimintaan tietoa alan tilanteesta ja käytännöistä Euroopassa ja hankkeissa vertailemme ja kehitämme opetusmenetelmiä ja opetuksen toimintoja yhdessä. Kpedu on vuosittain mukana 3-5 kansainvälisessä ammatillisen koulutuksen kehittäjäverkostossa. Maahanmuuttajakoulutus on jatkossa entistään tärkeämmässä roolissa maahanmuuttajien määrän todennäköisesti lisääntyessä lähitulevaisuudessa.

2.6 Yhtymän jäsenkunnat

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymään kuuluu 11 varsinaista jäsenkuntaa ja 3 sopimuskuntaa. Yhtymän jäsenkuntien alueella asui vuoden 2015 lopussa yhteensä 130.738 asukasta. Jäsenkuntien asukasluku, omistusosuus ja opiskelijamäärät ovat:

Jäsenkunta	Asukasmäärä			Opiskelijat	Peruspääoma	Omistus-%
	31.12.2014	31.12.2015	kasvu	2014-16, ka.	31.12.2015, €	31.12.2015
Halsua	1 222	1 225	3	27,3	220 344,82	2,38
Kalajoki	12 632	12 621	-11	148,8	284 991,30	3,08
Kannus	5 643	5 590	-53	175,9	647 576,24	7,00
Kaustinen	4 283	4 305	22	101,4	724 841,47	7,84
Kokkola	47 278	47 570	292	1 299,0	5 139 413,66	49,08
Lestijärvi	817	798	-19	9,1	74 437,03	0,80
Perho	2 893	2 931	38	71,4	403 845,24	4,37
Pietarsaari	19 577	19 436	-141	128,5	1 264 219,55	13,67
Sievi	5 154	5 124	-30	35,7	125 585,13	1,36
Toholampi	3 354	3 311	-43	62,1	419 272,36	4,53
Veteli	3 342	3 302	-40	64,9	429 248,00	4,64
Sopimuskunnat:						
Kruunupyy	6 662	6 682	20	28,1	28 995,26	0,31
Vöyri	6 705	6 714	9	1,9	28 995,26	0,31
Pedersöre	11 060	11 129	69	13,8	57 990,52	0,63
Yhteensä	130 622	130 738	116	2 167,6	9 849 755,84	100,0

2.7 Opiskelijamäärän kehitys 2012–2018

Yhtymän oppilaitoksissa opiskeli vuonna 2016 keskimäärin 2.547 yksikkö hinnalla rahoitettavaa opiskelijaa tutkintotavoitteisessa koulutuksessa (tammi- ja syyskuun opiskelijamäärien painotettu keskiarvo). Kun mukaan lasketaan myös Keski-Pohjanmaan kansanopiston vapaan sivistystyön opiskelijat sekä aikuisopiskelijat ja oppisopimusopiskelijat vuotuinen kokonaismäärä on noin 4.000 opiskelijaa.

Perustutkinto-opiskelijat yksiköittäin vuosina 2014–2019 (painotettu ka/vuosi):

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Opiskelijamäärä	2 703	2 646	2 547	2 530	2 530	2 530
<i>josta nuoret</i>	2 137	2 022	1 882			
<i>josta valma-koulutus</i>	49	42	51			
<i>josta aikuiset</i>	517	624	614			
Järjestämislupa	2 746	2 646	2 530	2 530	2 530	2 530
erotus	-43	0	17	0	0	0

Muut kuin yksikköhintaopiskelijat (OKM)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ammatillisen lisäkoulutuksen VOS, opiskelijavuotta	186	196	200	200	200	200
Oppisopimuskoulutus, perustutkinnot, opiskelijaa	92	94	100	120	120	120
Oppisopimuskoulutus, lisäkoulutuskiintiö	303	300	289	300	300	300
Vapaan sivistystyön vuosiopiskelijat	218	205	190	200	200	200
Yhteensä	799	789	779	820	820	820

2.8 Henkilöstötavoitteet ja henkilöstömäärän kehitys

Koulutusyhtymän strategiana on olla edistyksellinen, kokeileva ja yhdessä tekävä työyhteisö. Vahvuuksiamme ovat vahva ammatillinen osaaminen, yhdessä tekeminen ja aidot työelämäyhteydet. Henkilöstön osaamista kehitetään järjestelmällisesti yksilöllisten suunnitelmien pohjalta ja yhteisön tavoitteiden suuntaisesti. Suunnitelmakaudella 2017 - 2019 koulutusyhtymässä edelleen toteutetaan organisaatio- ja johtamisjärjestelmän arviointia sekä kehittämistä. Johtamishierarkia on matala sekä johtaminen tukee esimiehiä ja henkilöstöä yhdessä asetettujen tavoitteiden toteuttamisessa.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia mitataan ja arvioidaan säännöllisesti vuosittain ja parannustarpeisiin reagoidaan kehittämistoimenpiteillä. Henkilötasolla on käytössä yhtenäiset työnkuvaus-, työn vaativuuden arviointi- ja kehityskeskustelumallit.

Strategiassa, henkilöstöohjelmassa ja työyksiköiden tavoitteissa on henkilöstönäkökulma vahvasti esillä siten, että kaikissa toimipaikoissa henkilöstöllä on tasa-arvoiset- ja yhdenvertaiset oikeudet ja velvollisuudet.

Esimiestyötä ja esimiesten valmiuksia kehitetään. Henkilöstöä tuetaan muutoksessa, luodaan yhteisiä pelisääntöjä, kehitetään yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta. Henkilöstön osaamisen johtamisen ja kehittämisen toimintamallia kehitetään sekä koulutustoimenpiteet kohdennetaan suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Ennakoitu taloudellisten toimintaedellytysten heikkeneminen opiskelijamäärän vähenemisen ja yksikköhintojen laskun vuoksi edellyttää yhteistoimintamenettelyä. Yhteistoimintaneuvotteluja on käyty vuosina 2013 - 2016 ja todennäköisesti neuvotteluja tullaan vielä käymään suunnittelukaudella muu-
tosten eri vaiheissa.

Kokonaishenkilöstömäärän kehitys on riippuvainen koulutuksen volyymin ja käynnissä olevista hankkeista. Koulutusyhtymän yksiköissä oli 31.12.2015 yhteensä 486 työntekijää (ilman sivutoimisia), joista 49 oli määräaikaissa työsuhteessa. Opetushenkilöstön osuus koko henkilökunnasta oli 54,5 %. Naisten osuus henkilömäärästä oli 62,6%. Koko henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2015 lopussa 48 vuotta 10 kuukautta ja vakituisten henkilöstön keski-ikä oli 49 vuotta 6 kuukautta. Vuonna 2015 koulutusyhtymästä jäi eläkkeelle 11 henkilöä ja yli 55-vuotiaiden määrä oli noin 31 %.

Vuonna 2015 henkilötyövuosia kertyi kaikkiaan 521. Vuosina 2016-19 henkilötyövuosien määrä vähenee rahoituksen vähentyessä ja toimintojen muuttuessa. Taulukossa on esitetty arvio henkilötyövuosien vähenemisestä, joka perustuu rahoituksen vähenemiseen.

Henkilötyövuodet	TP 2013	TP 2014	TP 2015	Arvio 2016	Arvio 2017	Arvio 2018	Arvio 2019
Konsernipalvelut		122	119	105	100	95	95
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto		299	279	260	250	245	245
Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus		117	123	115	110	100	100
YHTEENSÄ	573	538	521	480	460	440	440

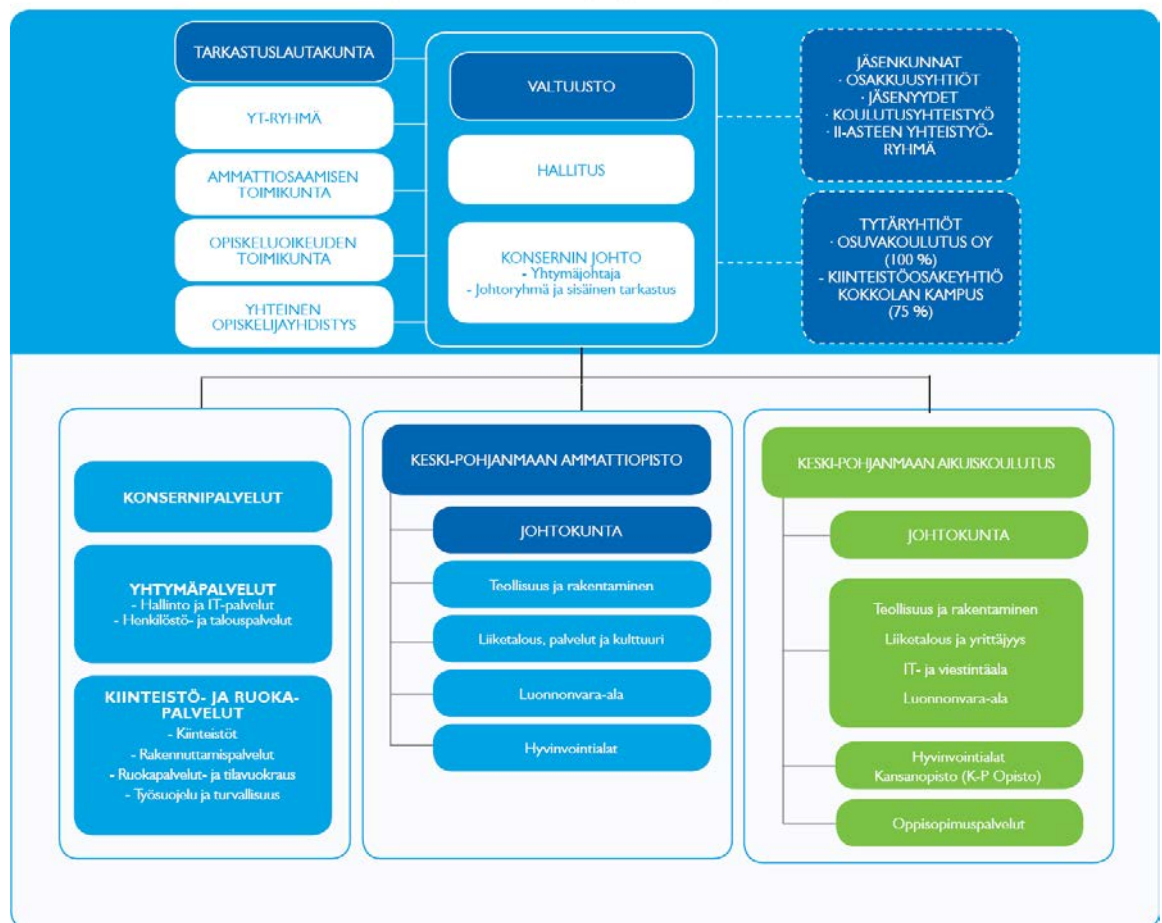
2.9 Koulutusyhtymän organisaatio

Vuonna 2014 organisaatiota uudistettiin siten että tulosalue- ja tulosityksikkörakennetta sekä opistorakennetta muutettiin. Toiminnot jakautuvat kolmeen valtuustoon nähden sitovaan tulosalueeseen, jotka ovat Konsernipalvelut, Keski-Pohjanmaan ammattiopisto ja Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus. Toimintamalli vastaa ministeriön ammattiopistostrategiassa asettamia tavoitteita. Organisaatiouudistuksessa luottamushallinnon rakenne säilyi entisellään. Toiminnan omistajuuden hallinnassa hallituksella on keskeinen rooli.

Vuoden 2015 alusta osa koulutusyhtymän toiminnoista siirtyi tytäryhtiöille. Uutena yhtiönä perustettiin Osovakoulutus Oy, joka vastaa siitä osasta koulutustoimintaa, joka ei liity koulutusyhtymän järjestämislupaan. Yhtiön toimintaan kuuluvat mm. erilaiset korttikoulutukset sekä yrityksille myydyt koulutus- ja konsultointipalvelut. Toiminnallisesti yhtiö tekee tiivistä yhteistyötä aikuiskoulutuksen tulosalueen kanssa. Kiinteistöihin liittyvää palvelutoimintaa on keskitetty Kiinteistöosakeyhtiö Kokkolan Kampukselle.

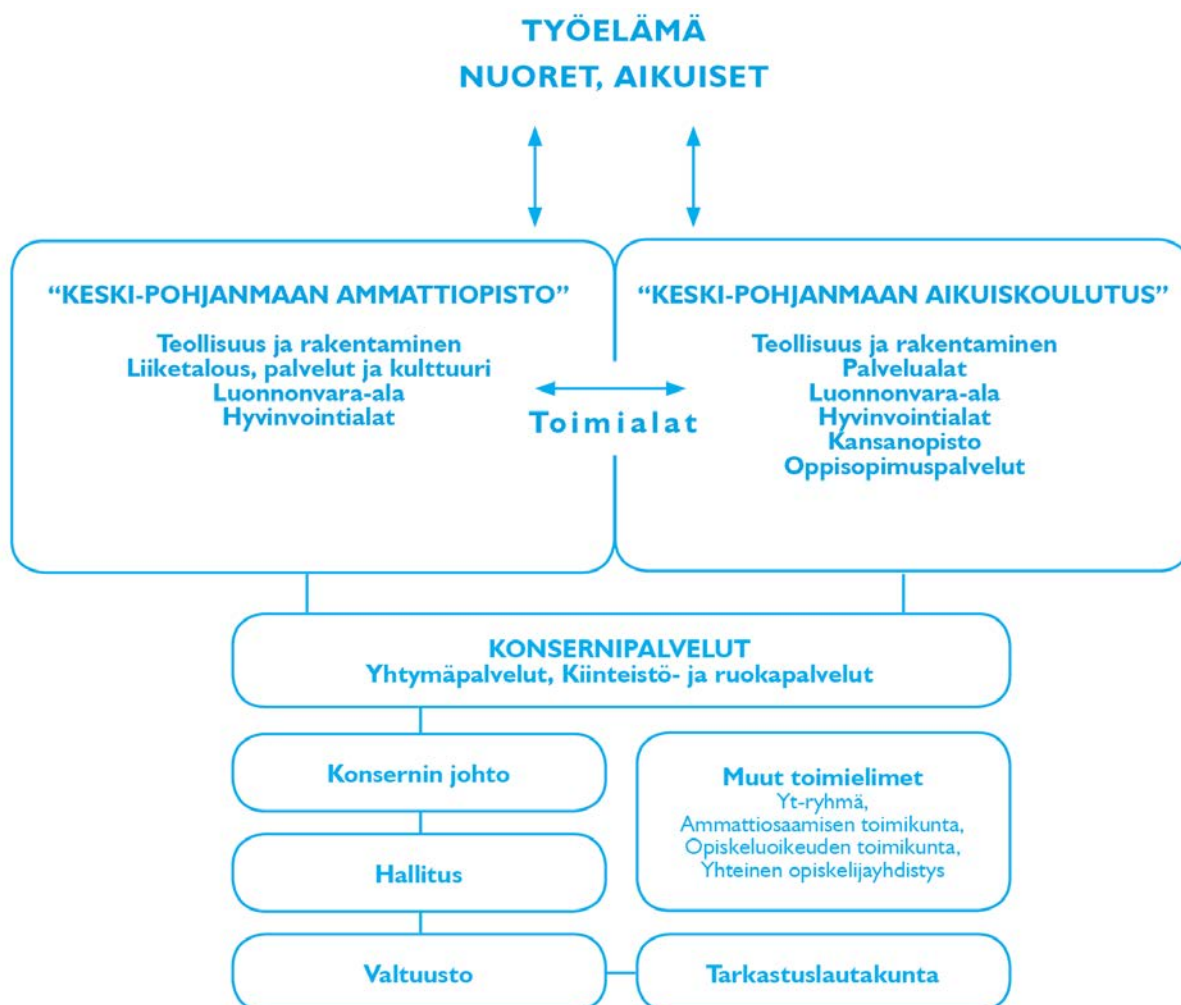
Suunnitelmakauden aikana tarkastellaan edelleen toiminnan rakenteita. Kuntalaki edellyttää että työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus toteutetaan yhtiömuotoisena vuodesta 2017 alkaen. Ammatillisen koulutuksen reformissa on tavoitteena yhdistää nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen järjestelmät. Organisaatorakennetta on kehitettävä huomioiden valtionosuusrahoituksella järjestettävän koulutusten lainsäädännölliset muutokset sekä toisaalta liiketoimintana järjestettävät koulutuspalvelut.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän organisaatiokaavio

Koulutusyhtymän organisaatiota voidaan tarkastella myös asiakkuuksien kautta, joita ovat koulutusta tarvitsevat nuoret ja aikuiset sekä työelämä yleensä, jonka kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa. Eri asiakasryhmille on omat koulutuspalvelunsa sekä myös omat rahoituksensa. Nuorten ja aikuisten koulutukset toimivat tiiviissä yhteistyössä, joka voi tarkoittaa esimerkiksi yhteisiä resursseja, oppimisympäristöjä ja opettajuuksia, tutkinnon osien tarjonnan ja opetusmenetelmien monipuolistamista sekä osaamisen kehittämistä hankkeiden kautta. Toimialakohtaisuus selventää asiointia myös työelämään päin.

Konsernipalvelut vastaavat tukipalvelujen kehittämisestä sekä taloudellisuudesta, niin että kukin tulosalue ja tulosityksikkö voi mahdollisimman hyvin keskittyä omaan ydintoimintaansa.

3. STRATEGIA 2016 – 2020 SEKÄ YHTEISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET 2017–2019

Yhtymän suunnittelujärjestelmä koostuu valtuustokauden alussa toteutettavasta laajemmasta strategiaprosessista sekä vuosittain toteutettavasta yhtymäsuunnitelmaprosessista. Strategiaprosessin yhteydessä arvioidaan tarvittavat muutokset tulevaisuuden laajoihin linjauksiin, organisaatioon ja sitä tukevaan johtamisjärjestelmään. Yhtymäsuunnitelmaprosessissa laaditaan talousarviovuoden ja sitä seuraavien kahden vuoden yhteiset ja tulosaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet. Osavuositarkastukset ja tilinpäätös muodostavat keskeisimmän seuranta järjestelmän. Organisaation eri tasoilla käytävillä kehityskeskusteluilla kytketään organisaation ja eri työtehtävien tavoitteet yhteen.

Koulutusyhtymän strategia vuosille 2016 – 2020 vahvistettiin yhtymävaltuustossa keväällä 2016. Yhteiset tavoitteet suunnitelmakaudelle asetetaan sen pohjalta ja tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

3.1 STRATEGIA 2016 – 2020

Strategiassa on tavoitteena uudistaa toimintaa entistä enemmän asiakaslähtöiseksi. Tavoitteenamme on menestyä yhdessä asiakkaidemme kanssa, jotka samalla koemme tärkeimmiksi kumppaneiksemme. Haluamme luoda Kpedulle tunnusomaisen määrittelyn asiakaskokemuksesta: positiivinen, asiakkaan tavoitteen saavuttamista tukeva, tehokas, yhdessä tekevä ja jatkuvaan kehittymiseen kannustava.

Strategiasta johdetut yhteiset tavoitetilat, joihin pyrimme, ovat:

Asiakkaan kanssa menestyminen – Osaamisella eteenpäin

Asiakkaitamme ovat meille tulevat opiskelijat ja tutkinnon suorittajat sekä alueen työelämä ja yritykset. Tärkeää meille on, että asiakkaamme saavat omaa tulevaisuuttaan ja menestystään edistävää osaamista. Osaaminen ja sen lisääntyminen tuo menestystä sekä asiakkaillemme että meille. Opiskelijan työllistyminen, jatko-opintovalmiudet, hyvinvointi ja elämänhallintataidot sekä asiakasyritysten menestyminen toimivat johtotähtinä, joihin koulutusyhtymän kaikki toiminta tähtää.

Yksilöllisen oppimisen korostaminen – Oppia omiin tarpeisiin

Koulutus- ja kehittämispalvelut toteutamme tarvelähtöisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Opiskelijoiden aiempi osaaminen, omat taipumukset ja tavoitteet ovat lähtökohtina opintojen ja koulutuspalvelujen tuottamisen suunnittelussa. Ammatillisen osaamisen lisäksi painotamme opinnoissa tuottavuutta, yrittäjyyttä ja kansainvälisyyttä sekä hyödynnämme laajasti digitaalisia oppimispalveluja. Yritysten kanssa suunniteltavat oppimispalvelut suunnittelemme yhdessä heidän kanssaan heidän tarpeidensa mukaisesti.

Edistyksellinen, kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö – Yhdessä tekemistä ketterästi ja joustavasti

Olemme edistyksellinen, uutta rohkeasti kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö, joka tartuttaa tekemisen meiningin myös opiskelijoihimme. Yhteisöllisyys ja osallisuus tukevat hyvinvointia ja elinikäisen oppimisen taitoja. Vahvuuksiamme ovat vahva ammatillinen osaaminen ja toimivat työelämäyhteydet. Uudistamme toimintaamme tuloksekkaasti ja kehitämme henkilöstömme osaamista.

Strategiamallimme on käytännönläheinen. Se sisältää strategiatimantin muodossa tavoitteet, keinot, vahvuudet, toimenpiteiden vaiheistuksen ja kestävä talouden edellytykset. Toimintaamme ohjaavana tunnuslauseena on ”Yhdessä oppien tulevaisuuden osajaksi”.

Yhdessä oppien tulevaisuuden osaajaksi

Kpedun strategiatimantti 2.0

Miten toimimme taloudellisesti kestävästi?

- Rahoitusleikkauksista johtuen toimintatuotot putoavat tasolle 38-35 milj.€/v.
- Vuodesta 2018 rahoitus perustuu tuloksellisuuteen
- Henkilöstökustannusten osuus nyt noin 62% toimintatuotoista/ kustannusrakenne saatava vastaamaan muuttuvaa toimintaa
- Vuosikatteen ja tuloksen riittävä investointeihin
 - Vuosikatetavoite 3,5 milj.€
 - Toimitiloja saatava vähennettyä noin 30-40%
- Opiskelijamäärä säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla, (noin 3500)
- Koulutuksen toteutustapa ja oppimisympäristöt tukemaan talouden kestävyttä
- Varmistettava kunkin koulutuksen ja toiminnon kannattavuus
- Koulutus- ja rahoitusmuotojen moninaisuus tukee talouden perustaa reformissa ("monta koria")
- Uusien toimintatuottomahdollisuuksien aktiivinen hakeminen
- Säästöjen ja tulojen hakeminen yhdessä verkostoissa
- Sisäisten palvelujen ja hallinnon kustannustehokkuus

Mikä on toimenpiteidemme nopeus ja keskinäinen järjestys?

- 2015: Toimialojen yhteistyön ja toimitilojen arviointi
- 2016: Koulutustarjonnan arviointi pohjaksi kehittämiseksi
 - Päällekkäisyyksien poistaminen
 - Linjatukset toimintaympäristöjen ja toimintatapojen kehittämiseksi
- Hanketoiminnan arviointi ja linjatukset
- Henkilöstöstrategian laatiminen
- Vahvistetaan henkilöstön osaamista uudistuvaan toimintamalliin
- Strategisten mittarien arviointi ja muotoilu
- Käynnistetään toiminnan ja johtamisen LEAN-prosessit
- 2016 - 2017: Organisaatio- ja johtamisjärjestelmä uudistuksen valmistelu toimialapohjaiseksi
- Brändin uudistamisen arviointi, Viestintästrategian laatiminen
- Toiminnan tarkoituksenmukaisen digitalisaation tukeminen
- 2018: Uusi organisaatio- ja johtamisjärjestelmä, reformin mukainen toiminta käynnistyy
- Strategian väliarviointi ja vuosien 2018-2020 toimenpiteiden määrittely ja vaiheistus

Mitkä tavoitetilat haluamme saavuttaa?

Asiakkaan kanssa menestyminen, painopisteinä:

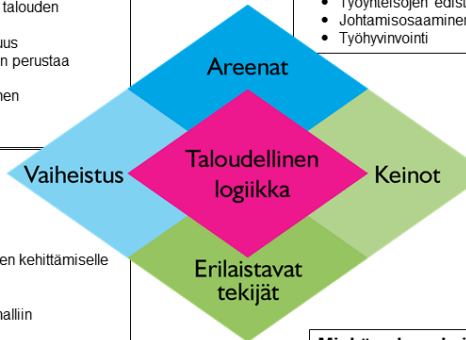
- Opiskelijan työllistyminen
- Jatko-opintovalmuidet
- Asiakasorganisaatioiden oppimistulokset
- Yksilöllisen oppimisen korostaminen
- Opiskelijoiden omat kyvyt ja vahvuudet lähtökohtana
- Ammattiosaamisen lisäksi tuottavuutta, yrittäjyyttä ja kansainvälisyyttä
- Matalat raja-aidat (nuoret/aikuiset, eri koulutusalat)
- Edistysellinen, kokeileva ja yhdessä tekävä työyhteisö
- Työyhteisöjen edistyselliset käytännöt
- Johtamisosaaminen
- Työhyvinvointi

Mitä isoja kehityksiä käynnistämme?

- Positiivisen asiakaskokemuksen määrittely ja saattaminen osaksi opiskelija- ja asiakasvuorovaikutusta ja kaikkia palveluja
- Tuotejohtaminen järjestelmälliseksi toimintatavaksi
- Oppimisenäkemyksen ja -prosessien uudistaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen (ml. digitalisaatio ja työpaikalla tapahtuva oppiminen)
- Toimipaikkaverkoston arviointi
- Henkilöstöstrategia tukemaan uudistumista
- Kohdennetun markkinoinnin ja opiskelijarekrytointin voimistaminen

Minkä vahvuuksien päälle rakennamme tulevaisuutemme?

- Tarkoituksenmukainen ja vetovoimainen koulutustarjonta
- Toimiva alueellinen koulutusyhteistyö ja monipuoliset koulutusväylät
- Opiskelijan hyvinvointi
- Hyvät suhteet alueen työnantajien ja julkisen sektorin toimijoiden kanssa
- Henkilöstön korkeatasoinen ja jatkuvasti kehittyvä osaaminen
- Yhtenäinen, vetovoimainen ja erottuva brändi (kehittyvä vahvuus)

3.2 Suunnitelmakauden päätavoitteet ja toimenpiteet

Keskeinen toimintaympäristömuutos suunnitelmakaudella 2017 – 2019 on toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi. Reformissa poistetaan nuorten ja aikuisten koulutuksen raja-aitoja ja päällekkäisyyttä, tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta. Digitalisaatio, uudet pedagogiset toimintatavat ja joustavat opintopolut ovat keskeisiä tavoitteita osaamisperusteisuuden pohjautuvassa opetussuunnitelmassa ja opetuksen kehittämisessä.

Toisen asteen ammatilliseen koulutukseen kohdistuu merkittävät säästötavoitteet vuosille 2017-2019. Koulutuksen järjestäjiä kannustetaan toiminnan tehostamiseen. Myös järjestäjäverkkoa koskeva rakenteiden ja prosessien uudistaminen vapaaehtoisuuteen perustuvana prosessina on kirjattu opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitteisiin.

Suunnitelmakauden päätavoitteiden ja toimenpiteiden perustana on uusi strategiamme ja jatkuva toimintaympäristön muutosten seuraaminen. Strategiatyössä on tunnistettu uudistumisen tarve sekä onnistuneen uudistumisen mahdollisuudet.

Suunnitelmakauden yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tuemme strategian toteutumista

1. Oppimisenäkemyksen ja -prosessien uudistaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen

Oppimisprosessien uudistamisella ja oppimisympäristöjen laajentamisella vahvistamme yksilöllisiä opintopolkuja. Henkilökohtaistettu opintosuunnitelma perustuu tutkinnon suorittajan tavoitteisiin, kykyihin ja vahvuuksiin. Lähtökohtana on osaamisperustaisuus. Digitalisaatio ja työpaikalla tapahtuva oppiminen laajentavat oppimisympäristöjä.

2. Henkilöstöstrategian laatiminen tukemaan uudistumista ja henkilöstön hyvinvointia

Laadittavalla henkilöstöstrategialla tuetaan henkilöstön osaamisen lisäämistä ja työkuultuurin kehittämistä strategian tavoitteiden suuntaisesti. Henkilöstöllä on yhteinen vastuu positiivisesta työkuultuurista ja asiakaskokemuksesta. Näitä tukemaan luodaan edistysellisiä työyhteisökäytäntöjä. Henkilöstölle laaditaan yksilölliset kehityssuunnitelmat. Johtamisosaamista kehitetään tukemaan uudistumista ja työhyvinvointia.

3. Organisaatio- ja johtamisjärjestelmän uudistaminen toimialapohjaiseksi

Tavoitteena on, että koulutusyhtymässä nuorten koulutus, aikuiskoulutus ja kehittämistoiminta toimialoittain muodostavat työyhteisöjä, jotka yhdessä kehittävät koulutusta, työelämää ja työelämäyhteistyötä omalla alallaan, mutta myös yli toimialojen. Edistyksellinen kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö laajenee parhaimmillaan oppilaitoksen seinien ulkopuolelle.

4. Toiminnan ja talouden hallinnan sopeuttaminen niukkeneviin toimintatuottoihin

Kustannusrakenne, talouden suunnittelu ja seuranta uudistetaan vastaamaan rahoitusjärjestelmän ja toiminnan muutoksia. Toiminnan sopeuttaminen niukkeneviin toimintatuottoihin edellyttää kaiken toiminnan sujuvoittamista ja erilaisia rakenteellisen kehittämisen toimenpiteitä. Näitä tukemaan käynnistetään toiminnan ja johtamisen LEAN-prosessit. Edistetään tarpeenmukaista digitalsaatiota. Uudistetaan strategista mittaristoa ja seurantaa tukemaan toiminnan tehostamista.

3.3. Yhtymän yhteiset tunnusluvut ja tuloksellisuusrahoitus vuosille 2014–2019

Yhtymän keskeiset tulokset ja tulostavoitteet vuosille 2014–2019 on tiivistetty alla oleviin mittaritaulukoihin.

Mittari	TP 2014	TP 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Ensisijaiset hakijat/aloituspaikat*	1,06	1,12	1,15	1,2	1,3	1,3
Opiskelijan arvio saamastaan koulutuksesta valmistumisvaiheessa (1-5)	3,75	3,8	3,72	3,9	3,9	3,9
Pedagogisesti pätevät opettajat, (%) htp	82,7	89				
Toimintatuotot (M€)	45,2	42,7	38,6	35,3	34,7	34,8
Tilikauden tulos (M€)	1,4	-0,5	-1,5	-2,1	-0,4	0,3
Nettoinvestoinnit (M€)	3,4	3,9	3,6	3,6	3,9	5,5
Omavaraisuusaste %	57,9	57,4	55,0	-	-	

*yhteishaun aloituspaikat

Tuloksellisuusmittaristoa seurataan nuorten yksikköhintakoulutuksen osalta.

Tuloksellisuusmittari	TP 2014	TP 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Vaikuttavuusmittari*	20,5	44,7	37,1	46,5		
Opetushenkilöstön muod. pätevyys	76,5	77,9	85,5	89,6	90,0	90,0
Henkilöstön osaamisen uudistamisen/henkilöstömenot %	4,3	4,1	4,5	4,6	4,0	4,0
Sijoitus suurimpien joukossa	14.	7.	4.	3.	3.	3.
Tuloksellisuuspisteet	1 021	1 059	1 059	-	-	-
Tulosrahoituksen määrä (milj.euroa)	1,1	1,3	1,4	-	-	-

Strategisiin tavoitteisiin liittyvää mittaristoa tullaan kehittämään edelleen. Strategisten tavoitetilojen toteutumista seurataan seuraavilla mittareilla:

OSAAMISELLA ETEENPÄIN	TP 2014	TP 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Sijoittuminen työelämään	70,9 %	70,7 %	69,3 %	72,0 %	72,0 %	72,0 %
Sijoittuminen jatko-opintoihin	9,5 %	8,5 %	7,5 %	8,0 %	8,5 %	8,5 %
Opiskelijapalaute koulutusten hyödyllisyydestä, nuoret (1-5)	3,97	4,01	3,88	3,9	4,0	4,0
Opiskelijapalaute koulutusten hyödyllisyydestä, aikuiset (1-5)	--	4,41	4,47	4,50	4,5	4,5
Yritysasiakkaiden palaute (1-4)	--	--	3,34	3,40	3,50	3,50

OPPIA OMIIN TARPEISIIN	TP 2014	TP 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Opintojen läpäisyaste	68,7 %	66,3 %	67,3 %	72,0 %	72,0 %	75,0 %
Tyytyväisyys opintojen henkilökohtaistamiseen, nuoret (1-5)	3,65	3,72	3,74	3,80	3,85	3,90
Tyytyväisyys opintojen henkilökohtaistamiseen, aikuiset (1-5)	--	4,05	4,05	4,10	4,15	4,20
Yritysasiakkaiden palaute (1-4)	--	--	2,89	2,95	3,00	3,05

YHDESSÄ TEKEMISTÄ KETTERÄSTI JA JOUSTAVASTI	TP 2014	TP 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Työolobarometri; Työn kehittävyys (1-5)	3,37	3,40	3,45	3,50	3,55	3,60

Koulutusyhtymän yhteiset mittarit

KOULUTUSYHTYMÄ Näkökulma/Mittari	Toteutunut 2015	Ennuste 2016	Tavoite 2017	Tavoite 2018	Tavoite 2019
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	3 782	3 689	3 832	3 737	3 784
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	1 008	995	1 000	980	980
Ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinnot	215	424	370	350	350
Aikuiskoulutuksessa suoritettut osatutkinnot	155	200	110	120	120
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	70,7 %	69,3 %	73,0 %	73,0 %	73,0 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (TK)	8,5 %	7,5 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	14,4 %	15,9 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %
HOJKS-opiskelijoiden läpäisyaste	70,6 %	64,0 %	66,0 %	66,0 %	66,0 %
Asiakaspalaute: OPIX – tulo	4,0/66%	4,0/75%	4,1/75%	4,1/78%	4,1/80%
Asiakaspalaute: OPIX – olo	3,8/59%	3,7/74%	4,8/75%	3,9/75%	3,9/80%
Asiakaspalaute: OPIX – päättö	3,8/77%	3,7/71%	3,8/75%	3,9/78%	3,9/78%
Asiakaspalaute: AIPAL - hakeutuminen	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tutkinnon suorittaminen	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tarvittavan ammattitaidon hankkiminen	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: OPAL	4,0	4,2	4,1	4,1	4,1
Työelämän tyytyväisyys projektipalveluihin (1-4)	-	3,5	3,5	3,5	3,5
VAIKUTTAVUUS-TUNNUSLUVUT					
Tulosindeksi, sijoittuminen A1-sarjassa	1 059/7.	1 059/4.	–	–	–
TR1: Läpäissyt, työllinen	52,6 %	53,0 %	–	–	–
TR2: Läpäissyt, jatko-opiskelija	3,9 %	4,0 %	–	–	–
TR3: Läpäissyt, ei työllinen, ei jatko-opiskelija	19,6 %	22,0 %	–	–	–
TR4: Ei läpäissyt, työllinen tai jatko-opiskelija	12,4 %	11,0 %	–	–	–
TR5: Keskeyttänyt, ei työllinen eikä jatko-opiskelija	11,6 %	10,0 %	–	–	–
Työnantajia yhteensä projekteissa	838	1 000	1 000	1 000	1 000
Osallistujia projekteissa	6 128	8 000	9 000	10 000	10 000
Uudet/uudistetut työpaikat	24	50	100	100	100
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Järjestämisluvan käyttöaste	100,0 %	100,7 %	101,0 %	101,0 %	101,0 %
Vuosikate/vuosiopiskelija	812	541	173	619	814
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	-937	-1 875	-4 565	-867	711
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	92/1,5M€	70/2,1M€	80/2,5M€	90/2,8M€	85/2,9M€
Toimintatuotot/-kulut	108,5 %	105,6 %	102,6 %	108,2 %	110,6 %
Poistot toimintatuotoista	6,9 %	7,0 %	7,8 %	8,0 %	7,9 %
Poistot vuosikatteesta	103,6 %	143,5 %	417,7 %	116,5 %	89,6 %
Suhteellinen velkaantumisaste	49,4 %	44,1 %	59,8 %	62,2 %	66,1 %
Omavaraisuusaste	57,4 %	55,7 %	50,0 %	48,0 %	50,0 %
Kassan riittävyys, pv	15,1	26,5	30,8	26,6	21,4
Lainan määrä, 1 000 €	15 600	18 100	21 100	21 600	23 000
Lainanhoitokate	1,03	0,87	0,33	0,67	0,75
Henkilötyövuodet	521	480	460	450	450

KOULUTUSYHTYMÄ	Toteutunut	Ennuste	Tavoite	Tavoite	Tavoite
Näkökulma/Mittari	2015	2016	2017	2018	2019
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste (pt)	66,3 %	67,3 %	72,0 %	72,0 %	74,0 %
Opiskelijoiden eroaminen (pt)	8,9 %	9,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %
Opiskelijoiden neg. erot (pt)	4,0 %	4,3 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Yhteishaun 1. sijaiset hakijat/aloituspaiikat	1,12	1,15	1,2	1,2	1,3
Opetustilojen käyttöaste	30,0 %	31,0 %	35,0 %	45,0 %	55,0 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	718 596	700 872	728 000	710 000	719 000
–Yksikköhinta	502 740	475 697	500 000	480 000	500 000
–Amm.lisäkoulutus	37 240	37 900	39 000	36 000	36 000
–Oppisopimus	76 475	77 995	82 000	82 000	82 000
–Vapaa sivistystyö	40 430	36 320	36 000	36 000	36 000
–Työvoimakoulutus	32 900	30 000	40 000	45 000	45 000
–Muut	28 811	42 960	31 000	31 000	20 000
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä (pt)	17,7 %	19,8 %	15,0 %	15,0 %	15,0 %
Opettaja- ja opiskelijamäärien suhde (pt)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Projektien ohjausryhmäpalaute (1-4)	-	3,5	3,5	3,5	3,5
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	20,9/69,9%	21,3/72%	21,6/72%	22,0/72%	22,5/74%
- Työn kehittävyys	3,40	3,50	3,55	3,60	3,70
- Esimiestyö	3,53	3,50	3,50	3,60	3,70
- Ergonomia	3,59	3,60	3,70	3,70	3,80
- Optimaalinen kuormitus	3,29	3,40	3,40	3,50	3,60
- Hyvä työkyky	3,96	4,00	4,05	4,10	4,10
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,15	3,30	3,40	3,50	3,60
Henkilöstön sairauspoissaolot (ope/muut)	9,1/14,9	8,0/12,0	8,0/12,0	8,0/12,0	8,0/12,0
Opettajien kelpoisuusmittari (tulosrah./kaikki)	77,9%/89%	87%/84%	87%/84%	87%/84%	87%/85%
Henkilöstön kehittämismittari	4,10 %	5,00 %	6,50 %	6,50 %	6,50 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/5	5/5	5/5	5/5
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	6,04/4,46	6,0/4,3	6,0/4,3	6,0/4,3	6,0/4,3
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,02 %	2,0 %	2,50 %	2,50 %	4,00 %
Henkilöstön osallistuminen kv-vaihtoihin	27,45 %	30,00 %	30,0 %	30,0 %	30,0 %
Työtapaturmien määrä/kalenteripäivät	7/191	0/0	0/0	0/0	0/0

3.4 Yhteiset toimintapolitiikat

3.4.1 Konsernitoiminta

Koulutusyhtymän tavoitteena on vahvistaa hyvän hallinnon toimintaperiaatteiden toteuttamista, joka tarkoittaa toimintarakenteiden ja -tapojen laadukkuutta, kokonaisvaltaista riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja arviointitoimintaa sekä konserniohjauksen toteuttamista. Koulutusyhtymän perustehtävä on ammatillisen koulutuksen järjestäminen jäsenkuntien puolesta.

Koulutusyhtymä omistaa konsernina yli 50 % omistusosuudella KOY Kokkolan Kampuksen 75 %. Yhtiö omistaa kampushallin sekä yliopistokeskuksen kiinteistön. Lisäksi yhtiön kautta vuokrataan koulutusyhtymän omistamia tiloja ammattiopisto Luoville, Centria-ammattikorkeakoulu Oy:lle sekä Toholammin kunnalle.

Aikuiskoulutustoimintaa varten perustettiin vuoden 2014 lopussa uusi osakeyhtiö, Osuvakoulutus Oy. Koulutusyhtymän omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Muut olennaiset omistusosuudet ovat: Centria-ammattikorkeakoulu Oy 50 %, Teknologiakeskus KE-TEK Oy 27 %, Kannuksen Tutkimustila Luova Oy 25 %, KOY Innogate 30,6 %, Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki 49 % ja Perhon Opiskelija-Asunnot Oy 40 %.

Konsernitason riskienhallinnan näkökulmasta koulutusyhtymä on myöntänyt omavelkaiset takaukset Centria ammattikorkeakoulun ja KOY Kokkolan Kampuksen investointilainoihin. Teknologiakeskus KETEK Oy:lle on myönnetty osakassopimuksen mukaisesti omavelkaiset lainatakaukset. Takauksilla on reaalivakuudet. Teknologiakeskus Ketek on asetettu selvitystilaan syksyllä 2016. Omistajien kesken on sovittu hallitusta yhtiön toiminnan lopettamisesta, jonka taloudelliset vaikutukset koulutusyhtymälle on otettu huomioon vuoden 2017 talousarviossa.

Kokonaisvaltaista konserni- ja riskienhallintaa toteutetaan asiantuntijalähtöisellä osallistumisella konserni- ja omistusyhteisöjen hallintoon. Koulutusyhtymän tavoitteena on aktiivisesti osallistua omistusyhteisöjen strategiseen, tulokselliseen ja taloudelliseen kehittämiseen sekä toimintaedellytysten parantamiseen.

3.4.2 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Koulutusyhtymän johtamis- ja toimintajärjestelmän tehokkuus on hallituksen ja johtavien viranhaltijoiden vastuulla. Johtamisjärjestelmä sisältää kokonaisvaltaisen riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja tuloksellisuuden arvioinnin menettelyt.

Koulutusyhtymän sisäinen valvonta on se osa johtamista, jolla tunnistetaan, ennaltaehkäistään ja hallitaan riskejä. Sisäinen valvonta on johtamisen osa jokaisessa esimiestehtävässä. Se toteutuu systemaattisena johtamisjärjestelmänä koko organisaation läpi vietyinä:

- tulosten määrittelynä ja tavoitteiden asettamisena, johdonmukaisena organisaationa,
- järjestelmällisenä vastuun ja velvollisuuksien jakona sekä suunnitelmallisena tehtävien jakona,
- tehokkaina laskenta- ja raportointijärjestelminä sekä tarkoituksenmukaisten apuvälineiden käytönä.

Strategia, talousarvio ja yhtymäsuunnitelma ovat perusta sisäiselle valvonnalle. Strateginen suunnittelutyö tehdään neljän vuoden välein. Talousarvion ja yhtymäsuunnitelman laadinta tapahtuu vuosittain ja siinä arvioidaan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Syksyisin käydään tulosalueittain tavoite- ja tulossopimusneuvottelut, joilla ohjataan ja seurataan toimintaa.

Toiminnan onnistumista seurataan ja arvioidaan sisäisellä valvonnalla. Yhtymäsuunnitelman tavoitteiden toteuttamista seurataan neljännesvuosittain osavuosikatsauksilla. Osavuosikatsauksissa raportoidaan sekä taloudellisesta että toiminnallisesta näkökulmasta. Puolivuosittain osavuosikatsausten yhteydessä kartoitetaan toimintaa uhkaavat riskit riskienkartoituslomakkeen avulla. Riskien arviointi tehdään vuosittain konserni- ja yhtymätasolla yhtymäjohton ja hallituksen toimesta. Talousarvion toteuttamista seurataan kuukausittaisissa talouden toteumaraporteissa. Taloudellista valvontaa tehdään suorittamalla toteumaraporttien lisäksi pääkirjatason tilivalvontaa sekä Rondo-ostolaskutusitteen tarkastusta. Hankintatoimi on yksityiskohtaisesti ohjeistettu ja kalustorekisteriä hoidetaan Primus -järjestelmän luetteloiden kautta. Toiminnallista valvontaa suoritetaan henkilöriskien arvioinnilla, päätösmenettelyn seurannalla ja tietojärjestelmien ajantasaisuuden seurannalla.

3.4.3 Henkilöstön yhteistoiminta

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä toimii yhteistoimintamenettelystä annettujen suositusten mukainen yhteistoimintaelin, jossa on työnantajan edustus sekä tasapuolinen edustus kaikista henkilöstöjärjestöistä. YT-ryhmän tehtävänä on käsitellä henkilöstön asemaan liittyviä sopimuskysymyksiä sekä toimia tiedonvälityskanavana henkilöstön ja työnantajan välillä sekä käsitellä työsuojelu- ja turvallisuusasioita. YT-ryhmä toimii yhtymähallituksen alaisena.

Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua koulutusyhtymän toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää koulutusyhtymän palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Yhteistoiminnassa korostetaan avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäin tapahtuvaa yhteistyötä.

Yhteistoimintamenettelyn asiapiiriin kuuluvat muun muassa ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat

- henkilöstöön merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa ja palvelurakenteessa,
- palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla olennaisia henkilöstövaikutuksia, kuten ulkopuolisen työvoiman käytöllä tai liikkeen luovutuksella,
- henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa- ja yhdenvertaiseen arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia seuraavissa asioissa:
- henkilöstösuunnitelmiin, kuten koulutus- sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma,
- periaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat henkilöstöhallintoa, työhönottoa, perehdyttämistä, tiedotusta, aloitetoimintaa sekä henkilöstön virkistys- ja työhyvinvointitoimintaa,
- taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Välittömän yhteistoiminnan toteuttamisen muotoja ovat esimerkiksi kehityskeskustelut, palautteen antaminen, työpaikkakokoukset, tiedotustilaisuudet, koulutus- ja tiedotusluonteiset neuvottelutilaisuudet, osallistuminen kehittämisprojekteihin, laatu- ja tuloksellisuusryhmät sekä tiimitoiminta.

3.4.4 Työsuojelu ja turvallisuus

Työsuojelulla tarkoitetaan kaikkea sitä tiedollista toimintaa, jolla ihmisestä, yhteiskunnasta ja työympäristöstä saadun tiedon avulla luodaan välittömästi tai välillisesti edellytyksiä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn säilyttämiselle ja parantamiselle.

Käytännön työsuojelussa painopiste on muuttunut korjaavasta ennakoivaan. Työsuojelu on muuttunut perinteisestä tapaturmantorjunnasta työyhteisöä kokonaisvaltaisesti tarkastelevan ja kehittävän työsuojelun suuntaan. Uudessa työsuojelusuunnitelmassa korostetaan työsuojeluyhteistoiminnan roolia osana henkilöstövoimavarojen strategista johtamista perinteisempien työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä työelämän laatua ja tuloksellisuuden parantamista koskevien tavoitteiden rinnalla. Tämä tuo työsuojelun luonnolliseksi osaksi linjaorganisaation toimintaa ja esimiestyötä. Työsuojelun edistäminen kuuluu koko henkilöstölle ja työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön roolina on ennen kaikkea olla asiantuntijana työsuojelu- ja työturvallisuusasioissa.

Turvallisuus on noussut viime vuosina yhä keskeisemmäksi oppilaitosten hyvinvointiin vaikuttavaksi tekijäksi. Yhteiskunnan muutokset ovat tuoneet esiin uusia, ennalta arvaamattomia uhkia. Nämä uhat voivat tulla oppilaitosten sisältä tai ulkopuolelta. Ne on otettava huomioon varautumalla niihin ja pyrkimällä ehkäisemään niiden syntyminen. Keskeisenä lähtökohtana on opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä työsuojelutoiminta on järjestetty YT-ryhmän alaisena viisijäsenisenä jaostona. Työsuojelupäällikkönä toimii kiinteistöpäällikkö, jonka lisäksi työsuojelujaoon kuuluu neljä henkilöstön valitsemaa työsuojeluvaltuutettua. Lisäksi kaikissa yksiköissä toimivat henkilöstön valitsevat työsuojeluasiamiehet. Työsuojelujaoon on nimitetty syksystä 2015 alkaen myös opiskelijajäsen. Jaoston toimialaan sisältyvät rakennusten ongelmien lisäksi mm. opiskelijoiden ja henkilöstön työ- ja muu turvallisuus. Yhteistyötä tehdään myös koulupoliisin kanssa.

Työsuojelujasto käy läpi kaikki tietoonsa saadut ilmoitetut tapaturmat ja ”läheltä piti” – tilanteet. Työsuojelukulttuurin ajaminen kaikkien tietoisuuteen on myös erittäin tärkeää. Työsuojelutoiminnasta tiedotetaan mm. uusien työntekijöiden infotilaisuuksissa. Työsuojelun toimintaohjelma 2014 - 2017 on päivitetty vuoden 2014 aikana. Työsuojelun toimintaohjelma on koulutusyhtymän johdon hyväksymä kirjallinen yleissuunnitelma niistä toimintamalleista ja –linjoista, joita koulutusyhtymässä todella tehdään työturvallisuuden parantamiseksi.

Työsuojelujasto tekee tarvittaessa työnantajalle esityksiä työolojen parantamiseksi, työterveyshuollon kehittämiseksi sekä työsuojelukoulutuksen ja työnopastuksen järjestämiseksi. Lisäksi jaosto osallistuu työkykyä ylläpitävän toiminnan järjestämiseen ja työsuojelutarkastuksiin. Turvallisuusnäkökulma on vahvasti toiminnassa esillä.

Koulutusyhtymässä toimii myös erillinen sisäilmatyöryhmä, joka käsittelee mahdollisia sisäilman laatuun liittyviä ongelmatilanteita. Sisäilmatyöryhmä on moniammatillinen työryhmä, joka koostuu kiinteistön omistajatahosta, linjaorganisaation edustajista, työnantajan ja henkilöstön edustajista, työsuojelun edustajasta, kiinteistönhoidon asiantuntijoista sekä terveydenhoitoalan henkilöistä. Ulkopuolisia asiantuntijoita osallistuu kokouksiin erikseen pyydettyinä. Koulutusyhtymän kohteet ovat myös terveydensuojelu- että työsuojelulain alaisia. Sisäilmaan liittyviä asioita tehdään yhteistyössä viranomaisten sekä työterveyshuollon ja muun terveydenhuollon välillä. Työryhmän kokoontuminen ja asioiden käsittely tapahtuu keskitetysti ja tarpeen mukaan.

3.4.5 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Suomessa keskeisiä yhteiskuntapoliittisia tavoitteita ovat naisten ja miesten välinen tasa-arvo sekä kansalaisten yhdenvertaisuus. Kaikilla tulee olla samat oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet niin työ- kuin yksityiselämässä ja yhteiskunnassa ja ketään ei saa syrjiä. Koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia kannustetaan aktiiviseen tasa-arvotyöhön. Sukupuolten välinen tasa-arvo ei merkitse samantaisuuksien vaatimusta, mutta naisten ja miesten erilaisuus ei saa johtaa eriarvoiseen asemaan tai kohteluun. Tarvitaan myös aktiivista toimintaa molempien sukupuolten koulutus- ja uravalintojen monipuolistamiseksi. Koulutuksen keskeinen tavoite on miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen kaikilla yhteiskunnan aloilla.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä on tavoitteena edistää työntekijöiden ja opiskelijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua. Tavoitteena on myös auttaa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä työskenteleviä ja opiskelevia tunnistamaan, arvioimaan ja tarvittaessa muuttamaan toimintatapojaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä tukevaan suuntaan. Tasa-arvon edistämällä on myönteinen vaikutus henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointiin ja ilmapiiriin. Kun työntekijät ja opiskelijat kokevat, että heitä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja heidän työtään arvostetaan, se lisää viihtyvyyttä ja motivaatiota työyhteisössä. Oppilaitoksissa työskentelevien asenteet ja toimintatavat vaikuttavat myös opiskelijoiden arvomaailmaan ja käyttäytymiseen.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkastellaan henkilöstöpoliittisessa tasa-arvosuunnitelmassa sekä opetustoiminnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma painottuu erityisesti miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon työelämässä ja työsuhteen ehdoissa. Opetustoiminnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kiinnitetään huomiota tasa-arvon toteutumiseen ja edistämiseen mm. opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä ja opintosuorituksia arvioitaessa. Yhdenvertaisuuden edistämiseksi kiinnitetään huomiota erityisesti syrjinnän ja kiusaamisen poistamiseen. Koulutusyhtymällä on ohje epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja kiusaamisen ehkäisemiseksi ja käsittelyyn. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan mm. henkilöstökyselyllä ja opiskelijapalautteilla.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi:

- toimimme siten, että työtehtäviin ja eri alojen opintoihin hakeutuisi sekä naisia että miehiä
- edistämme naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luomme heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla ja opinnoissa etenemiseen
- kehitämme työympäristöjä sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille ja helpotamme naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista
- huolehdimme siitä, että ettei työntekijä tai opiskelija joudu sukupuolisen häirinnän tai ahdistelun kohteeksi

- kiinnitämme huomiota tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteutumista vaikeuttaviin asenteisiin
- hyväksymme ihmisten erilaisuuden luonnollisena ja yhteisöä rikastuttavana asiana
- on luotu toimintamalli, joilla välittömästi puututaan kiusaamiseen ja syrjimiseen, jos sitä tapahtuu.

3.4.6 Kestävä kehitys

Kestävän kehityksen kasvatuksen tavoitteena on kasvattaa ihmisiä, joilla on kyky ja halu vaikuttaa kestävän tulevaisuuden rakentamiseen oman elämänsä eri vaiheissa ja rooleissa. Ammatillisen koulutuksen osalta tavoitteena on, että jokainen opiskelija omaa tarvittavat tiedot, arvot ja taidot ollakseen aktiivinen, demokraattinen ja vastuullinen toimija sekä työelämässä että kuluttajana ja kansalaisena.

Kestävä kehitys on otettu ammatillisessa peruskoulutuksessa huomioon perustutkintojen perusteissa sekä osana ammatillisia opintoja että elinikäisen oppimisen avaintaitona.

Opintojen tavoitteissa ja koulutusyhtymän toimintavoissa toteutetaan ekologisen kestävyysmuutoksen mukaisia toimintoja hankinnoissa, kulutuksessa ja jätteiden käsittelyssä. Taloudellista ja sosiaalisesti kestävä kehitys toteuttaa työelämälahtöisen koulutuspalvelun tuottaminen, opiskelijan joustavien ja yksilöllisten tutkinnon suorittamispolkujen mahdollistaminen, osaamisen tunnustaminen sekä elinikäisen ja elämänlaajuisen oppimisen tukeminen. Sosiaalista ja kulttuurista kestävä kehitys tukevat ympäristön turvallisuuden, terveellisuuden ja viihtyisyyden vahvistaminen, tasa-arvoisen toiminnan mahdollistaminen, monikulttuurisen toimintaympäristön hyväksyminen ja ottaminen huomioon toiminnassa sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Koulutusyhtymässä toimii kestävän kehityksen tiimi, jossa on edustus eri toimipaikoista. Kestävän kehityksen tiimin kauden 2016-2017 tavoitteena on luoda sähköinen oppimisympäristö (digiloikka) kestävän kehityksen eri osa-alueiden asioiden koonnille. Ympäristön rakentamiseen osallistetaan opiskelijat eri koulutusaloilta ja ympäristön on tarkoitus rakentua niin, että se palvelee koulutusta myös tulevaisuudessa ja elää muutosten mukana kestävän kehityksen hengessä.

Kaudelle 2016-2017 kestävän kehityksen teemoiksi on valittu

- energia ja vesi
- koulurakennuksen ja pihaympäristön hoito ja ylläpito
- monikulttuurisuus ja kansainvälisyys

Tavoitteena on, että teemat toteutuvat opetussuunnitelman mukaisesti. Kaudella osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin ja –viikkoihin.

3.5 Talousarviovuoden tavoitteet

Talousarviovuoden tavoitteet on esitetty strategiassa määriteltyjen tavoitetilojen kautta.

Tavoitetila: Asiakkaan kanssa menestyminen – Osaamisella eteenpäin

Asiakkaitamme ovat meille tulevat opiskelijat ja tutkinnon suorittajat sekä alueen työelämä ja yritykset. Tärkeää meille on, että asiakkaamme saavat omaa tulevaisuuttaan ja menestystään edistävää osaamista. Osaaminen ja sen lisääntyminen tuo menestystä sekä asiakkaillemme että meille. Opiskelijan työllistyminen, jatko-opintovalmiudet, hyvinvointi ja elämänhallintataidot sekä asiakasyritysten menestyminen toimivat johtotähtinä, joihin koulutusyhtymän kaikki toiminta tähtää.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
Asiakaskokemuksen parantaminen: Opiskelijan, tutkinnon suorittajan ja työelämäasiakkaan on helppo löytää ja päästä tarvitsemiinsa koulutuksiin ja palveluihin. Asiakas kokee saavansa Kpedusta osaamista, joka tuo hänelle lisäarvoa. Prosessien kehittämisellä vahvistetaan positiivista, asiakkaan tavoitteiden saavuttamista tukevaa, tehokasta, yhdessä tekevää ja jatkuvaan kehittymiseen kannustavaa asiakaskokemusta.	Yhteiset: Positiivisen asiakaskokemuksen määrittely ja saattaminen osaksi opiskelija- ja asiakasvuorovaikutusta ja kaikkia palveluja. Prosessien kuvaaminen, mittaaminen ja kehittäminen eri asiakastoimintoihin. Henkilökohtaistamisprosessin kaikkien vaiheiden kehittäminen ja laadun arviointi. Hakijan ja opiskelijan ohjauksen kehittäminen. Työelämäkyselyn kehittäminen ja vakiinnuttaminen. Yhteisen hakupalvelun käynnistäminen. Seurantajärjestelmä asiakaskontaktien saapumisesta ja niihin vastaamisesta. Ammattiopisto: Jatko-opinnoista tiedottamisen ja urasuunnittelun tehostaminen. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja arvioinnin parantaminen. Valinnaisten opintojen valintaprosessin ja toteuttamisen kehittäminen. Huoltajien kyselyn suunnittelu. Aikuiskoulutus: Erilaisten koulutuksen järjestämisuotojen huomioiminen kehittämisessä. Yhteistyö eri koulutusmuotojen ja toimijoiden välillä.
Tuotejohtamisen edistäminen: Koulutusyhtymä kehittää koulutustarjontaansa ja toimintojaan alueen tarpeiden ja työelämän uudistusten perusteella. Luodaan tarpeen mukaisia uusia tuotteita ja varmistetaan tuotteiden jatkuva kehittäminen ja laadunvarmistus. Koulutuksen toteutustapoja uudistetaan vähemmän ajasta ja paikasta riippuvaisiksi.	Yhteiset: Koulutusten ja tutkintojen suorittamisen laadunhallinta ja uusien tuotteiden kehittäminen. Esimiehiä ja henkilöstöä koulutetaan tuotejohtamisen mukaiseen toimintatapaan. Määritellään koulutuksen toteutuksessa käytettävä digitaalinen oppimisympäristö sekä kehitetään ajasta ja paikasta riippumattomia koulutus tuotteita. Konsernipalvelut: Henkilöstöstrategiassa laaditaan suunnitelma tuotejohtamisosaamisen lisäämiseksi. Ammattiopisto: Vuosisuunnitelman kehittäminen niin, että yksilölliset opinpolut mahdollistuvat. Tutkinnon osien erilaisten toteutustapojen avaaminen. Aloitetaan tutkintojen/tutkinnon osien tuotekuvausten laatiminen (toteuttamissuunnitelmat) Aikuiskoulutus: Koulutusalaakohtainen suunnittelu ja tuotteiden kehittäminen eri asiakasryhmille. Koulutusprosessin laadunvarmistuksen kehittäminen.

Tavoitetila: Yksilöllisen oppimisen korostaminen – Oppia omiin tarpeisiin

Toteutamme koulutus- ja kehittämispalvelut tarvelähtöisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Opiskelijoiden aiempi osaaminen, omat taipumukset ja tavoitteet ovat lähtökohtina opintojen ja koulutuspalvelujen tuottamisen suunnittelussa. Ammatillisen osaamisen lisäksi painotamme opinnoissa tuottavuutta, yrittäjyyttä ja kansainvälisyyttä sekä hyödynnetään laajasti digitaalisia oppimispalveluja. Yritysten kanssa suunniteltavat oppimispalvelut suunnittelemme yhdessä heidän kanssaan heidän tarpeidensa mukaisesti.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
Oppimisenäkemyksen ja –prosessien uudistaminen Opetuksen ja oppimisen toimintatapoja uudistetaan kohti osaamisperusteista, joustavaa ja yksilöllistä opintojen suorittamista. Opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen digi-osaamisensa kehittämiseen.	Yhteiset: Opintojen yksilöllistäminen: luodaan rakenteet, tarjonta ja ohjaus opiskelijoiden yksilöllisiä valinnanmahdollisuuksia tukeviksi - Koulutuspalvelujen kehittäminen yksilöllisiä valintoja tukeviksi. Varautuminen yhteen tapaan suorittaa tutkinto. - Osaamisen tunnustamisen käytänteiden yhtenäistäminen. - Henkilöstön osaamisen päivittäminen ja lisääminen osaamisen arvioinnissa - Tilaratkaisujen ja oppimisympäristöjen kehittäminen kokonaisvaltaisesti tukemaan yksilöllisiä valintoja. - Oppilaitoksen ympäristöissä opitaan yhä enemmän työtä tekemällä. - Vuosisuunnitteluun joustavuutta opettajien työsuunnitelmiin - Ovet-soveltaminen liittyen nuorten ja aikuisten perustutkintojen yhdistymiseen Opiskelijan digitaalisia palveluja tuetaan myös opiskelijan vertaistukeen perustuvalla digitutor toiminnalla.
Oppimisympäristöjen kehittäminen: Oppimisympäristöt vastaavat uudistuvaa oppimisenäkemystä ja -prosesseja	Yhteiset: Kaikkien alojen oppimisympäristöjen analyysi ja alojen yhteisten oppimisympäristöjen kartoitus sekä käytön suunnittelu. Koulutuksissa hyödynnetään yhteisesti uusia simulaatiopedagogiikan keinoja. Oppimisympäristöinä hyödynnetään monipuolisesti työelämäyhteistyön tuomia uusia mahdollisuuksia ja koko oppilaitoksen ympäristöä, mukaan lukien aulatilat ym. avoimet monitoimioppimisympäristöt. Kone- ja metallialan yhteinen oppimisympäristö nuorten ja aikuisten koulutukseen valmistuu. Rakennusklusterin yhteinen aikuisten ja nuorten oppimisympäristö rakentamisvaiheessa. Konsernipalvelut: IT-infran ja tukipalvelujen kehittäminen tukemaan digitaalisia oppimisympäristöjä. It-hankintaprosessin ja laiteylläpidon kehittäminen.
Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden tukeminen: Kaikilla aloilla/toimipaikoilla opiskelijoilla ja henkilökunnalla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua kansainväliseen toimintaan Yrittäjämäinen toimintapa vahvistuu	Yhteiset: Tehostetaan tiedottamista ja ulotetaan se koko organisaatioon, huolehditaan, että kaikilla aloilla/toimipaikoilla on lähituki tarjolla liikkuvuusjaksojen käytännön järjestelyihin. Yrittäjyyspolku –hankeella ja opetuksen uusilla toteutustavoilla edistetään yrittäjämäistä toimintatapaa.

Tavoitetila: Edistysellinen, kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö – Yhdessä tekemistä ketterästi ja joustavasti

Olemme edistysellinen, uutta rohkeasti kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö, joka tartuttaa tekemisen meiningin myös opiskelijoihimme. Yhteisöllisyys ja osallisuus tukevat hyvinvointia ja elinikäisen oppimisen taitoja. Vahvuuksiamme ovat vahva ammatillinen osaaminen ja toimivat työelämäyhteydet. Uudistamme toimintaamme tuloksekkaasti ja kehitämme henkilöstömme osaamista.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
Tieto- ja viestintätekniikan käytön edistäminen ja toiminnan tarkoituksenmukaisen digitalisaation tukeminen: Digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään koulutuksessa ja koko toiminnassa. Jokaisen henkilöstöön kuuluvan digiosaamista kehitetään yksilöllisesti.	Yhteiset: Toteutetaan laadittua TVT-strategiaa. Henkilöstölle laaditaan yksilölliset digi-kehittymissuunnitelmat kehityskeskustelujen yhteydessä. Henkilöstökoulutukset digipedagogisesta soveltamisesta keskitetään oppilaitoksen tukemiin oppimisympäristöihin (Moodle, Office365, Kyvyt.fi ja Adobe Connect). Otetaan käyttöön osaamismerkit tukemaan henkilöstökoulutuksia ja kehittämissuunnitelmien toteuttamista. Haetaan hankerahoitusta henkilöstökoulutukseen. Lisätään simulaatiopedagogiikan käyttöä tekniikan alalla. Mobiilitekniikan ja liikkuvan kuvan hyödyntämistä tehostetaan opiskelijan oppimisessa, ohjauksessa ja arvioinnissa. Luodaan IT-laitehankinnoille yhteiset periaatteet ja ohjeet. Konsernipalvelut: Varmistetaan langattoman verkon toimivuus kaikissa oppimisympäristöissä. Uudistetaan intranetin sekä lisätään Office365 -viestintävälineiden käyttöä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Uudistetaan taloushallinto- ja HR-järjestelmä sekä integroidaan ne opiskelijahallintojärjestelmään. Kehitetään henkilöstön Primus-ympäristöön liittyvää osaamista. Ammattiopisto: Otetaan käyttöön Opetushallituksen tuottama AMOSAA-työväline opetussuunnitelman yhteisen osan ja kahden perustutkinnon opetussuunnitelmien laatimiseen. Kurren ja Wilman käyttöä kehitetään vuosisuunnittelussa ja Hopsien toteuttamisessa sekä mittaritietojen tuottamisessa
Uuden organisaatio- ja toimintamallin käyttöönotto: Organisaatorakenne, johtamisjärjestelmä ja johtamisosaaminen tukevat toimintojen uudistamista, tehostamista, asiakaslähtöisyyttä ja henkilöstön hyvinvointia	Yhteiset: Valmistellaan organisaatiouudistus strategisia tavoitteita tukevaksi. Uuden organisaatiomallin suunnittelussa käytetään osallistavaa prosessia. Laaditaan henkilöstöstrategia vahvistamaan toiminnan uudistamistarpeita. Käynnistetään yhteinen suunnittelu ja toiminta koulutusaloilla nuorten ja aikuiskoulutuksen kesken. Konsernipalvelut: Rakennetaan raportointi sekä tietojärjestelmät vastaamaan uutta organisaatio- ja johtamisjärjestelmää.
Toiminnan ja johtamisen sujuvoittaminen: LEAN-ajattelumalli tulee tutuksi ja prosesseja kehitetään sen mukaisiksi	Yhteiset: Käynnistetään ESR-hanke, jolla edistetään LEAN-ajattelun ja toiminnan osaamista työyhteisössä. LEAN-työkalujen käyttö reformin mukaisessa toiminnan uudistamisessa ja organisaatio- ja johtamisjärjestelmän uudistamisessa.
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Yhteiset: Henkilöstöstrategian laadinta. Kehityskeskustelujen ja koulutussuunnitelman laadintamallin kehittäminen. Henkilöstölle laaditaan yksilölliset koulutussuunnitelmat 70-20-10 mallin mukaisesti. Kehitetään kannustinjärjestelmää toiminnan tukemiseksi mm. digiosaamiskoulutus. Käynnistetään opettajien työelämäjaksojen toteuttaminen: jokainen opettaja on vähintään 5 pv työelämässä 3 vuoden aikana joko

	omana työssäoppimisjaksona tai työelämässä toteutettavana yhteistyöprojektina yhdessä opiskelijoiden kanssa. Jaksojen toteuttamisessa käytetään tulosrahaa, yrityksen palkkaosuutta ja/tai hankerahoitusta.
Turvallisuuskulttuurin edistäminen	Yhteiset: Vahvistetaan turvallisuuskulttuuria koulutusyhtymän kaikissa toiminnoissa lisäämällä turvallisuutta edistävää viestintää ja seurantaa. Vahvistetaan esimiesten osaamista koko koulutusyhtymän turvallisuusjärjestelmästä. Toteutetaan turvallisuuteen liittyviä teemapäiviä.
Strategisten tavoitteiden tukeminen hanke-toiminnalla	Haetaan hankerahoituksia aktiivisesti mm. pedagogiikan ja oppimisympäristöjen sekä kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi. Tehdään verkostoyhteistyötä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Raportoidaan hanketoiminnan toteutumisesta projektiraporteilla.

4. TALOUSARVION 2017 JA TALOUSSUUNNITELMAN 2017–2019 PERUSTELUT

4.1 Talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017–2019 rakenne ja tasapainotus

Vuoden 2017 talousarvion laadinnan lähtökohtana oli talouden sopeuttaminen huomioiden toimintaan kohdistuvat rahoitusleikkaukset. Valtionosuusrahoitus vähenee arviolta n. 3,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi vähenemistä on odotettavissa työvoimapolitiittisen koulutuksen rahoitukseen sekä hankerahoitukseen. Talousarvion laadintaa aloitettaessa sopeuttamistarpeeksi arvioitiin toimintakulujen osalta n. 3,1 milj. euroa. Tulostavoitteeksi koko yhtymän osalta oli asetettu -2.000.000 euroa.

Valtuustoon nähdessä sitovat tulosaluueet ovat Konsernipalvelut, Keski-Pohjanmaan ammattiopisto ja Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus. Rahoituksen peruste on opiskelijakohtainen yksikköhinta kerrottuna opiskelijamäärällä, joka muodostaa tulosalueen nettobudjetin. Menojen kasvattaminen yli em. nettoraamin edellyttää vastaavien toimintatulojen hankkimista. Yksikköhinnat, arvio opiskelijamäärästä ja budjetin laadinnan perusteena ollut nettomenojen raami vuodelle 2017 tulosalueittain esitetään liitteessä 1 organisaatorakenteen mukaisesti. Opistojen raamiin sisältyy katettavaksi koulutusyhtymän keskushallinnon ja yhteisten projektien omavastuiden kustannukset. Kiinteistöjen ja irtaimistojen poistot on kohdennettu opistoille arvioidun käytön mukaisesti. Poistoihin on lisätty koulutusyhtymän vuosittaiset rahoituskustannukset.

Vuoden 2017 talousarviossa budjettiraamin lähtökohtana on 2.530 opiskelijaa, joka on järjestämisluvan mukainen opiskelijamäärä. Yhtymän tulee ennakkoinnissa noudattaa talousarviossa vahvistettuja opiskelijamääriä ja hallituksen hyväksymiä aloituspaikkapäätöksiä.

Vuoden 2017 talousarvioesitys on kaikkien tulosalueiden osalta laadittu tuloslaskelmaperusteisesti. Poistot on kohdistettu suoraan tulosalueille ja samalla investointivarausten ja rahastojen puron kohdistaminen tulosalueen investointiin on merkitty tuloslaskelmaan poistoeron muutoksena. Investointivarausten käsittely edellyttää investointien aktivoinnin suunnittelua usean vuoden aikajänteellä.

4.2 Talousarvion 2017 käsittely yhteistoimintaneuvottelussa

Yksiköt laativat budjettinsa 9.9.2016 mennessä, jonka jälkeen budjettia on käyty läpi johtoryhmässä sekä osana yhteistoimintaneuvotteluja, jotka käynnistettiin kesällä yhtymähallituksen päätöksellä. Yksiköiden tehtyä budjettinsa olivat toimintatuotot yhteensä 34.365.200 euroa. Vuoteen 2015 verrattuna toimintatuotoissa on 19 % lasku, yhteensä 8,2 milj. euroa. Vuoden 2016 osalta arvioidut toimintatuotot ovat n. 41,0 milj. euroa, johon verrattuna pudotusta on n. 5,5 milj. euroa.

Vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna toimintatuotoissa on tapahtunut seuraavat muutokset:

- Yksikköhintarahoituksen muutos ammatillisessa perustutkinnossa n. 5,7 milj. euroa, joka aiheutuu 116 opiskelijapaikan vähennyksestä, ammatillisen perustutkinnon rahoituksen leikkauksesta 12,5 % sekä tulosrahoituksesta n. 1,4 milj. euroa
- Oppisopimuskoulutuksen rahoitusleikkaukset n. 0,2 milj. €
- Muiden toimintatuottojen osalta on arvioitu n. 2,3 milj. euron vähennystä, joka muodostuu pääosin hanketoiminnasta sekä työvoimakoulutuksista

Ammatillisen peruskoulutuksen valtakunnallinen keskimääräinen yksikköhinta vuodelle 2017 on 10.356 euroa/opiskelija, kun se vuonna 2016 on 10.465 euroa/opiskelija. Järjestäjäkohtaista opiskelijamäärää leikataan lisäksi 12,44 % eli laskennallinen yksikköhinta on n. 9.068 euroa/opiskelija. Yksikköhinnan lisäksi tuloksellisuudesta saadaan lisävaltionosuutta, mutta tieto sen suuruudesta tulee vasta myöhemmin syksyllä. Vuoden 2017 lopulliset yksikköhinnat tasauskertoimineen varmistuvat marraskuun 2016 lopussa.

Talousarviossa huomioitiin myös Teknologiakeskus Ketek Oy:n toiminnan lopettaminen selvitystilan kautta. Koulutusyhtymällä on omavelkainen takaus Teknologiakeskus Ketek Oy:n lainoihin. Omistajien kesken on sovittu velkavastuun jaosta omistuosuuden suhteessa. Koulutusyhtymän osalta on talousarviossa huomioitu velan hoitamiseen liittyvät kulut sekä muilta omistajilta saatavat maksuerät. Koulutusyhtymän netto-osuus on arvioitu n. 400.000 euron suuruiseksi.

Kokonaisuutena talousarvio jäi tilikauden tuloksen osalta 3,3 milj. euroa negatiiviseksi ja vaati vielä sopeuttamistoimia, joista päätettiin 5.10.2016 pidetyssä yhteistoimintaneuvottelussa.

Neuvotteluissa päätettiin että talousarvion tasapainottamiseksi tehtävät säästöt saavutetaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilöstökuluista vähennetään 900.000 euroa
- Kiinteistökulujen ja hankintojen vähentäminen 200.000 euroa

Toimintatuottoja lisättiin 100.000 eurolla.

Toimenpiteiden vaikutus tilikauden tulokseen on yhteensä 1.200.000 euroa.

Näillä toimenpiteillä tilikauden tulokseksi jää -2.100.000 euroa. Poistoero- ja rahastokirjausten jälkeen alijäämäksi jää 1.570.900 euroa.

Talousarvion toimintatuotoiksi tuli yhteensä 35.264.100 euroa ja toimintakuluiksi 34.359.100 euroa. Vuosikate jää 661.100 euron tasolle, joka ei riitä poistoihin ja lainanlyhennyksiin. Poistojen määrä vuodelle 2017 on n. 2.761.000 euroa. Vuoden 2017 osalta osa käyttötalousmenoista rahoitetaan lainalla.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus vahvistetaan valtuustossa talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Esitys valtuustolle on, että tulosalueen sitovaksi määrärahaksi käyttötalouden osalta vahvistetaan tuloslaskelmaperusteisesti sisäinen/ulkoinen tilikauden tulos. Vuoden 2017 talousarvioehdotus ja taloussuunnitelma 2017–2019 esitetään valtuustolle vahvistettavaksi nettomenositovuudella.

Tulosalue	Valtuusto
-----------	-----------

Tulosyksikkö	Hallitus
--------------	----------

Investointimenojen osalta valtuusto vahvistaa sitovaksi määrärahaksi talonrakennuksen nettomäärärahan siten, että sitovuustasona on talonrakennushankkeiden kohteet sekä aikataulu hankkeen käynnistymisen osalta. Mahdolliset rakennusaikataulun muutokset käsitellään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Irtaimen käyttöomaisuuden osalta kokonaismääräraha hyväksytään nettositovuudella, koska moniin hankintoihin sisältyy ulkopuolinen rahoitus. Lisäksi valtuusto vahvistaa tuloslaskelman ja rahoituslaskelman ohjeellisena taloussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Valtuusto päättää erikseen tuloslaskelman tilikauden tuloksen jälkeisistä eristä. Hallitus päättää muilta osin tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

4.3 Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Koulutusyhtymän talouden kehitys lähivuosina osoittaa, että toimintatuottojen määrä on laskenut joka vuosi. Vuosikate olisi kuitenkin kyettävä pitämään mahdollisimman korkealla tasolla, jotta viime vuosien suurista investoinneista johtuvat poistot sekä lainanlyhennykset kyetään kattamaan. Poistojen kasvua kompensoi investointivarausten käytön ansiosta poistoeron muutos. Vuosikate olisi saatava noin 3 milj. euron tasolle suunnitelmakauden aikana talouden sopeuttamisohjelman sekä rakenteellisten muutosten kautta.

Tuloslaskelma, € (ulkoinen)	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018 t€	TS-2019 t€
Toimintatuotot					
Myyntituotot	38 821 623	35 285 800	30 820 500	31 010	31 120
Maksutuotot	115 405	123 800	85 000	90	90
Tuet ja avustukset	2 873 656	2 321 900	2 749 900	2 765	2 765
Vuokratuotot	725 772	675 200	735 200	740	740
Muut tuotot	214 700	143 700	873 500	85	85
Toimintatuotot yhteensä	42 751 156	38 550 400	35 264 100	34 690	34 800
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-26 573 411	-24 498 200	-21 598 800	-21 100	-21 000
Palvelujen ostot	-6 018 669	-5 917 500	-5 563 700	-5 060	-4 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 502 970	-4 349 100	-4 141 100	-4 100	-4 000
Avustukset	-446 703	-332 500	-252 500	-240	-240
Vuokrat	-1 295 685	-1 307 900	-990 400	-990	-990
Muut kulut	-575 249	-601 600	-1 812 500	-580	-580
Toimintakulut yhteensä	-39 412 687	-37 006 800	-34 359 000	-32 070	-31 470
Toimintakate	3 338 469	1 543 600	905 100	2 620	3 330
Korkotulot	2 043	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	5 037	2 500	0	0	0
Korkomenot	-267 809	-263 100	-244 000	-250	-250
Muut rahoitusmenot	-6 091	0	0	0	0
Rahoitustuotot/kulut netto	-266 820	-260 600	-244 000	-250	-250
Vuosikate	3 071 649	1 283 000	661 100	2 370	3 080
Suunnitelmapoistot	-2 964 768	-2 783 000	-2 761 100	-2 760	-2 760
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	-595 098	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-488 217	-1 500 000	-2 100 000	-390	320
Poistoeron muutos	230 186	321 000	368 100	320	320
Varausten muutos	91 150	0	0	0	0
Rahastojen muutos	166 880	0	161 000	160	160
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-1 179 000	-1 570 900	90	800

Yhtymän toimintakate osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Vuosikate eli yhtymän rahoitustulos ilmoittaa riittääkö kuntayhtymän tulorahoitus kattamaan investointitoiminnasta aiheutuvat käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate siirtyy rahoitusosaan nettoinvestointien katteeksi. Rahoitusosan laskelmassa pitkäaikaisten saamisten ja lainojen muutoksella varaudutaan toiminnan rahoitukseen. Yhtymän talouden asemaa 2015–2019 kuvaavat seuraavat tuloslaskelman tunnusluvut:

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018	TS-2019 t€	KA 2015*
Toimintatuotot/kulut, %	108,5 %	104,2 %	102,6 %	108,2 %	110,6 %	109,81 %
Poistot vuosikatteesta %	96,5 %	216,9 %	417,7 %	116,5 %	89,6 %	75,38 %
Poistot, % (poistot/toim.tuotot)	6,9 %	7,2 %	7,8 %	8,0 %	7,9 %	6,69 %

* vuoden 2015 keskiarvo koulutuksen järjestäjien yhdistykseen kuuluvista koulutuskuntayhtymistä

4.4 Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio ja tilinpäätös vaikuttavat kuntayhtymän maksuvalmiuteen. Rahoitusosa jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirtaa, joka osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden nettoinvestointien rahoittamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan rahavirtaa, jossa olennaisia eriä ovat lainakannan muutokset. Varsinaisen toiminnan ja rahoitustoiminnan kokonaismuutos osoittaa koulutusyhtymän maksuvalmiuden muuttumisen. Taloussuunnitelmavuosien rahoituslaskelmassa on budjetoitu 5 M€ lainanotto suunniteltujen investointien rahoittamiseksi. Lainatarve riippuu vuosikatteen toteutumisesta ja lopullisista investointipäätöksistä.

Rahoituslaskelma (1000 €)	TP 2015	TAE 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 072	1 283	661	2 370	3 080
Satunnaiset erät	-595	0	0	0	0
Korjauserät	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7604	-3600	-3600	-3900	-5500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25	0	0	0	0
Hyödykkeiden luovutustulot	1442	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	-3 660	-2 317	-2 939	-1 530	-2 420
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-67	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 801	4 000	5 000	4 000	5 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 960	-1470	-1980	-3530	-4080
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-148	300	300	500	500
josta lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	680	400	0	0	0
Rahoituksen nettorahavirta	626	2 830	3 320	970	1 920
Rahavarojen muutos	-3 034	513	381	-560	-500
Rahavarat 31.12.	2 023	2 536	2 917	2 357	1 857
Rahavarat 1.1.	5 057	2 023	2 536	2 917	2 357

Rahoituslaskelman tunnuslukujen kehitys osoittaa, että varsinaisen toiminnan tulo-rahoitus ei vuosina 2015–2019 riitä nettoinvestointien rahoitukseen. Myös lainanhoitokate heikentyy ja tulo-rahoitus ei riitä lainanlyhennysten hoitoon suunnitelmakautena.

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP 2015	TAE 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019	KA 2015*
Investointien tulo-rahoitus, % (vuosikate/omahankintameno)	40,53 %	35,64 %	18,36 %	60,77 %	56,00 %	179,56 %
Pääomamenojen tulo-rahoitus, % (vuosikate/omah.meno + antol.lis. + lainanlyh.)	28,96 %	25,31 %	11,85 %	31,90 %	32,15 %	ei tied.
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12,3m€	-12,7m€	-11,3m€	-9,5m€	-13,1m€	
Lainakanta 31.12., m€ (sis. sitoumukset kunnille)	15,6m€	18,1m€	21,1m€	21,6m€	23m€	6,2m€
Lainanhoitokate (yli jäämä ennen sat.eriä + poistot ja arvonalent. + korkokulut-tuloverot)/(korkokulut + lainanlyhennykset)	1,03	0,87	0,33	0,67	0,75	
Kassavarat 31.12., m€	2,0m€	2,5m€	2,9m€	2,6m€	1,9m€	ei tied.
Kassan riittävyys (ka./pv)	15,12pv	24,84 pv	30,77 pv	26,62 pv	21,37 pv	96,2 pv

* Vuoden 2015 keskiarvo koulutuksen järjestäjien yhdistykseen kuuluvista koulutuskuntayhtymistä

4.5 Talousarviovuoden 2017 sitovat määrärahat ja perustelut

Talousarvioehdotus vuodelle 2017 sisältää seuraavat erityismäärärahat ja perustelut, jotka esitetään hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi:

- Talousarvioehdotus vuodelle 2017 on laadittu 2.530 opiskelijan mukaan, joka on järjestämisluvan mukainen. Vuodelle 2017 kohdistuva 12,44 % rahoitusleikkaus kohdistuu talousarviossa opiskelijakohtaiseen rahoitukseen.
- Opiskelijoiden koulumatkatuen omavastuuosuuksien korvaamista jatketaan vuonna 2017. Kustannukset ovat noin 130.000 €.
- Teknologiakeskus KETEK Oy:n lainavastuiden hoitamiseen on varauduttu n. 400.000 eurolla.
- Yhtymän investointiohjelman toteuttamiseksi vuonna 2017 varaudutaan pitkäaikaisen talousarviolainan ottamiseen enintään 5,0 M€.
- Nykyisten talousarviolainojen osalta muutetaan lainojen lyhennysohjelmaa siten että vuodelle 2017 jatketaan lyhennysvapaata enintään 1,2 milj. euron lyhennysten edestä. Valtuusto on tehnyt päätöksen lyhennysohjelman muutoksista vuoden 2016 talousarvion hyväksynnän yhteydessä.
- Käyttöomaisuuden laskentaohjeiden mukaiseksi investointien aktivointirajaksi vahvistetaan 10.000 €. Ulkopuolisille vuokrattavasta käyttöomaisuudesta peritään 4 % korkoa pääomalle. Konsernin sisällä peritään 2 % korkoa pääomalle.

5 TULOSALUEITTEN TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2017

5.1 Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa yhtymäkokonaisuuden tuloksellista toimintaa ja tuottaa sisäisille ja ulkoisille asiakkaille ajantasaisia, laadukkaita ja kustannuksiltaan edullisia palveluja. Luottamushenkilö- ja hallintopalvelut muodostavat koulutuksen järjestäjätason tehtäväkokonaisuuden, joka vastaa perussopimuksen, koulutuksen järjestämisluvan ja lainsäädännön mukaisesti koulutusyhtymälle annettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja resurssien kohdentamisesta tulosyksiköiden käyttöön. Yhteisiä palveluja kehitetään ulkoisten ja sisäisten asiakkuuksien näkökulmasta.

Konsernipalveluiden tulosalue muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

- Johtamispalvelut (luottamushenkilöhallinto ja sisäinen johtaminen)
- Hallintopalvelut (yhtymän toimisto, laatu, tilastointi, opiskelijahallinto, markkinointi ja viestintä, hanke- ja aluevaikutuspalvelut)
- Talouspalvelut (taloushallinto, kirjanpito, maksuliikenne, ostolaskut, laskutus, hankinnat)
- Henkilöstöpalvelut (henkilöstöhallinto, palkanlaskenta, työsuhteasiat)
- IT-palvelut
- Kiinteistöpalvelut (kiinteistöjen kunnossapito ja rakentaminen)
- Ruokapalvelut
- Käyttöomaisuuden hallinta (omaisuuden rahoitus ja hallinta)
- Työsuojelu

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hallintosäännön uudistaminen	Uudistetaan koulutusyhtymän hallintoon liittyvät säännöt vastaamaan uutta lainsäädäntöä.
Tilojen käytön tehostaminen.	Vaikutamme aktiivisella yhteistyöllä ja vuoropuhelulla koulutusyhtymän kiinteistöjen käyttöön ja niiden käytön tehostamiseen. Olemme keskeisenä toimijana kehittämässä käyttökustannusten hallintaa esim. tilavarausjärjestelmät sekä todellisen käytön seuranta Jatketaan tilajärjestelyihin liittyvää suunnittelua tilatyöryhmässä.
Sisäilmatyöryhmän toiminnan kehittäminen	Luodaan etukäteen päätetty ja tilojen käyttäjille viestitty ilmoitusmenetelmä sisäilmastoon liittyville haitoille sekä palautteille. Sisäilmaryhmä koostuu yhtymän eri toimijoista ja moniammatillisesta asiantuntijajoukosta. Ryhmään kuuluvat tavallisimmin kiinteistön omistajan edustaja, työnantajan ja henkilöstön edustajat sekä työsuojelun ja työterveyshuollon edustajat. Lisäksi tarvittaessa kutsutaan asiantuntijoita kuultaviksi. Sisäilmaproessin vaiheita ovat: prosessin käynnistysvaihe, ongelman määrittely- ja terveydellisen merkityksen arviointivaihe, toimenpiteiden tavoitteiden asettaminen, seuranta- ja päätösvaihe.
Ruokapalveluiden keskittäminen opetuksen- ja henkilöstön tarpeisiin	Ruokapalveluiden toimintojen ja tuotantotapojen kehittämissuunnitelman laatiminen ja toteutus seuraavalle 3 vuodelle.

Konsernipalveluiden käyttötalouden kehitys 2015–2019 (sisäinen/ulkoinen)

KONSERNIPALVELUT

Talouden kehitys (€)	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018 t€	TS-2019 t€
Toimintatuotot					
Myyntituotot	13 144 829	11 967 400	11 627 700	11 450	11 160
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	78 427	135 000	34 000	40	40
Muut tuotot	669 898	648 200	1 459 200	670	670
Toimintatuotot yhteensä	13 893 154	12 750 600	13 120 900	12 160	11 870
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 047 843	-4 576 500	-4 466 100	-4 200	-4 100
Palvelujen ostot	-3 520 940	-2 954 200	-3 362 300	-3 150	-3 050
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 411 264	-2 275 600	-2 189 300	-2 180	-2 080
Muut kulut	-966 494	-992 900	-1 891 000	-690	-690
Toimintakulut yhteensä	-11 946 540	-10 799 200	-11 908 700	-10 220	-9 920
Toimintakate	1 946 614	1 951 400	1 212 200	1 940	1 950
Rahoituskulut netto	-206 128	-252 100	-28 000	-30	-30
Vuosikate	1 740 486	1 699 300	1 184 200	1 910	1 920
Poistot ja arvonalentumiset	-2 281 393	-2 199 300	-2 382 100	-2 380	-2 380
Satunnaiset tulot ja menot	-595 098	0	0	0	0
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	-1 136 005	-500 000	-1 197 900	-470	-460
Tilinpäätöserät (poistoero)	163 360	254 200	329 600	300	300
Tilinpäätöserät (varaukset)	91 150	0	0	0	0
Tilinpäätöserät (rahastot)	166 880	0	161 000	160	160
Yli-/alijäämä	-714 615	-245 800	-707 300	-10	0

Konsernipalvelujen tuloslaskelmaan sisältyvät hallinto- ja IT-palvelut, kiinteistö- ja ruokapalvelut sekä käyttöomaisuus ja rahoitus.

Konsernipalveluiden yksiköiden tuloslaskelmat 2015-2019 (sisäinen/ulkoinen)

Tuloslaskelmat yksiköittäin	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018 t€	TS-2019 t€
Yhtymäpalvelut					
Toimintatuotot	3 790 753	2 865 400	2 603 500	2600	2500
Toimintakulut	-3 904 612	-3 006 300	-2 872 500	-2700	-2600
Rahoituskulut	-17 105	-12 600	-16 700	-15	-15
Vuosikate	-130 964	-153 500	-285 700	-115	-115
Poistot	166 922	142 300	164 900	160	160
Tilikauden tulos	-297 886	-295 800	-450 600	-275	-275
Tilinpäätöserät	172 022	5 100	166 000	150	150
Tilikauden ylijäämä	-125 864	-290 700	-284 600	-125	-125
Rahoitus					
Toimintatuotot			800 000		
Toimintakulut	-17 461	-18 200	-1 218 000	-20	-20
Rahoituskulut	-317	-500	0	0	0
Vuosikate	-17 778	-18 700	-418 000	-20	-20
Satunnaiset kulut	595 098	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-612 876	-18 700	-418 000	-20	-20
Tilinpäätöserät	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	-612 876	-18 700	-418 000	-20	-20
Kiinteistö- ja ruokahuoltopalvelut, KOM					
Toimintatuotot	10 102 401	9 885 200	9 717 400	9 560	9 370
Toimintakulut	-8 024 467	-7 774 700	-7 818 200	-7 500	-7 300
Rahoituskulut	-188 706	-239 000	-11 300	-15	-15
Vuosikate	1 889 227	1 871 500	1 887 900	2 045	2 055
Poistot	2 114 470	2 057 000	2 217 200	2220	2220
Tilikauden tulos	-225 243	-185 500	-329 300	-175	-165
Tilinpäätöserät	249 368	249 100	324 600	310	310
Tilikauden ylijäämä	24 125	63 600	-4 700	135	145
YHTEENSA					
Toimintatuotot	13 893 154	12 750 600	13 120 900	12 160	11 870
Toimintakulut	-11 946 540	-10 799 200	-11 908 700	-10 220	-9 920
Rahoituskulut	-206 128	-252 100	-28 000	-30	-30
Vuosikate	1 740 486	1 699 300	1 184 200	1 910	1 920
Poistot	2 876 491	2 199 300	2 382 100	2 380	2 380
Tilikauden tulos	-1 136 005	-500 000	-1 197 900	-470	-460
Tilinpäätöserät	421 390	254 200	490 600	460	460
Tilikauden ylijäämä	-714 615	-245 800	-707 300	-10	0

Konsernipalvelujen mittarit

KONSERNIPALVELUT	Toteutunut	Ennuste	Tavoite	Tavoite	Tavoite
Näkökulma/Mittari	2015	2016	2017	2018	2019
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	6/0,1M€	5/0,1M€	7/0,3M€	5/0,5M€	5/0,5M€
Henkilötyövuodet	119	105	100	95	95
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
<i>Opetustilojen käyttöaste</i>	30,0 %	31,0 %	35,0 %	45,0 %	55,0 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Yhteiset palvelut/toimintatuotot yhteensä (sis. hallinto, yhtymäpalvelut ja IT-palvelut)	7,2 %	8,0 %	7,7 %	7,7 %	7,0 %
Kiinteistökustannukset/toimintatuotot yhteensä (sis. Kiinteistöjen ylläpito ja poistot)	14,7 %	18,6 %	21,5 %	18,0 %	15,0 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	20,9/71,1%	21,4/72%	21,6/72%	21,9/72%	22,4/74%
- Työn kehittävyys	3,41	3,50	3,55	3,55	3,70
- Esimiestyö	3,50	3,50	3,50	3,55	3,70
- Ergonomia	3,34	3,50	3,70	3,70	3,70
- Optimaalinen kuormitus	3,58	3,60	3,40	3,60	3,70
- Hyvä työkyky	3,94	4,00	4,05	4,05	4,10
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,16	3,30	3,40	3,45	3,50
Henkilöstön sairauspoissaolot	15,4	10	10	10	10
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi	2	3	5	5	5
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi	4,2	4,4	4,4	4,4	4,4
Työtapaturmien määrä/päivät	0/1	0/0	0/0	0/0	0/0

5.2 Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

Toiminnan kuvaus suunnitelmakautena 2017–2019

Nuorten koulutuksen tulosalueen päämääränä on tukea ja kehittää oppimista ja ohjausta nuorten koulutuksessa opiskelijoiden tarpeiden, tavoitteiden ja edellytysten mukaisesti yhdessä heidän kanssaan. Tulosalue toteuttaa koulutusta ammatillisena peruskoulutuksena (24 perustutkintoa) työelämän kanssa yhteistyössä. Ammatilliseen perustutkintoon valmentavaa (Valma) koulutusta tarjotaan perusopetuksen jälkeiseen nivelvaiheeseen. Oppisopimustoimiston kanssa tehdään yhteistyötä nuorten oppisopimuksen kehittämiseksi. Opiskelijoiden hyvinvointia tuetaan ja edistetään opinto-ohjauksen ja opiskelijahuollon puitteissa. Yhteistyö aikuiskoulutuksen ja konsernipalveluiden kanssa on tiivistä.

Osaprosesseja ja parantamisalueita ovat:

- opetussuunnitelmien ja opiskelija-arvioinnin osaamisperusteisen ja työelämälähtöisen koulutuksen toimeenpano
- osaamisen hankkiminen työssäoppien ja työelämäyhteistyö
- digitaaliset oppimisen ja ohjauksen menetelmät (verkko-opetus, mobiilioppiminen, TVT-taidot)
- kansainvälisyys ja maahanmuuttajien koulutuksen erityistarpeet
- opinto-ohjaus, henkilökohtaistaminen ja joustavat opinpolut
- erityisen tuen tarpeet ja toimenpiteet
- opiskeluhuolto ja asuntolatoiminta
- kestävä kehitys ja sisäinen yrittäjyys
- toisen asteen yhteistyö
- opiskelijoiden osallisuus (kuulemiset, palautteet, opiskelijakunta- ja tutortoiminta)
- kehittämishankkeet ja niiden tulosten yhdistäminen opetukseen ja sen kehittämiseen

Kuvaus nuorten koulutuksen tulosalueen toiminnoista, niiden osa-alueista ja tavoitteista vuodelle 2017

5.2.1 Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus on tarkoitettu vailla toisen asteen ammatillista tutkintoa oleville, pääsääntöisesti alle 25-vuotiaalle. 1.8.2015 alkaen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä (osp), joista ammatillisia tutkinnon osia 135 osp, yhteisiä tutkinnon osia 35 osp ja vapaasti valittavia tutkinnon osia 10 osp.

Ammatillista peruskoulutusta annetaan koulutusyhtymässä seuraavilla koulutusaloilla:

- tekniikan ja liikenteen ala
- matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
- luonnontieteiden ala
- sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
- humanistinen ja kasvatusala
- kulttuuriala
- luonnonvara- ja ympäristöala
- ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (Valma)

Keski-Pohjanmaan toisen asteen koulutuksen järjestäjät ovat vuoden 2009 alusta alkaen toteuttaneet II-asteen koulutusyhteistyötä sopimusperusteisesti. Toisen asteen yhteistyönä on kehitetty mm. maakunnallista opintotarjotinta, päivitetty koulutusyhtymän ja kuntien / kaupunkien väliset paikalliset yhteistyösopimukset ja edistetty verkko-opetukseen ja tietojärjestelmiin liittyviä ratkaisuja. Väylä-opintoja kehitetään edelleen tukemaan opiskelijan valinnanmahdollisuuksia.

Organisaatiouudistuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijapaikkojen uudelleensuuntaamisen vuoksi tulosityksikkörakenne ja perustutkintojen tarjonta sekä sijoittuminen toimipaikoille ovat arvioinnin ja kehittämisen kohteina vuosien 2014 -2016 aikana. Vuonna 2017 toteutetaan seuraavia tutkintoja, mutta *-merkittyihin tutkintoihin ei ole sisäänottoa syksyllä 2017.

Toimialat ja toimipaikat	Järjestettävät perustutkinnot
Teollisuus ja rakentaminen <i>Ammattikampus</i>	Kone- ja metallialan perustutkinto Autoalan perustutkinto Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto Prosessiteollisuuden perustutkinto Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto Laboratorioalan perustutkinto Logistiikan perustutkinto Talotekniikan perustutkinto Pintakäsittelyalan perustutkinto Rakennusalan perustutkinto Puualan perustutkinto Turvallisuusalan perustutkinto
Liiketalous, palvelut ja kulttuuri <i>Ammattikampus</i>	Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto Elintarvikealan perustutkinto Hotelli-, ravintola- ja cateringalan perustutkinto Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto * Liiketalouden perustutkinto Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto Vaatetusalan perustutkinto
Hyvinvointiala <i>Hyvinvointikampus</i> <i>Kälviä</i>	Sosiaali- ja terveydenalan perustutkinto Hiusalan perustutkinto Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjauksen perustutkinto
Luonnonvara-ala <i>Kannus</i> <i>Kaustinen</i> <i>Perho</i>	Maatalousalan pt, eläinten hoidon koulutusohjelma Maatalousalan pt, maatalousteknologian koulutusohjelma Maatalousalan pt, maatilatalouden koulutusohjelma Metsäalan pt, metsäkoneenkuljettajan koulutusohjelma Hevostalouden perustutkinto Maatalousalan perustutkinto * Hevostalouden perustutkinto Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto *

* ei sisäänottoa syksyllä 2017

5.2.2 Valmentava koulutus

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus on laajuudeltaan 60 osaamispistettä ja koulutus muodostuu yhdestä pakollisesta sekä valinnaisista ja vapaasti valittavista koulutuksen osista. Opiskelija voi suunnitella opintonsa joustavasti henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Tähtäimenä on edistää opiskelijan urasuunnittelua, oppimisvalmiuksia, toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä, hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia. Yhdessä Kokkolan kaupungin perusopetuksen lisäopetuksen (10.luokka) kanssa, voi opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Opintotarjonnan laajentaminen	Hyödynnetään ammattiopiston henkilöstön osaamista ja tarjontaa Valma-koulutuksen monipuolistamisessa.
Opetuksen kehittäminen	Toteutetaan henkilökohtaisia opinpolkuja opiskelijälähtöisesti.
Koulutuksen markkinoinnin ja hakuprosessin kehittäminen	Kohdennetaan Valma-koulutuksen markkinointia sekä nuorille että aikuisille. Mallinnetaan Valma-koulutuksen hakuprosessi uuden Hakijapalveluiden kanssa.

5.2.3. Nuorten koulutusta tukevat toiminnot ja yhteistyön osa-alueet

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta tehdään koko ammatillisen peruskoulutuksen aikana. Ohjausta järjestetään opintoihin liittyvänä, henkilökohtaisena ja ryhmäohjauksena. Opiskelija saa opinto-ohjausta opiskelunsa tueksi ja valintojen tekemiseen, jotta hän kykenee suunnittelemaan opiskelujensa sisällön ja rakenteen omien voimavarojensa mukaisesti. Ohjaus opintojen loppuvaiheessa edistää ja tukee opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin pääsemisestä.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Sujuvien amk-väylien suunnittelu ja toteutus	Jatkoväylä - hankkeen avulla yhteistyössä Jedun ja Centrian kanssa laaditaan kaikille toimialoille selkeät toimenpiteet väyläopintojen toteuttamiseksi
Opojen digisosaamisen vahvistaminen ja digitaalisten ohjaustyökalujen käyttöönotto	Opot valmistautuvat ja pilotoivat Amosaa- ja eHos-käyttöliittymiä, joiden avulla opiskelijat rakentavat yksilöllisiä opinpolkuja tutkinnon perusteiden ja opetussuunnitelman perusteella sähköisillä liittymillä. Opot hyödyntävät O365-ohjelmaa mm. Oppaiden jakamisessa.
Ammatillisen koulutuksen esittelyn laajentaminen	Pilotoidaan Taitaja 9 – kilpailua paikallisesti syksyllä.

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Opiskelijahuollon avulla ehkäistään ja tunnistetaan oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia sekä muita ongelmia riittävän ajoissa sekä puututaan niihin. Tavoitteena on luoda terve oppimis- ja työympäristö, suojata mielenterveyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää työyhteisön hyvinvointia. Opiskelijahuolto kuuluu kaikille koulutusyhtymässä työskenteleville ja sitä toteutetaan yhteistyössä kotien kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Opiskelijan vaikuttamisen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen ja kehittäminen	Opiskelijoiden vaikuttamisen/osallistamisen prosessin kehittäminen. Aktivoidaan opiskelijoita osallistumaan ja vaikuttamaan opiskeluhoultoryhmissä (3). Opiskelijakuntatoiminnan prosessin kehittäminen. Keko-yhteistyön lisääminen, tiedottamisen lisääminen, toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen. Keko toiminnan vuosikellon kehittäminen. Jokaiseen toimipaikkaan TAI toimialalle oma opiskelijakunta, jonka ohjaus resursoidaan selkeästi. Opiskelijakuntatoimintaan työparit/työryhmä, jotka yhteistyössä kehittävät toimintaa. Tutor-toiminnan kehittäminen
Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja sen kehittäminen	Huolenpitoprosessin kehittäminen mm. koulutuksen ja kohtaamisen kahvila-toiminnan avulla. Monialaisen asiantuntijaryhmän toiminnan kehittäminen. Kuntien kanssa tehtävän yhteistyön mallintaminen. Verkostojen toiminnan kehittäminen. Yhteisöllisten ja osallistavien tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen.

Erityisopetus

Erityisopetuksen järjestämisen lähtökohtana ovat lainsäädännön edellyttämät palvelut erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS, johon kirjataan tarvittavat tukitoimet ja menetelmät. Tukitoimien toteutumista seurataan myös Wilman kautta.

Tavoitteet	Toimenpiteet
HOJKS-prosessin kehittäminen	Tukitoimien kohdentumisen tehostaminen ja dokumentoinnin parantaminen. Erityisopiskelijoiden hops:n toteutumisen saattaen vaihto.
Henkilöstön erityispedagogisen osaaminen lisääminen.	Koulutusta ja konsultointia koko henkilöstölle. Erityispedagogisen mentoroinnin kehittäminen.
Erityisopiskelijoiden työssäoppimisen ja työlistymisen tukemisen kehittäminen.	Kerätään hyviä käytänteitä ja levitetään niitä nuorten ja aikuisten koulutuksen osalta. Ohjauksen ja pedagogisen tuentarpeenarviointityökalun Ruori-mallin käyttöönotto

Asuntolatoiminta

Asuntolatoiminnan tarkoituksena on tukea opiskelijan opintojen etenemistä ja ohjata häntä arjen taitojen oppimisessa ja hallinnassa. Asuntolapaikat ovat aina määräaikaista, yleensä lukuvuodeksi kerrallaan myönnettyjä. Viikonloppuisin asuntolassa asutaan vain erityisistä syistä saadulla luvalla. Asuminen on opiskelijalle maksutonta, mutta koulutuksen järjestäjä voi periä avainpantin asumisjakson ajaksi. Asuntolaohjaajat työskentelevät asuntolassa vastaten turvallisuutta, terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävän asuntolatoiminnan toteutumisesta osana opiskeluhuoltoa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Asuntolatutor-toiminnan käynnistäminen	Toimipaikkojen asuntolatutoreiden tehtävät ja asuntolatutoreiden nimeäminen.
Ymmärryksen lisääminen eri kulttuureista ja niissä ohjausosaamisen vahvistaminen	Valtakunnalliset asuntola ohjauksen päivät Kokkolassa 15-16.6.2017. Muiden hyvistä käytänteistä oppiminen.
Yhteistyön lisääminen vastuuhjaajien ja huoltajien kanssa	Yhteisiin tapahtumiin integroituna palaverieja tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden tukemiseksi. Yhteistyön tehostaminen alaikäisten vanhempien kanssa mm. Wilmaa, sp:ia ja puhelinta hyödyntäen.

Ammattiopiston käyttötalouden kehitys 2015–2019 (sisäinen/ulkoinen)

Talouden kehitys (€)	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018 t€	TS-2019 t€
Toimintatuotot					
Myyntituotot	24 746 113	22 220 600	20 004 200	20 200	20 300
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	937 336	679 700	412 200	415	415
Muut tuotot	192 831	47 500	94 700	95	95
Toimintatuotot yhteensä	25 876 281	22 947 800	20 511 100	20 710	20 810
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-14 287 481	-12 702 800	-10 584 400	-10 500	-10 500
Palvelujen ostot	-7 064 436	-6 802 600	-6 444 800	-6 400	-6 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 731 312	-1 594 900	-1 475 600	-1 450	-1 450
Muut kulut	-1 090 855	-989 600	-892 100	-850	-850
Toimintakulut yhteensä	-24 174 084	-22 089 900	-19 396 900	-19 200	-18 900
Toimintakate	1 702 197	857 900	1 114 200	1 510	1 910
Rahoituskulut netto	-178 526	-182 800	-156 700	-160	-160
Vuosikate	1 523 671	675 100	957 500	1 350	1 750
Poistot ja arvonalentumiset	-1 769 184	-1 675 100	-1 518 100	-1 520	-1 520
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	-245 513	-1 000 000	-560 600	-170	230
Tilinpäätöserät (poistoero)	61 905	64 000	37 300	50	50
Tilinpäätöserät (varaukset)				0	0
Tilinpäätöserät (rahastot)				0	0
Yli-/alijäämä	-183 608	-936 000	-523 300	-120	280

Ammattiopiston mittarit 2014-2019

NUORTEN KOULUTUS	Toteutunut	Ennuste	Tavoite	Tavoite	Tavoite
Näkökulma/Mittari	2015	2016	2017	2018	2019
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	2 122	1 950	2 163	2 163	2 211
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	706	677	690	700	700
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	64,4 %	62,0 %	68,0 %	70,0 %	70,0 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (TK)	11,4 %	10,9 %	13,0 %	13,0 %	13,0 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	15,3 %	17,0 %	14,0 %	14,0 %	14,0 %
HOJKS-opiskelijoiden läpäisyaste	71,3 %	62,6 %	73,0 %	75,0 %	75,0 %
Asiakaspalaute: OPIX– tulo	4,0/66%	4,0/75%	4,1/75%	4,1/78%	4,1/80%
Asiakaspalaute: OPIX – olo	3,8/59%	3,7/74%	4,8/75%	3,9/75%	3,9/80%
Asiakaspalaute: OPIX – päättö	3,8/77%	3,7/71%	3,8/75%	3,9/78%	3,9/78%
Työelämän tyytyväisyys projektipalveluihin (1-4)	-	3,5	3,5	3,5	3,5
VAIKUTTAVUUS-TUNNUSLUVUT					
Työnantajia yhteensä projekteissa	268	300	300	300	300
Osallistujia projekteissa	3 593	4 000	4 500	5 000	5 500
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Vuosikate/opiskelija	718	595	442	624	792
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	-880	-1 923	-2 242	-694	939
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	47/0,5M€	30/0,8M€	40/0,8M€	40/0,8M€	40/0,8M€
Toimintatuotot/-kulut	107,0 %	105,9 %	105,7 %	107,9 %	110,1 %
Poistot toimintatuotoista (ulkoiset)	6,8 %	6,7 %	7,4 %	7,3 %	7,3 %
Poistot vuosikatteesta	86,1 %	72,2 %	158,5 %	112,6 %	86,9 %
Henkilötyövuodet	279	260	250	245	245
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste	73,0 %	74,0 %	78,0 %	78,0 %	80,0 %
Opiskelijoiden eroaminen	8,8 %	8,0 %	7,0 %	7,0 %	7,0 %
Opiskelijoiden neg. erot	3,6 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Yhteishaun 1. sijaiset hakijat/aloituspaiikat	1,12	1,15	1,2	1,2	1,3
Suoritetut ammattiosaamisen näytöt työpaikalla/oppilaitoksessa	-	-	70%/30%	70%/30%	70%/30%
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	403 176	370 500	411 000	411 000	420 000
–Yksikköhinta	392 382	359 100	400 000	400 000	420 000
–Muut	10 794	11 400	11 000	11 000	0
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä	20,2 %	22,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %
Projektien ohjausryhmäpalaute (1-4)	-	3,5	3,5	3,6	3,6
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	20,5/67,6%	21,2/72%	21,5/72%	21,9/72%	22,0/74%
- Työn kehittävyys	3,30	3,50	3,60	3,70	3,70
- Esimiestyö	3,41	3,45	3,45	3,50	3,50
- Ergonomia	3,57	3,60	3,70	3,80	3,80
- Optimaalinen kuormitus	3,17	3,30	3,30	3,40	3,50
- Hyvä työkyky	3,94	4,00	4,00	4,00	4,00
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,07	3,30	3,40	3,50	3,50
Henkilöstön sairauspoissaolot (ope/muut)	10,0/17,2	8,0/12,0	8,0/12,0	8,0/12,0	8,0/12,0
Opettajien kelpoisuusmittari	91,6 %	89,0 %	89,0 %	89,0 %	90,0 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/5	5/4	5/5	5/5
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	6,0/4,5	6,3/4,3	6,3/4,3	6,3/4,3	6,3/4,3
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,0 %	2,0 %	2,3 %	5,0 %	5,0 %
Henkilöstön osallistuminen kv-vaihtoihin	30,8 %	30,0 %	38,0 %	38,8 %	38,8 %
Työtapaturmien määrä/päivät	4/83	0/0	0/0	0/0	0/0

5.3 Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus

Toiminnan kuvaus suunnitelmakautena 2017–2019

Aikuiskoulutuksen tulosalueen päämääränä on aikuiskoulutuksen toteuttaminen monipuolisesti sekä yritysten ja toimialojen liiketoiminnan kehittäminen koulutuksen ja hanketoiminnan avulla. Tavoitteena on tarjota koulutus- ja kehittämispalveluja yksilöille, yrityksille ja julkisyhteisöille sekä kehittää koulutusyhtymän muuta palvelutoimintaa. Aikuiskoulutuksen toteuttamisen työkaluja ja toimintamuotoja ovat aikuisten ammatillinen peruskoulutus, ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimuskoulutus, vapaan sivistystyön koulutus, työvoimakoulutus ja muu maksullinen palvelutoiminta, kehittämishankkeet ja niihin sisältyvät koulutukset ja muu kehittämistoiminta. Koulutusta järjestetään näyttötutkintoihin valmistavina tai muina pitkäkestoisina koulutuksina, lyhytkestoisina koulutuksina ja yhdessä työelämän kanssa suunniteltuina kehittämishankkeina. Koulutusyhtymällä on järjestämissopimukset yli 60 näyttötutkintoon.

Ei-tutkintotavoitteista työvoimakoulutusta, rekrykoulutusta ja erilaisia hankkeita TE hallinnolle tarjotaan Osuvakoulutus Oyn kautta. Osuvakoulutus Oy tarjoaa myös runsaasti erilaisia korttikoulutuksia (työturvallisuus-, trukkikortit yms.)

Kuvaus aikuiskoulutuksen osa-alueista

5.3.1 Aikuisten ammatilliseen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus ja näyttötutkinnot

Näyttötutkinto on aikuisille suunniteltu joustava tapa suorittaa toiseen asteen tutkinto. Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla tutkinnon perusteissa edellytetty osaaminen ja ammattitaito ensisijaisesti ai-doissa työelämän tuotanto- ja palvelutilanteissa. Näyttötutkinnon suorittaja osallistuu yleensä valmistavaan koulutukseen, jonka avulla hankitaan ja täydennetään tarvittavaa ammattitaitoa. Henkilö, jolla on jo riittävä ammattitaito voi suorittaa näyttötutkinnon tai sen osan osallistumatta valmistavaan koulutukseen.

Ammatillisessa perustutkinnossa osoitetaan ammattitaidon saavuttamisen edellyttämät tiedot ja taidot. Ammattitutkinnossa osoitetaan alan ammattityöntekijältä edellytetty ammattitaito. Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta, ja siten tutkinnon suorittaminen edellyttää työkokemusta ja monialaista osaamista.

Näyttötutkintoon voi hakeutua esimerkiksi työelämässä hankitun osaamisen perusteella tai tutkintotilaisuuteen valmistavan koulutuksen päätteeksi. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta. Koulutuksen järjestäjän tulee toimia niin, että näyttötutkintoa suorittamaan hakeutuneet saavat edellä mainituissa vaiheissa asiakaslähtöisesti suunniteltua ja toteutettua neuvontaa, ohjausta sekä muita tukimuotoja ja palveluja. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorittamisessa on aina noudatettava tutkinnon perusteissa määriteltyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteerejä.

Opetuksessa tullaan panostamaan laadukkaaseen lähiopetukseen käyttäen erityisaloilla asiantuntijoita, hyödyntämään valmistavien koulutusten lähiopetusta mahdollisimman laajasti sekä pilotoimaan verkkokursseja näyttötutkintoihin valmistavassa koulutuksessa. Koulutuksiin ja tutkinnon suorittajiksi hakeutuvien aiempi osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan entistä tehokkaammin. Still hankkeella kehitetään koulutuksen joustavaa suorittamista verkkoympäristöä hyödyntäen. Aikuisten määrä perustutkinnoissa on ollut nousussa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Järjestetään joustavasti alueen tarvitsemia koulutuksia.	Koulutustarjontaa suunnitellaan keskitetysti kokonaisuus huomioiden ottaen mukaan lukien oppisopimustoiminta ja kansanopiston mahdollisuudet sekä Osovakoulutus Oy:n toiminta.
Uusien koulutustuotteiden kehittäminen	Tarvittaessa valmistellaan eri aloille koulutuksien järjestämisluvien hakeminen ja toteutetaan ao. koulutuksia. Uusia koulutuksia kehitetään myös hanketoiminnan ja Osovakoulutus Oy:n kautta.
Lisäkoulutuksen priorisointi	Sopeutetaan koulutusmäärä rahoituksen raamiin.
Oppisopimuskoulutustarjonnan kehittäminen	Tietoisuutta oppisopimuskoulutuksesta yhtenä koulutusmuotona lisätään.
Pedagogiikan kehittäminen	Näyttötutkintojärjestelmää ja koulutusten digitalisointia kehitetään ajan vaatimuksia vastaavaksi.
Monimuotokoulutuksen lisääminen eri koulutusaloilla ja mobiilioppimisen lisääminen.	Hanketoiminnan hyödyntäminen pedagogisessa kehittämisessä. Yhteistyö ammattiopiston kanssa.

5.3.2 Ammatillinen lisäkoulutus

Ammatillinen lisäkoulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kohottaa aikuisväestön ammatillista osaamista. Sen toteuttamisen muotoja ovat näyttötutkintoina suoritettavat ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ja niihin valmistava koulutus, tutkintotilaisuuksien järjestäminen ammatilliseen perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintoon ilman valmistavaa koulutusta tai muu lyhytkestoinen ammatillista osaamista lisäävä koulutus. Lisäkoulutuksen rahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä perustuu lisäkoulutuksen järjestämisluvan opiskelijatyövuosimäärään. Opiskelijat hakeutuvat koulutuksiin omaehtoisesti tai työnantajan ohjaamina. Henkilöstökoulutusta voidaan järjestää joko opetus- ja kulttuuriministeriön osarahoituksella tai kokonaan työnantajan rahoittamana. Koulutusten suunnittelua sekä käynnistämistä tarkennetaan työelämän tarpeiden mukaan.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Lisäkoulutuksen mitoittaminen	Lisäkoulutus mitoitetaan käytössä olevaan rahoitukseen ja uusia koulutustuotteita kehitetään Osovakoulutus Oy:n kautta vapaille markkinoille.
Uudet koulutukset	Tarvittaessa aloitetaan uusia koulutuksia asiakkaiden tarpeista lähtien.
Ammatillisen lisäkoulutuksen laadun kehittäminen.	Henkilökohtaistamisosaaamisen lisääminen. Digitalisaation ja mobiilioppimisen pedagogiikan kehittäminen.
Lisäkoulutuksen koulutustarjonnan jatkuva arviointi ja työelämän tarpeisiin vastaaminen.	Uusien järjestämissuunnitelmien laatiminen, uusien järjestämissopimusten solmiminen.
Hallinnollisen prosessin kehittäminen	Opiskelijatyöpäiväseuranta Primuksessa, sen prosessin sujuvoittaminen.

5.3.3 Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutus on toinen ammatillisen koulutuksen järjestämismuodoista. Oppisopimuskoulutuksen päätavoitteena on ammatillinen tutkinto tai tutkinnon osa. Oppisopimuskoulutus on pääosin työpaikalla tapahtuvaa koulutusta ja määräaikainen työsopimus, mutta myös yrittäjät ja virkamiehet voivat opiskella oppisopimuksella. Oppisopimustoimisto tekee kiinteää yhteistyötä elinkeino- ja työvoimaviranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa ja kehittää jatkuvasti palveluja vastaamaan alueen väestön ja yritysten tarpeita. Oppisopimustoimisto osallistuu aktiivisesti myös valtakunnalliseen koulutuksenjärjestämismuodon kehittämiseen ja edunvalvontaan. Vuoden 2016 tavoitteina on oppisopimusten tason säilyttäminen, oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen kaikilla koulutusaloilla sekä nuorten että aikuisten koulutuksessa. Oppisopimustoimisto kehittää oppisopimusopiskelijan ja oppisopimustyönantajan sähköisiä asiointimahdollisuuksia ja pyrkii näin keventämään asiakkaan hallinnollista taakkaa. Oppisopimustoimisto pyrkii myös lisäämään yleisesti tietoisuutta järjestämismuodon mahdollisuuksista eri kohderyhmille. Tavoitteena on myös yritys yhteistyön kehittäminen mm. toimien tiiviissä yhteistyössä yrittäjäjärjestöjen ja toimialojen kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hallinnollisten esteiden purkaminen hallitusohjelman mukaisesti oppisopimustyönantajilta	Otetaan käyttöön uusi opiskelijahallintojärjestelmän versio, joka mahdollistaa koulutustarkastajien asiakaspalvelun sujuvoittamisen asiakkaan luona (pilvipalvelu). - ohjataan asiakkaita sähköiseen asiointiin
Oppisopimuksen henkilökohtaistamisprosessin tehostaminen	- Otetaan käyttöön henkilökohtaistamista koskevan asetuksen mukainen HEO ja luovutaan päällekkäisten suunnitelmien laatimisesta oppilaitosten kanssa - tavoitellaan lyhyempiä läpäisyajoja - tavoitellaan kustannussäästöjä
Perustutkintojen määrän hillitty kasvattaminen (tavoite 140 uutta perustutkintoa vuonna 2017)	- kehitetään hakeutumisvaihetta yhdessä koulutusalojen kanssa, jotta oppisopimuskelpoiset sekä nuorten että aikuisten osalta ohjautuvat tehokkaammin oppisopimuskoulutukseen - lisätään yhteistyötä hakevan vaiheen toimijoiden ja sidosryhmien kanssa
Työpaikkaohjaajien tehokkaampi ohjaaminen	Kehitetään työpaikkaohjaajien koulutuksia ja sähköisiä asiointipalveluita

5.3.4 Vapaa sivistystyö

Koulutusyhtymällä on vapaan sivistystyön järjestämislupa. Vapaan sivistystyön koulutusaloina ovat yleissivistävät ja yhteiskunnalliset aineet, kulttuuriin ja luontoon liittyvät aineet sekä hyvinvointia edistävät aineet. Lisäksi järjestetään maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusta. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä. Vapaa sivistystyö ei ole tutkintotavoitteista koulutusta eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä. Vapaa sivistystyö edesauttaa myös toiminnallaan alueen sivistystoiminnan, hyvinvoinnin ja kulttuurisen kehityksen turvaamista, seuraamista ja siihen reagoimista.

Kansanopistotoimintana järjestetään kansanopistolinjoja, lisäkoulutuksia, lyhytkursseja sekä leirejä. Olennainen osa kansanopistotoimintaa on internaattimuotoisuus eli sisäoppilaitoksena toimiminen. Vuoden 2017 tavoitteena vapaan sivistystyön osalta on valtakunnallisen linjauksen mukaisten koulutusten ja kohderyhmien toiminnan kehittäminen sekä internaatin kehittäminen. Yhteistyötä kehitetään eri koulutusalojen kanssa mahdollisuuksien mukaan sekä vapaansivistystyön ja ammattitutkintojen ammattitaidon hankkimisen vaiheen välillä. Toiminnallisesti kehitetään markkinointia sekä Tyhy-palvelujen toteuttamiskokonaisuuksia. Määrällisenä tavoitteena on 6500-7000 brutto-opiskelijaviik-

koa/vuosi. Opintosetelitoimintaa toteutetaan maahanmuuttajakoulutuksessa, mutta hakuprosessia jatketaan myös muille kohderyhmille. Valmistellaan vapaan sivistystyön koulutuksen järjestämislupahakemusta osana valtakunnallista prosessia.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Internaatti-viikkojen lisääminen	Internaattimuotoisten koulutusten opiskelijamäärän lisääminen
Monimuotokoulutusten lähiopetusmäärä vapaan sivistystyön ohjeistusten mukaisesti	Opetussuunnitelmien tarkistaminen, opetusmenetelmien ja oppimisympäristöjen kehittämien
Markkinoinnin tehostaminen	Uudet markkinointikanavat käyttöön ja vanhojen tehostaminen
Asiakaslähtöiset koulutuspalvelut tukipalveluineen	Kokonaisuuden kehittäminen yhteistyössä kiinteistö- ja ruokapalvelujen kanssa

5.3.5 Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutuksen tavoitteena on toteuttaa ja järjestää koulutusta, joka parantaa opiskelijan työhön sijoittumisedellytyksiä. Työvoimakoulutus on Opetus ja Kulttuuriministeriön rahoittamaa tutkintotavoitteisen koulutuksen osalta ja Työ- ja Elinkeino ministerion rahoittamaa koulutusta ei-tutkintotavoitteisen koulutuksen osalta. Työvoimahallinnon (TEM ja ELY) n koulutuksia voidaan tarjota Osuvakoulutus Oyn kautta.

Aikuiskoulutus tarjoaa kyseisiä koulutuksia tarjouspyyntöjen ja sopimusmenettelyn kautta. Oletettavissa on rahoituksen väheneminen 10-20%.

Opiskelun aikana työvoimakoulutuksessa olevat opiskelijat rinnastetaan työttömiin henkilöihin eli he saavat työttömyyspäivärahaa opintotuen sijasta. Työvoimakoulutuksen eduin voi opiskella myös muussa ammatillisessa koulutuksessa, jos TE-toimisto puoltaa koulutukseen osallistumista.

Rekry-koulutuksia tarjotaan Osuvakoulutus Oyn kautta.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Tutkintotavoitteisten koulutusten säilyttäminen	Sopeudutaan uuteen rahoitusmalliin ja kehitetään koulutuksia yhdessä OKMn ja työvoimahallinnon kanssa työelämän tarpeita vastaavaksi
Ei tutkintotavoitteisten koulutusten kasvataminen	Kehitetään koulutustarjontaa työelämän tarpeita vastaavaksi
Yhteistyön kehittäminen työvoiman kehittämishankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa.	Olemme mukana maakunnan työllisyysohjelman laatimisessa. Tehdään tiivistä yhteistyötä alueella toimivien ESR hankkeiden kanssa Hakeutumispalveluiden ja koulutusprosessien yhteistoiminnan kehittäminen kokonaisuutena.

5.3.6 Projektitoiminta alueen elinkeinojen ja työelämän kehittäjänä

Ammatillisen koulutuksen järjestäjällä voi olla erilaisia elinkeinojen, työelämän ja yritysten kehittämishankkeita, joissa kehitetään yritysten osaamista tai toimintaedellytyksiä. Vuonna 2017 on käynnissä useita hankkeita ja muutamia uusia käynnistyy myös. Hanketoiminnan avulla kehitämme elinkeinoelämää ja omaa toimintaamme. Oman toiminnan kehittämishankkeilla varaudumme reformin ja maakuntauudistuksen muutoksiin sekä edistämme digitalisaatiota ja ajasta ja paikasta riippumatonta koulutustoimintaa.

Hanketoiminnan arviointia kehitetään mm. ennakkoarvioinnilla ennen hakemusten jättämistä. Alenevan aikuiskoulutusrahoituksen aikana on tarkkaan mietittävä mihin hankkeisiin laitetaan omaa kehittämispanosta. Entistä enemmän hankerahoitusta käytetään oman toiminnan kehittämiseen.

Uuden ohjelmakauden myötä pyritään monipuolistamaan rahoituslähteiden käyttöä. Alueen kehittäjäorganisaatioiden yhteistyön (Centria, KETEK, Yliopistokeskus) lisääminen on yhtenä tavoitteena. Projektitoiminta perustuu vahvasti kumppanuusperiaatteeseen, jossa alueen elinvoimaisuutta ja hyvinvointia lisätään yhdessä viranomaisten, muiden koulutus- ja kehittämisorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Elinkeinoelämän kilpailukyvyen parantaminen	Koulutus ja kehittämishankkeet mm. Biolaakso ja Ajantasalla.
Digitalisaation edistäminen	Henkilöstön osaamisen kehittäminen Still2-hankkeella.
ESR hanketoiminnan hyödyntäminen	Työvoiman kehittämishankkeiden hyödyntäminen asiakashankinnassa ja maahanmuuttajien koulutuksen kehittäminen hankkeiden avulla

Aikuiskoulutuksen käyttötalouden kehitys 2015–2019 (sisäinen/ulkoinen)

Talouden kehitys (€)	TP-2015	TA-2016	TA-2017	TS-2018 t€	TS-2019 t€
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 499 864	11 400 100	9 333 000	9 500	9 800
Maksutuotot	115 405	123 800	85 000	90	90
Tuet ja avustukset	1 857 893	1 507 200	2 303 700	2 310	2 310
Muut tuotot	77 944	123 200	54 800	60	60
Toimintatuotot yhteensä	14 551 106	13 154 300	11 776 500	11 960	12 260
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 238 087	-7 218 900	-6 548 300	-6 400	-6 400
Palvelujen ostot	-4 972 686	-4 540 300	-4 155 200	-3 900	-3 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-543 439	-478 600	-546 200	-540	-540
Muut kulut	-271 105	-259 500	-272 300	-270	-270
Toimintakulut yhteensä	-13 025 317	-12 497 300	-11 522 000	-11 110	-11 110
Toimintakate	1 525 788	657 000	254 500	850	1 150
Rahoituskulut netto	-58 715	-60 000	-59 300	-60	-60
Vuosikate	1 467 074	597 000	195 200	790	1 090
Poistot ja arvonalentumiset	-573 772	-597 000	-536 700	-540	-540
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	893 301	0	-341 500	250	550
Tilinpäätöserät (poistoero)	4 922	2 800	1 200	0	0
Tilinpäätöserät (varaukset)				0	0
Tilinpäätöserät (rahastot)				0	0
Yli-/alijäämä	898 223	2 800	-340 300	250	550

Aikuiskoulutuksen mittaritavoitteet vuosille 2014-2018

AIKUISKOULUTUS	Toteutunut	Ennuste	Tavoite	Tavoite	Tavoite
Näkökulma/Mittari	2015	2016	2017	2018	2019
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	1 660	1 739	1 668	1 574	1 574
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	302	318	310	280	280
Ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinnot	215	424	370	350	350
Aikuiskoulutuksessa suoritettut osatutkinnot	155	200	110	120	120
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	79,6 %	81,2 %	82,0 %	85,0 %	85,0 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	10,7 %	11,5 %	9,0 %	8,0 %	8,0 %
Asiakaspalaute: AIPAL - hakeutuminen	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tutkinnon suorittaminen	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tarvittavan ammattitaidon hankkii	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: OPAL	4,0	4,2	4,1	4,1	4,1
Työelämän tyytyväisyys projektipalveluihin (1-4)	-	3,5	3,9	4,0	4,0
VAIKUTTAVUUS-TUNNUSLUVUT					
Työnantajia yhteensä projekteissa	390	400	450	500	500
Osallistujia projekteissa	2 464	3 500	4 000	4 500	5 000
Uudet/uudistetut työpaikat	14	50	100	100	100
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Vuosikate/vuosiopiskelija	884	805	117	502	693
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	7 263	6 957	-3 105	2 273	5 000
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	34/0,9M€	35/1,0M€	45/1,4 M€	45/1,6 M€	45/1,2M€
Toimintatuotot/-kulut	111,7 %	111,5 %	102,2 %	107,7 %	110,4 %
Poistot toimintatuotoista (ulkoiset)	3,9 %	3,9 %	4,6 %	4,5 %	4,4 %
Poistot vuosikatteesta	39,0 %	39,8 %	274,9 %	68,4 %	49,5 %
Henkilötyövuodet	123	115	110	110	110
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste (pt)	49,2 %	50,2 %	55,0 %	60,0 %	60,0 %
Opiskelijoiden eroaminen (pt)	9,5 %	11,0 %	10,0 %	9,0 %	9,0 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	315 420	330 372	317 000	299 000	299 000
–Yksikköhinta	110 358	116 597	100 000	80 000	80 000
–Amm.lisäkoulutus	37 240	37 900	39 000	36 000	36 000
–Oppisopimus	76 475	77 995	82 000	82 000	82 000
–Vapaa sivistystyö	40 430	36 320	36 000	36 000	36 000
–Työvoimakoulutus	32 900	30 000	40 000	45 000	45 000
–Muut	18 017	31 560	20 000	20 000	20 000
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä (pt)	8,6 %	12,9 %	10,0 %	9,0 %	9,0 %
Projektien ohjausryhmäpalaute (1-4)	-	3,5	3,8	4,0	4,0
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	21,8/69,5%	21,4/72%	21,6/72%	22,0/72%	22,5/74%
- Työn kehittävyys	3,57	3,55	3,55	3,55	3,70
- Esimiestyö	3,80	3,50	3,70	3,80	3,80
- Ergonomia	3,88	3,60	3,75	3,80	3,80
- Optimaalinen kuormitus	3,26	3,40	3,35	3,45	3,60
- Hyvä työkyky	4,00	4,00	3,95	4,00	4,10
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,25	3,30	3,30	3,40	3,50
Henkilöstön sairauspoissaolot (ope/muut)	7,0/7,5	8,0/12,0	8,0/12,0	8,0/12,1	8,0/12,0
Opettajien kelpoisuusmittari	82,9 %	83,0 %	73,0 %	73,0 %	73,0 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/3	5/5	5/5	5/5
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	6,1/5,1	6,1/5,1	6,26/5,4	6,26/5,4	6,26/5,4
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,01 %	2,5 %	3,9 %	4,0 %	4,0 %
Henkilöstön osallistuminen kv-vaihtoihin	25,2 %	30,0 %	28,0 %	40,0 %	40,0 %
Työtapaturmien määrä/päivät	3/108	0/0	0/0	0/0	0/0

6. INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2017–2019

6.1 Toimitilat ja kiinteistöt

Suunnittelukauden aikana jatketaan toimitilojen peruskorjausta tavoitteena tilojen käytön tehostaminen ja toimivuuden parantaminen oppimis- ja työympäristöinä ottaen huomioon koulutustarjonnan muutokset. Peruskorjausten ja uudisrakentamisen ohella pyritään uudelleen arvioimaan tilatarpeita yhteistyössä sijaintikuntien kanssa. Toimipaikkaverkosto on suunnitelmakaudella arvioitavana. Ilmeisesti näyttää, että ammatillisen koulutuksen merkittävästi vähenevillä toimintatuotoilla ei ole mahdollista ylläpitää nykyistä toimipaikkaverkostoa. Toteutuva investointiohjelma on kiinni yhtymän tulokehityksestä.

Koulutusyhtymän käytössä olevien tilojen määrää on vähennettävä pitkällä aikavälillä merkittävästi. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvat opiskelijapaikkaleikkaukset sekä toimintaan kohdistuvat muut muutokset vähentävät tilantarvetta. Valtakunnallisena tavoitteena on lyhentää opiskeluajoja ja aikuiskoulutuksessa painotus siirtyy tutkintoihin valmistavan koulutuksen sijasta. Tämä tarkoittaa sitä että päivittäin oppilaitoksen tiloissa opiskelevien opiskelijoiden määrä vähenee. Valtionosuusrahoituksen heikkeneminen aiheuttaa sen että nykyistä määrää kiinteistöjä ei kyetä peruskorjaamaan tarvittavissa määrin tulevina vuosikymmeninä. Kiinteistöjen määrää olisi vähennettävä edelleen lähivuosien aikana, jotta talous kestäisi kiinteistöjen peruskorjauksen.

Suunnitelmakauden investointien aikataulutusta ja määrää on harkittu vallitsevan taloustilanteen mukaiseksi. Investointiohjelmassa vuosi 2017 on sitova ja muut vuodet ovat ohjeellisia. Talousarviovuoden 2017 investoinnit ovat yhteensä 3,6 milj. euroa ja koko suunnitelmakauden 2017-2019 investointien kustannusarvio on n. 13,0 m€. Investointiohjelma on liitteenä 2.

Talousarviovuoden 2017 suurin investointi on metallialan nuorten ja aikuisten koulutustilat yhdistetään ja uudistetaan Kokkolassa Talonpojankatu 6:ssa, jonka kustannusarvio on 0,8 M€. Toinen vastaavanlainen toimialojen tilojen yhdistäminen on rakentamisen, pintakäsittelyn ja talotekniikan opetustilojen keskittäminen osoitteeseen Talonpojankatu 10. Tämän kustannusarviot jakautuu vuodelle 2017 0,3 M€ ja vuodelle 2018 0,5 M€. Kannuksen toimipaikassa oleva Koivukartano on yksi alueen arvorakennuksista. Rakennukselle on tehty kunto- ja korjaustarveselvitys 5.6.2016, jonka johdosta rakennuksen vesikatto ja julkisivu on tärkeää kunnostaa. Korjaustöiden kustannusarvio on n. 0,5 M€.

Ammattikampuksella tehostetaan edelleen tilojen käyttöä. Selvityksessä on nuorten ja aikuisten koulutuksien yhdistäminen sekä koulutuksien keskittäminen Torkinmäen Kampusalueelle. Ammattiopiston 1960- ja 1970- luvuilla rakennetut rakennukset alkavat olla rakennus- ja taloteknisesti vanhentuneet ja ne vaativat peruskorjausta lähivuosina. Tarkastellussa on mm. auto- ja logistiikka-alan sekä sähkö- ja automaatioalan koulutustiloja. Kannuksen toimipaikan osalta suunnitellaan uuden navettarakennuksen toteutusta tulevina vuosina.

Vuosikunnossapidon määrärahaksi varataan 300.000 € vuodessa akuuttien tarpeiden tyydyttämiseksi. Lisäksi varataan 100.000 € rakennuskohteiden suunnittelumäärärahavaraukseksi siten, että hallitus kohdentaa vuosityöohjelmassa molemmat em. käyttötarkoitukset. Määrärahat ovat yhteiset yhtymän kaikille toimipaikoille. Kiinteistöpalvelut vastaavat kaikista toimitiloja koskevista muutos-, korjaus-, perusparannus- ja uudisrakennushankkeiden suunnittelusta ja toteuttamisesta yhteistyössä käyttäjän kanssa. Sama koskee myös nykyisten tai uusien tilojen vuokrausta.

6.2 Irtaimen omaisuuden hankinta

Irtaimen omaisuuden hankintaan on varattu vuodelle 2017 yhteensä 1,4 M€. Tästä n. 0,8 milj. euroa on varattu kone- ja metallialan sekä rakennusklusterin oppimisympäristön uudistamiseen. Oppimisympäristöhankkeeseen tullaan hakemaan EU-rahoitusta, joka pienentäisi koulutusyhtymän maksu-osuutta investoinnista. Muut irtaimistohankinnat kohdistuvat opetus-, työ- ja ATK-välineisiin sekä ajoneuvoihin. Irtaimen hankinnat ovat sekä korvaus- että uushankintoja. Hankinnat tehdään hankintalain ja yhtymähallituksen hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti ja erityisesti hankinnoissa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan kestävä kehitys, tuotteiden ja niiden pakkausmateriaalien ympäristövaikutukset ja kuormitukset sekä kierrätysmahdollisuudet elinkaaren aikana.

6.3 Muut investoinnit

Vuoden 2017 osalta varaudutaan 0,1 milj. euron osakemerkintöihin. Metsämaan- ja tonttialueiden ostoon on varattu 0,1 milj. euroa.

6.4 Käyttöomaisuuden poistolaskentaohjeet ja poistosuunnitelman noudattaminen

Liikekirjanpidon säännösten mukaisesti käyttöomaisuus on arvostettava ja aktivoitava sen laskennallisen käyttöajan mukaan. Yhtymän käyttöomaisuuden laskentaohjeet ja poistosuunnitelma ovat yhtymäsuunnitelman liitteenä. Valtuuston päätöksen mukaisesti käyttöomaisuuden aktivointirajana on 10.000 euron (alv 0 %). Käyttöomaisuusohjeiden 22 §:n mukainen laskennallinen korko on 2 % omille yksiköille ja 4 % ulkopuolisille.

6.5 Investoinnit vuosina 2017–2019

Talonrakennuksen investoinnit on esitetty liitteessä nro 2. Valtuuston päätös on sitova talonrakennushankkeiden kohteiden ja vuosittaisen nettomäärärahan osalta. Mahdolliset rakennusaikataulun muutokset käsitellään vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Irtaimen omaisuuden hankintamääräraha käsitellään nettoperusteisesti. Tulosalueet yksilöivät irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelman käyttösuunnitelmassa. Kaikkien investointien kirjanpito hoidetaan keskustoimistossa.

Investointien suunnitelmallisuuden, aikataulutuksen, kilpailuttamisen, päätöksenteon ja kirjanpidon käsittelyn selkeyden vuoksi investointien käsittely hoidetaan seuraavasti:

- talonrakennuskohteiden päätöksentekovastuu on yhtymän johtajalla, seurantavastuu kiinteistöpäälliköllä, vuosikunnossapidon kohteiden vastuut kiinteistöpäälliköllä ja irtaimen omaisuuden hankinnan vastuut talous- ja hallintojohtajalla,
- keskustoimisto konsultoi yksiköitä hankintalain ja kilpailuttamisen noudattamisessa,
- tulosalueiden vastuulla ovat pääsääntöisesti käyttötaloushankinnat ja investointien päätös- ja kirjanpito vastuut ovat keskustoimistossa,
- investointien toteutusta ja kirjanpidon seuranta selkeytetään yksilöidyllä ohjeistuksella.

Vuosien 2017–2019 investoinnit ovat yhteensä noin 13,0 milj. euroa. Investointiohjelman rahoituksessa varaudutaan talousarviolainanottoon vuodelle 2017 enintään 5,0 M€ saakka. Mikäli koulutusyhtymän taloudessa tapahtuu heikentymistä, tulee investointiohjelmasta alentaa taikka esittää valtuustolle lisälainanottoa.

	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Talonrakennus ja peruskorjaus						
Talonrakennusinvestoinnit	2 426 611	2 609 377	2 500 000	1 600 000	2 500 000	4 100 000
Suunnittelumäärärahavaraukset	0	0	0	100 000	100 000	100 000
Kiinteistöjen vuosikorjaukset	50 994	142 938	400 000	300 000	300 000	300 000
Tulo-osuudet	0	0	0	0	0	0
Yhteensä (sitova määräraha)	2 477 605	2 752 315	2 900 000	2 000 000	2 900 000	4 500 000
Muut investoinnit						
Maa-alueet	0	0	100 000	100 000	100 000	100 000
Osakkeet ja osuudet	51 496	-17 546	100 000	100 000	100 000	100 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	0	0	0	0	0
Osuvan kiinteistö	0	0	0	0	0	0
Tulo-osuudet	0	0	0	0	0	0
Yhteensä (sitova määräraha)	51 496	-17 546	200 000	200 000	200 000	200 000
Irtain omaisuus						
Konsernipalvelut	15 000	109 041	100 000	100 000	100 000	100 000
Nuorten koulutus	599 842	688 121	200 000	650 000	350 000	350 000
Aikuiskoulutus ja TYKE	218 617	347 947	200 000	650 000	350 000	350 000
Yhteensä (sitova määräraha)	833 459	1 145 109	500 000	1 400 000	800 000	800 000
KAIKKI YHTEENSÄ	3 362 560	3 879 878	3 600 000	3 600 000	3 900 000	5 500 000

7. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET

Jäsenkunnilta ei esitetä perittäväksi jäsenkuntaosuuksia vuonna 2017. Jäsenkuntaosuudet perustuvat aikaisempien vuosien päätöksiin ja uusia kuntaosuuksia ei esitetä suunnitelmakaudelle.

Kuntien maksuosuuksista koulutusyhtymän menoihin määrätään perussopimuksessa. Perussopimusmääräyksiä sovelletaan seuraavasti:

Vanhan 31.12.1996 voimassa olleen sopimuksen mukaan kunnat osallistuivat investointeihin kaikkien oppilaitosten kuntakohtaisen 3 vuoden opiskelijakeskiarvon mukaisessa suhteessa. Pääosa näistä investoinneista syntyi 1.8.1995 nykyistä laaja-alaista kuntayhtymää perustettaessa. Nämä investoinnit ja lainat perittiin kunnilta 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti ja ne maksettiin loppuun 15.11.2003. Investointilainoihin liittyvät lainakorot perittiin oppilaitoskohtaisen 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti.

Perussopimuksen 1.1.1997 tarkistamisen mukaisesti kunnat osallistuvat investointeihin toimipaikka-kohtaisen 3 vuoden kuntakohtaisen opiskelijamääräkeskiarvon suhteessa. Investointien periminen kunnilta perustuu valtuuston päätökseen tai erillisiin sopimuksiin. Yksittäinen kunta voi erikseen osallistua yksittäisen investoinnin rahoitukseen. Investointiosuudet lisäävät kuntien omistusta eli peruspääomaosuutta koulutusyhtymässä. Käytännössä uusien investointien rahoitusvastuu on siirtynyt kunnilta suoraan koulutusyhtymän vastuulle.

Talousarviovuodelta 2013 alkaen investointiosuuksia ei ole enää peritty, sillä Kiinteistö Oy Kokkolan Kampuksen (Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen toimitilat) osakemerkintää vastaava kuntaosuus 7 vuoden osalta on päättynyt vuonna 2012. Käyttötaloulosuuksina on peritty Teknologiakeskus KETEK Oy:n osakassopimuksen mukaista kuntaosuutta 5 vuoden aikana 2012-2016, jota vastaavaa osuutta on peritty myös aikaisempina vuosina 2000-2011.

Kuntien maksuosuudet (€)	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Perussopimus / investoinnit							
Kampuksen peruspääomaosuus	0	0	0	0	0	0	0
Käyttötaloulosuudet							
KETEK-sopimus	100 000	100 000	100 000	100 000	0	0	0
Kaikki yhteensä	100 000	100 000	100 000	100 000	0	0	0

TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Liite 1. Opiskelijamäärät, yksikköhintarahoitus ja hallinnon osuudet 2017

v. 2017 ennakot. Tarkistetaan todellisen valtionosuusrahoituksen sekä toteutuneen opiskelijamäärän mukaisiksi.

Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

Ammattiopiston kokonaisrahoitus on n. 17,8 milj euroa, josta koulutusaloille kohdennetaan suoraan 13,8 milj. euroa alakohtaista rahoitusta sekä HOJKS-rahoitusta 1,63 milj. euroa. Rahoitusta kohdennetaan lisäksi asuntoloille 0,74 milj. € sekä yhteisiin opintoihin 1,12 milj. € ja ammatilukioon 0,55 milj. €.

Toimipaikka/tutkinto	Opiskelijaraami 2017	Alakohtainen rahoitus €/opiskelija, 2017	Alakohtainen rahoitus 2017	+HOJKS, 2017, €
Nuorten koulutus				
Närvilänkatu 8				
Elintarvikealan perustutkinto	84	6 620	556 100	146 300
Hotelli-, ravintola- ja cateringalan perustutkinto	95	6 640	630 400	146 300
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen pt	6	6 980	41 900	12 900
Liiketalouden pt + företagsekonomi	210	4 610	968 300	129 100
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	102	6 730	686 700	43 000
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	42	6 610	277 600	25 800
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	24	6 810	163 500	17 200
Tieto- ja viestintätekniikan pt	58	5 010	290 600	34 400
Turvallisuusalan perustutkinto	56	6 800	380 800	21 500
Valma-koulutukset	64	7 030	450 200	94 700
Talonpojankatu 8				
Autoalan perustutkinto	54	7 100	383 500	43 000
Logistiikan pt yhdistelmäajoneuvonkuljettaja	63	12 490	787 000	30 100
Pintakäsittelyalan perustutkinto	49	7 050	345 400	51 600
Laboratorioalan pt	38	6 870	261 200	21 500
Prosessiteollisuuden pt	44	7 000	308 000	21 500
Puualan perustutkinto	42	7 100	298 300	64 600
Rakennusalan perustutkinto	84	7 080	594 400	107 600
Talonpojankatu 6				
Audiovisuaalisen viestinnän pt	49	7 540	369 500	34 400
Talotekniikan perustutkinto	58	7 060	409 500	34 400
Talonpojankatu 12				
Kone- ja metallialan perustutkinto	95	7 100	674 700	107 600
Terveystie				
Hiusalan pt	35	5 890	206 000	34 400
Sosiaali- ja terveysalan pt	352	5 730	2 018 300	150 600
Kälviä				
Nuoris- ja vapaa-ajan ohjauksen pt	36	6 770	243 700	51 600
Kannus				
Maatalousalan perustutkinto	150	8 750	1 312 200	103 300
Kaustinen				
Hevostalouden pt	36	10 800	388 700	34 400
Perho				
Maatalousalan pt	20	8 880	177 500	25 800
Hevostalouden pt	36	10 870	391 400	25 800
Luonto- ja ympäristöalan pt	18	8 380	150 900	17 200
AO YHTEENSÄ	2 000		13 766 300	1 630 600

Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus

Aikuiskoulutuksen kokonaisrahoitus on n. 4,1 milj euroa, josta koulutusaloille kohdennetaan suoraan 3,7 milj. euroa alakohtaista rahoitusta sekä HOJKS-rahoitusta 0,25 milj. euroa. Rahoitusta kohdennetaan lisäksi luonnonvara-alan yhteisille oppimisympäristöille 0,13 milj. euroa.

Toimipaikka/tutkinto	Talousarvion Opiskelija- raami 2017	Alakohtainen rahoitus €/opiskelija, 2017	Alakohtainen rahoitus 2017	+HOJKS, 2017, €	+Opetusmaa- tilat
AIKUISKOULUTUS					
Närvilänkatu 8					
Hotelli-, ravintola- ja cateringalan perustutkinto	26	6 850	178 000	25 800	
Liiketalouden pt	56	5 600	313 800	25 800	
Valma-koulutukset	9	6 540	58 900	0	
Talonpojankatu 6					
Audiovisuaalisen viestinnän pt	55	7 400	406 800	51 600	
Tieto- ja viestintätekniikan pt	34	5 790	197 000	43 000	
Teknisen suunnittelun pt	15	6 850	102 800	0	
Kiinteistöpalvelujen perustutkinto	15	6 850	102 800	17 200	
Talotekniikan perustutkinto	12	6 860	82 300	17 200	
Rakennusalan perustutkinto	18	6 860	123 400	34 400	
Kone- ja metallialan perustutkinto	16	6 860	109 700	17 200	
Prosessiteollisuuden pt	32	6 850	219 300	12 900	
Terveystie					
Sosiaali- ja terveystieteen pt	87	6 070	527 800	34 400	
Kälviä					
Nuoris- ja vapaa-ajan ohjauksen pt	20	6 080	121 500	0	
Kannus					
Maatalousalan perustutkinto, maatalous	27	7 010	189 400	0	26 000
Maatalousalan perustutkinto, Turkin	7	8 430	59 000	0	0
Metsäalan perustutkinto	27	11 910	321 600	0	0
Kaustinen					
Hevostalouden pt	45	9 060	407 500	0	50 000
Perho					
Hevostalouden pt	5	7 640	38 200	0	20 000
Luonto- ja ympäristöalan pt	16	7 010	112 100	0	15 000
Maatalousalan pt	8	7 010	56 100	0	20 000
AIKU YHTEENSÄ	530		3 727 800	279 500	131 000

Keskushallinnon ja yhteisten palvelujen osuudet yksiköille

Keskushallinnon maksuosuudet tarkistetaan toteutuneiden toimintatuottojen ja yksikön henkilöstökulujen mukaiseksi.

Yksikkö	Yksikköhintarahoitus		Muu VOS Amm.lisäkoulutus, Kansanopisto, oppisopimus	Muut tulot * ulkoiset, koulutukset palvelumyynti	Hlöstömenot 2016 (arvio)
	op.		€		
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	2 000	17 819 716	0	800 000	14 000 000
K-P aikuiskoulutus	530	4 138 300	3 750 000	2 500 000	7 000 000
Kiinteistöpalvelut				400 000	2 000 000
Ruokahuoltopalvelut				250 000	750 000
IT-palvelut				30 000	460 000
Kaikki yhteensä	2 530	21 958 016	3 750 000	3 980 000	24 210 000

Maksuosuudet keskushallinto

Yksikkö	vos.rahoitus	muut tulot	hlöstömenot	yhteensä	maksuosuus, %
	470 000	180 000	250 000	900 000	
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	325 800	36 200	144 600	509 100	56,6 %
K-P aikuiskoulutus	144 200	113 000	72 200	326 900	36,3 %
Kiinteistöpalvelut	0	18 100	20 700	38 800	4,3 %
Ruokahuoltopalvelut	0	11 300	7 700	19 000	2,1 %
IT-palvelut	0	1 400	4 800	6 200	0,7 %
Kaikki yhteensä	470 000	180 000	250 000	900 000	100,0 %

Muut maksuosuudet

Yksikkö	Palvelu- perusteiset maksuosuudet	Koulutus- kirjasto	It-palvelut	KAIKKI YHTEENSÄ Ennakot vuodelle 2017
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	360 400	28 600	312 000	1 210 100
K-P aikuiskoulutus	260 800	6 400	220 000	814 100
Kiinteistöpalvelut	85 000		10 000	133 800
Ruokahuoltopalvelut	46 200		5 000	70 200
IT-palvelut	28 900			35 100
Kiinteistöjen vuokraus	22 500		3 000	25 500
Kaikki yhteensä	803 800	35 000	550 000	2 263 300

Liite 2. Yhdistelmä investoinneista vuosille 2017–2019

KESKI-POHJANMAAN KOULUTUSYHTYMÄ
INVESTOINTIOHJELMA VUOSILLE 2017 - 2019

Yli 0,2 milj. euron hankkeet

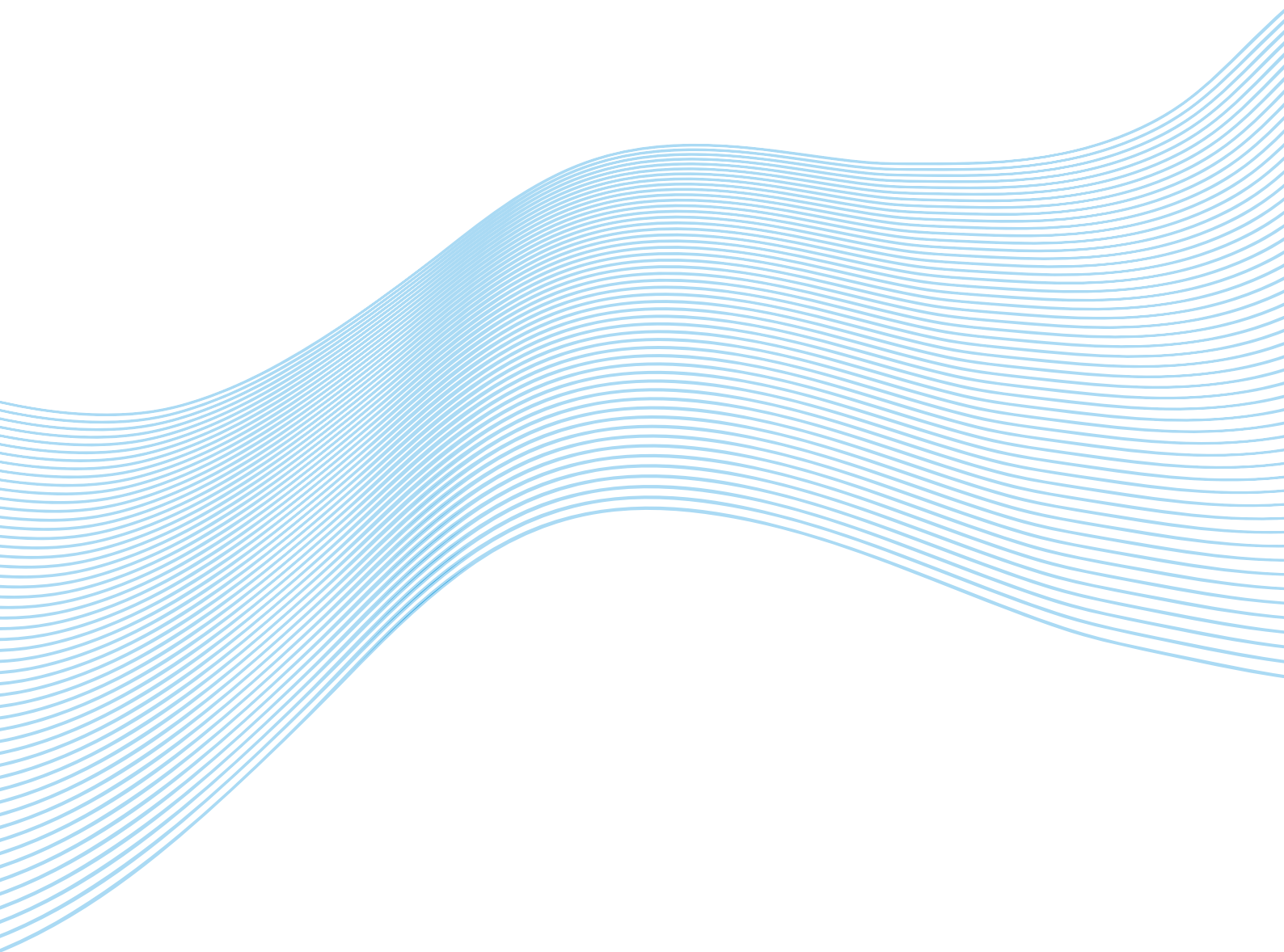
Sijaintikunta	Hanke ja toimenpide	Laajuus k-m ²	Suunn. vaihe	Kustannusarvio / milj. €			TA 2017	TS 2018	TS 2019	Myöh.
				Tarve-/ hankes.	L1, pääpiirr.	Urakka- laskenta				
Kokkola	Ammattikampus, Talonpojankatu	2000	Rakennus.		0,8		0,80			
Talonpojankatu 6	Metallin opetustilojen muutostyöt	k-m2								
Kokkola	Ammattikampus, Talonpojankatu	2 200	Hankes.	0,8			0,30	0,50		
Talonpojankatu 10	Rakennus, pintakäsittely ja talotekniikan opetustilojen muutostyöt	k-m2								
Kokkola	Ammattikampus, Närvilänkatu	380	Hankes.	0,40				0,40		
Närvilänkatu 8	Päärakennuksen peruskorjaus, Brysselin alakerta,	k-m2								
Kokkola	Päärakennuksen peruskorjaus, Wien (vanhaosa)	932	tarve	0,80				0,80		
Närvilänkatu 8										
Kokkola	Päärakennuksen peruskorjaus, Rooma	2 620	tarve	2,10					2,10	
Närvilänkatu 8										
Kokkola	Auto- ja logistiikkatilojen uudistaminen	1 300	tarve	2,00						2,00
Talonpojankatu 8A	Rakennuksen osittainen purkaminen ja p-alueen rakentaminen	k-m2								
Kokkola	Vanhon laboratoriotilojen muutos opetuskäyttöön	890	tarve	1,00				0,80		
Talonpojankatu 8B		k-m2								
Kokkola	Pysäköintialueen peruskorjaus ja laajennus	3 400	luonnos	0,3						0,30
Terveystie 1		102 ap (+54)								
Kokkola	Kiinteistön peruskorjaus, vaihe 1	2 700	tarve	3,3						3,30
Terveystie 1		k-m2								
Kannus	Koivukartanon vesikaton ja julkisivun korjaus	840	tarve	0,5			0,50			
		k-m2								
Kannus	Tielinjausten uudistaminen	4 000	yleissuun.	0,5					0,50	
	(yhteensovitetaan ajallisesti navetan rak. kanssa)									
Kannus	Verstasrakennus, peruskorjaus	800	hankes.	0,30						0,30
		k-m2								
Kannus	Uuden lypsykarjapihaston rakentaminen	1 800	tarve	1,50					1,50	
		k-m2								
Merkittävät > 0,2milj.€ hankkeet yht.	Yhteensä	18 350					1,60	2,50	4,10	5,90
Suunnittelumäärärahavaraus	Hallitus kohdentaa vuosittain kunnossapito-ohjelman yhteydessä						0,10	0,10	0,10	
Pienet < 0,2 milj. € kunn.pitohankkeet	Hallitus kohdentaa vuosittain kunnossapito-ohjelmassa						0,30	0,30	0,30	
Hankkeet yhteensä							2,00	2,90	4,50	
Irtaimen investoinnit (EU-projektien osalta nettomääräraha)	Sisältää 0,8 M€ metallin ja rakennusopetuksen laite ja irtaimistohankintoja						1,30	0,70	0,70	
	Yhteinen toiminta						0,10	0,10	0,10	
							1,40	0,80	0,80	
Osakemerkinnät	Varaukset						0,10	0,10	0,10	
Maa-alueiden ostot	Metsämaa, tonttialueet						0,10	0,10	0,10	
KAIKKI YHTEENSÄ							3,60	3,90	5,50	
							Yht.			
							2017-2019		13,00	

Liite 3. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

TASE-ERÄ	Omaisuslaji	Arvioitu pitoaika	Poisto-menetelmä	Poistojen aloitusaika	Poisto%
Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Palvelinlisenssit	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Muut ATK-ohjelmat	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
	Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
Rakennukset	Asuinrakennus (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Asuinrakennus (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Kasvihuoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Koneet ja kalusto	Henkilö- ja pakettiautot	4 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	25.0 %
	Linja- ja kuorma-autot sekä raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Atk-laitteet, palvelimet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
Muut aineelliset hyödykkeet	Maa-ainesten ottoapaikat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Turvesuot		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Muut luonnonvarat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Arvo - ja taide-esineet		ei poistoaikaa		

KESKI-POHJANMAAN
KOULUTUSYHTYMÄ
Mellersta Österbottens utbildningskoncern